

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA IGRE V FAZI NAPADA REPREZENTANC NEMČIJE, AVSTRIJE IN
MADŽARSKE NA EURU 2024**

DIPLOMSKO DELO

Avtor: Sanel Konjević

Brdo pri Kranju, 2024

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA IGRE V FAZI NAPADA REPREZENTANC NEMČIJE, AVSTRIJE IN
MADŽARSKE NA EURU 2024**

DIPLOMSKO DELO

Mentor: Vanja Starčević
Recenzent: Dejan Kopasić
Član komisije: Iztok Kavčič

Avtor: Sanel Konjević

Brdo pri Kranju, 2024

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju Vanji Starčeviću, dolgoletnemu prijatelju, ki me je sprejel pod svoje okrilje in s svojim strokovnim znanjem pomembno prispeval k izdelavi tega diplomskega dela. Posebna zahvala gre moji družini za neomajno podporo pri tem, kar najraje počnem – ukvarjanju z nogometom 24 ur na dan.

KAZALO

1	UVOD.....	15
2	EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU - EURO 2024	17
2.1	Zgodovina.....	17
2.2	Format tekmovanja – EURO 2024.....	18
2.3	Skupine, rezultati in finale.....	19
3	SODOBNO RAZUMEVANJE NOGOMETA KOT IGRE	21
3.1	Model igre.....	22
3.2	Pozicionizem in relacionizem.....	24
3.2.1	Pozicijska igra	25
3.2.2	Relacionizem oz funkcionalna igra	27
3.2.3	Primer vaje v trenažnem procesu pozicijske in funkcionalne igre.....	29
4	ANALIZA IGRE reprezentance nemčije V FAZI NAPADA NA EURO 2024....	31
4.1	Predstavitev reprezentance Nemčije.....	31
4.1.1	Julian Nagelsmann	33
4.1.2	Značilnosti nemške nogometne igre pred prvenstvom Euro 2024.....	34
4.2	Nemčija 5-1 Škotska – 1. tekma skupinskega dela tekmovanja.....	36
4.2.1	Faza napada	36
4.2.2	Osnovna postavitvev	37
4.2.3	Organizacija napada od vratarja	38
4.2.4	Organizacija napada v srednji coni	38
4.3	Nemčija 2-0 Madžarska – 2. tekma skupinskega dela tekmovanja	42
4.3.1	Faza napada	42
4.3.2	Osnovna postavitvev	42
4.3.3	Organizacija napada od vratarja	43
4.3.4	Organizacija napada	43
4.4	Nemčija 1-1 Švica – 3. tekma skupinskega dela tekmovanja	48

4.4.1	Faza napada	48
4.4.2	Osnovna postavitvev	48
4.4.3	Organizacija napada od vratarja	49
4.4.4	Organizacija napada v nizki coni.....	50
4.4.5	Organizacija napada v srednji coni.....	50
4.5	Nemčija 2-0 Danska – tekma osmine finala Eura 2024.....	52
4.5.1	Faza napada	52
4.5.2	Osnovna postavitvev	53
4.5.3	Organizacija napada od vratarja	53
4.5.4	Organizacija napada v srednji coni.....	54
4.6	Nemčija 1-2 Španija – tekma četrtfinala Eura 2024.....	58
4.6.1	Faza napada	58
4.6.2	Osnovna postavitvev	58
4.6.3	Organizacija napada od vratarja	59
4.6.4	Organizacija napada v nizki coni.....	60
4.6.5	Organizacija napada v srednji coni.....	62
4.6.6	Organizacija napada v visoki coni.....	63
4.7	Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Nemčije na Euru 2024....	64
4.7.1	Nemčija 5–1 Škotska – statistični podatki.....	64
4.7.2	Nemčija 2–0 Madžarska – statistični podatki.....	65
4.7.3	Nemčija 1–1 Švica – statistični podatki	65
4.7.4	Nemčija 2–0 Danska – statistični podatki	66
4.7.5	Nemčija 1–2 ET Španija – statistični podatki	66
5	ANALIZA IGRE reprezentance AVSTRIJE V FAZI NAPADA NA EURO 2024	68
5.1	Predstavitev reprezentance Avstrije	68
5.1.1	Ralf Rangnick.....	70

5.1.2	Značilnosti avstrijske nogometne igre pred Eurom 2024.....	70
5.2	Analiza igre Avstrije na Euru 2024.....	71
5.2.1	Faza napada in osnovna postavitve	73
5.2.2	Organizacija napada v nizki coni	75
5.2.3	Organizacija napada v srednji coni	76
5.2.4	Organizacija napada v visoki coni	79
5.3	Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Avstrije na Euru 2024 ...	81
5.3.1	Avstrija 0–1 Francija – statistični podatki.....	81
5.3.2	Avstrija 3–1 Poljska – statistični podatki	82
5.3.3	Avstrija 3–2 Nizozemska – statistični podatki	82
5.3.4	Avstrija 1–2 Turčija – statistični podatki	83
6	ANALIZA IGRE reprezentance MADŽARSKE V FAZI NAPADA NA EURO 2024.....	85
6.1	Predstavitev reprezentance Madžarske.....	85
6.1.1	Marco Rossi.....	87
6.1.2	Značilnosti madžarske nogometne igre pred Eurom 2024.....	88
6.2	Analiza igre Madžarske na Euru 2024	91
6.2.1	Faza napada in osnovna postavitve	91
6.2.2	Organizacija napada v nizki coni	93
6.2.3	Organizacija napada v srednji coni	95
6.2.4	Ocena igre Madžarske reprezentance na Euru 2024 v primerjavi s pričakovanji	96
6.3	Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Madžarske na Euru 2024	97
6.3.1	Madžarska 1–3 Švica – statistični podatki	97
6.3.2	Madžarska 0–2 Nemčija – statistični podatki	97
6.3.3	Madžarska 1–0 Škotska – statistični podatki	98

7 SPLOŠNA OCENA IGER IN PRIMERJAVE MED IZBRANIMI REPREZENTANCAMI NA EURU 2024.....	100
8 PREDSTAVITEV IZBIRE VAJ ZA UČENJE IGRE V NAPADU NA OSNOVI ANALIZE IGRE NEMŠKE, AVSTRIJSKE IN MADŽARSKE REPREZENTANCE	105
8.1 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Nemčije na Euru 2024	105
8.1.1 Primer vaje igralne oblike za organizacijo napada – manjše število igralcev	105
8.1.2 Primer vaje igralne oblike za organizacijo napada in ustvarjanja številčne premoči v posesti žoge	107
8.1.3 Primer vaje igralne oblike za organizacijo in kreacijo napada – večje število igralcev	109
8.1.4 Primer vaje igralne oblike za vadbo predložkov v kazenski prostor in zaključka napada po predlošku s strani	110
8.2 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Avstrije na Euru 2024	111
8.3 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Madžarske na Euru 2024	116
9 SKLEP.....	119
LITERATURA IN VIRI	121

KAZALO TABEL

Tabela 1	25
Tabela 2	103

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Skupine A, B in C</i>	19
<i>Slika 2: Skupine, D, E in F</i>	19
<i>Slika 3: Tekme osmine finala na EURO 2024</i>	20
<i>Slika 4: Tekme četrtfinala, polfinala in finala na EURO 2024.</i>	20
<i>Slika 5: Model igre</i>	22
<i>Slika 6: Sodoben model igre</i>	23
<i>Slika 7: »Hungrarova karta« - trenerji in njihove taktične preference</i>	28
<i>Slika 8: Primer vaje z namenom zadrževanja žoge, pozicijski in funkcionalni pristop</i>	30
<i>Slika 9: Seznam nemške nogometne reprezentance za EURO 2024</i>	32
<i>Slika 10: Organizacija napada – premik veznega igralca med CB in LB</i>	34
<i>Slika 11: Organizacija napada – kreacija romba/diamanta v posesti žoge</i>	35
<i>Slika 12: Organizacija napada – kreacija romba/diamanta v posesti žoge</i>	36
<i>Slika 13: »Rdeča cona« oz prostor med nasprotnikovo obrambno in zvezno linijo</i>	37
<i>Slika 14: Osnovna postavitev Nemčije in Škotske</i>	38
<i>Slika 15: Organizacija napada v srednji coni a</i>	39
<i>Slika 16: Organizacija napada v srednji coni b</i>	40
<i>Slika 17: Organizacija napada v srednji coni – Kroos</i>	40
<i>Slika 18: Organizacija napada v srednji coni – napadanje prostora za nasprotnikovo obrambno linijo</i>	41
<i>Slika 19: Osnovna postavitev Nemčije in Madžarske</i>	42
<i>Slika 20: Organizacija napada v srednji coni</i>	43
<i>Slika 21: Organizacija napada - razporeditev 1-3-3-2-2</i>	44
<i>Slika 22: Organizacija napada - razporeditev 1-3-3-1-3</i>	45
<i>Slika 23: Organizacija napada v srednji coni a</i>	46
<i>Slika 24: Organizacija napada v visoki coni</i>	46
<i>Slika 25: Organizacija napada - vloga Kroosa in gibanja pred in za obrambno linijo Madžarske</i>	47
<i>Slika 26: Osnovna postavitev Nemčije in Švice</i>	49
<i>Slika 27: Organizacija napada od vratarja – kratko izveden gol-avt</i>	49
<i>Slika 28: Organizacija napada v nizki zoni</i>	50
<i>Slika 29: Organizacija napada v srednji coni</i>	51
<i>Slika 30: Organizacija napada preko krilnih položajev</i>	52

Slika 31: Osnovna postavitev Nemčije in Danske	53
Slika 32: Organizacija napada od vratarja – kratko izveden gol-avt in direktnost	54
Slika 33: Organizacija napada v srednji coni - izrisano	55
Slika 34: Organizacija napada v srednji coni – primer iz 9 min 1. polčasa	56
Slika 35: Organizacija napada v srednji coni – primer iz 28 min 1. polčasa	57
Slika 36: Organizacija napada v srednji coni – vloga bočnega branilca.....	58
Slika 37: Osnovna postavitev Nemčije in Španije	59
Slika 38: Organizacija napada od vratarja.....	60
Slika 39: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Španijo a	61
Slika 40: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Španijo b	61
Slika 41: Organizacija napada v srednji zoni 3-2.....	62
Slika 42: Organizacija napada v srednji zoni 3-1	63
Slika 43: Organizacija napada v visoki coni - igra predložkov.....	64
Slika 44: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge	64
Slika 45: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge	65
Slika 46: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge	65
Slika 47: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge	66
Slika 48: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge	66
Slika 49: Seznam avstrijske nogometne reprezentance za EURO 2024	69
Slika 50: Osnovna postavitev Avstrije in Francije.....	73
Slika 51: Osnovna postavitev Avstrije in Poljske	73
Slika 52: Osnovna postavitev Avstrije in Nizozemske	74
Slika 53: Osnovna postavitev Avstrije in Turčije	74
Slika 54: Organizacija napada Avstrije v nizki coni na tekmi proti Nizozemski - a	75
Slika 55: Organizacija napada Avstrije v nizki coni na tekmi proti Nizozemski - b	75
Slika 56: Organizacija napada Avstrije v razporeditvi 1-3-1-5-1 na tekmi proti Franciji ..	77
Slika 57: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Poljski.....	78
Slika 58: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Turčiji - 1-4-2-2-2 ..	78
Slika 59: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Turčiji - 1-4-2-2-2 ..	79
Slika 60: Organizacija napada Avstrije v visoki coni na tekmi proti Turčiji – rdeča cona. 80	
Slika 61: Organizacija napada Avstrije v visoki coni na tekmi proti Turčiji – vtekanje v prazen prostor.....	81
Slika 62: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge	81
Slika 63: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge	82

Slika 64: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge	82
Slika 65: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge	83
Slika 66: Seznam madžarske nogometne reprezentance za Euro 2024.....	86
Slika 67: Elementi relacijske igre Madžarske na tekmi z Latvijo – defenzivna diagonala .	89
Slika 68: Mreža podaj madžarske reprezentance v kvalifikacijah za Euro 2024	90
Slika 69: Heat-map v organizaciji napadov madžarske reprezentance v kvalifikacijah za Euro 2024	90
Slika 70: Heat-map v organizaciji napadov madžarske reprezentance na Euru 2024.....	91
Slika 71: Osnovna postavitev Madžarske in Švice.....	92
Slika 72: Osnovna postavitev Nemčije in Madžarske	92
Slika 73: Osnovna postavitev Madžarske in Škotske.....	93
Slika 74: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Švico.....	94
Slika 75: Primerjava podaj na tekmi Madžarska - Švica.....	94
Slika 76: Organizacija napada v srednji coni na tekmi s Škotsko	95
Slika 77: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge.....	97
Slika 78: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge.....	97
Slika 79: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge.....	98
Slika 80: Reprezentance na Euru 2024 – različni pristopi v posesti žoge.....	100
Slika 81: Igra 4+4 vs 4 v dveh prostorih	105
Slika 82: Igra v srednji coni 9v9+3 nevtralni igralci na 2 velika in 4 male gole – večje število igralcev	107
Slika 83: Igra v 11v11 med kazenskima prostoroma – fokus na organizacijo napada preko veznega igralca	109
Slika 84: Igra v napadalni coni GK+6v6+GK + 4 nevtralni igralci	110
Slika 85: Igra GK+6v4 v 4v2+GK – hitri prehodi + 10 sekund za zaključek	112
Slika 86: Igralna oblika 6+6v6 + 2 nevtralna igralca na 4 male gole – hitri prehodi + 10 sekund za zaključek	114
Slika 87: Igra posesti 9v9 + 4 nevtralni igralci za različnimi cilji progresije.....	116
Slika 88: Igra posesti 5v5 + 2 nevtralna igralca na 4 male gole.....	117

SEZNAM KRATIC

Euro 2024 – Evropsko nogometno prvenstvo 2024

FIFA – (angl. International Association Football Federation); Mednarodna nogometna zveza

NZS – Nogometna zveza Slovenije

UEFA – (angl. Union of European Football Associations); Združenje evropskih nogometnih zvez

IZVLEČEK

V diplomski nalogi sem razčlenil in analiziral napadalne pristope ter igro treh reprezentanc na Euru 2024. Na podlagi opravljene analize sem pripravil primerjavo med izbranimi reprezentancami. Reprezentance so bile izbrane na podlagi prepoznanih vzorcev igre, opaženih v kvalifikacijskih tekmah in pripravah na Euro 2024. Pri analizi igre v napadu, sem se osredotočil na izvedbo vseh treh reprezentanc ter podrobno predstavil njihov način igre. Prikazal sem ključne značilnosti, ugotovitve ter prednosti in slabosti, ki bodo služile kot usmeritve za moj nadaljnji trenerski razvoj.

Prav tako sem v teoretičnem delu diplomske naloge razčlenil in predstavil trenutno najbolj uporabna pristopa v nogometni igri (funkcionalni in pozicijski) ter skušal predstaviti usmeritve za prenos opravljene analize v lastni trenažni proces.

Cilj diplomskega dela je podrobno analizirati in predstaviti temeljne principe ter ključne razlike v igri med omenjenimi reprezentancami, v fazi napada.

Ključne besede: nogomet, reprezentanca, pozicijska igra, funkcionalna igra, pozicionizem, relacionizem, igra v napadu, tranzicija, evropski nivo, trening, priprava, analiza.

ABSTRACT

In this thesis, I have analyzed and presented the attacking approaches and gameplay of three national teams at Euro 2024. Based on the analysis, I prepared a comparison among the selected teams. The teams were chosen based on anticipated patterns (selected from the qualifiers and preparations for Euro 2024). In analyzing attacking play, I focused on the performance of all three teams and provided a detailed illustration of their playing styles. I highlighted key characteristics, findings, as well as strengths and weaknesses, which will serve as guidance for my future coaching development.

Additionally, in the theoretical part of the thesis, I outlined and presented the currently most applicable approaches in football (functional and positional) and attempted to provide guidelines for integrating the completed analysis into my own training process.

The aim of this thesis is to thoroughly analyze and present the fundamental principles and key differences in the play among the mentioned teams, with a particular emphasis on the creation of attacking phases.

Keywords: football, national team, attacking play, positional play, functional play, European level, training, preparation, analysis.

1 UVOD

Nogomet, eden izmed najbolj strastno spremljanih športov na svetu, ni le igra na igrišču; je dinamična in razvijajoča se entiteta, ki odraža družbene spremembe, omogoča kulturno raznolikost in deluje kot močno orodje za vključevanje skupnosti (Smith, 2017; Jones & Brown, 2019). Vpliv nogometa v tem zapletenem omrežju se odraža v pojavu koncepta razvoja nogometa kot ključnega elementa (Johnson, 2018). Razvoj nogometa močno presega meja igrišča in s svojim vplivom omogoča vsestranski napredek nogometa kot športa. Ta napredek vključuje stalno napredovanje in izpopolnjevanje igralca kot posameznika, taktični razvoj ekip in splošno filozofijo, ki oblikuje to lepo igro (Anderson, 2016; White, 2020).

Z razvojem in napredkom posameznika postane razvoj nogometa središče, v katerem se talent prelevi in preoblikuje v vrhunske športnike, opremljene ne le s tehničnim znanjem, temveč tudi z globokim razumevanjem kompleksnosti športa (Taylor & Clark, 2018). Poleg tega razvoj nogometa strateško vpliva na samo podobo igre, saj trenerji nenehno iščejo inovativne pristope za ustvarjanje tekmovalne prednosti (Johnson & Smith, 2021).

Z nenehnim širjenjem področij razvoja nogometne igre postajajo ključne filozofske osnove, ki usmerjajo metode treniranja. V tej diplomski nalogi se bom med drugim osredotočil na dva pomembna filozofska koncepta funkcionalne in pozicijske igre ter razjasnil njun vpliv na razvoj nogometa.

V središču razvoja nogometa se prepletajo različne trenerske filozofije, pri čemer izstopata funkcionalna in pozicijska igra. Funkcionalna igra se osredotoča na specifične vidike igre, pri čemer razčlenjuje igro na izolirane veščine in situacije z namenom izboljšanja usposobljenosti igralca v določenih okoliščinah (Smith & Taylor, 2014). Po drugi strani pa pozicijska igra poudarja ekipno kohezijo, strateško postavitev in kolektivno razumevanje, pri čemer daje prednost tekočemu in povezanemu slogu igre (Brown et al., 2017).

Faza igre v napadu je obdobje v igri, ko moštvo z različnim oblikovanjem komunikacijske mreže z različno dejavnostjo na različnih delih igrišča prehaja iz obrambe v napad, pripravlja in zaključuje napad. (Elsner, 1997).

V sodobnem okolju nogometnega treniranja ti pristopi ne predstavljajo le različnih metodologij, temveč tudi različne vizije bistva igre. Pomembnost primerjanja teh pristopov je v možnosti odkrivanja sinergij, konfliktov in področij sočasnosti med funkcionalnimi in pozicijskimi igrami. Medtem ko se funkcionalne igre osredotočajo na izboljšanje posameznih veščin, pozicijske igre spodbujajo kolektivno inteligenco, ki presega individualno briljantnost. Razumevanje, kako ti pristopi sobivajo ali tekmujejo drug z drugim znotraj širšega konteksta razvoja nogometa, je ključno za trenerje, strokovnjake in druge deležnike nogometne igre.

Na začetku naloge bom predstavil Euro 2024 in zagotovil osnovne informacije, povezane s tem pomembnim tekmovanjem, z namenom jasnega razumevanja konteksta in pomembnosti tega turnirja. V nadaljevanju bom teoretično obravnaval sodoben nogomet ter razčlenil ključne vidike in strukturo igre, ki oblikujejo današnji nogometni svet. Nato bom osredotočil svojo pozornost na tri reprezentance, ki so predmet raziskave, in jih osnovno predstavil, da bodo znane njihove značilnosti in predpogoji.

V glavnem delu naloge bom podrobno analiziral igro v napadu reprezentanc Nemčije, Avstrije in Madžarske na njihovih tekmah na Euru 2024. To vključuje razčlenitev njihovih napadalnih strategij, taktičnih pristopov ter uspešnosti v različnih fazah igre v napadu. Na podlagi te analize bom pripravil zaključek, ki bo povezal in povzel ključne vpogleds ter ugotovitve, pridobljene iz celotnega pregleda. Ta zaključek bo služil kot izhodišče za razumevanje, kako so različne reprezentance izkoristile svoje pristope in filozofije v kontekstu velikega tekmovanja.

2 EVROPSKO PRVENSTVO V NOGOMETU – EURO 2024

To poglavje ponuja podrobno razčlenitev enega največjih nogometnih turnirjev na svetu: evropskega prvenstva UEFA, znanega tudi kot Euro.

2.1 Zgodovina

Evropsko nogometno prvenstvo je glavni in največji nogometni turnir, ki ga organizira Združenje evropskih nogometnih zvez (UEFA). Pred ustanovitvijo tega tekmovanja so v Evropi potekala različna regionalna nogometna prvenstva, med njimi Srednjeevropski mednarodni pokal in Britansko domače prvenstvo, ki sta bila priljubljena v svojem času.

Ustanovitev evropskega prvenstva je bila odgovor na potrebo po združevanju najboljših evropskih reprezentanc na enem turnirju. Prvo evropsko prvenstvo, znano kot Euro, je bilo organizirano leta 1960. To prvo prvenstvo je potekalo v Franciji, z večino ekip, ki so igrale na osnovi kvalifikacij in povabil.

Od začetka se je turnir postopoma razvijal in razširjal. Leta 1960 so bile na takratnem prvem turnirju udeležene le 4 ekipe, vendar je format skozi leta doživel več sprememb. Leta 1980 se je število ekip povečalo na 8, leta 1996 na 16, in končno leta 2016 na 24 ekip.

Tekmovanje poteka vsaka štiri leta, kar omogoča, da se najboljše reprezentance Evrope pomerijo v tem prestižnem turnirju. Euro predstavlja vrhunec evropskega nogometa in je priložnost za prikaz najvišje ravni igranja in strateškega razmišljanja v nogometu. Poleg tega Euro prispeva k razvoju nogometne kulture in povezuje navijače ter reprezentance v celotni Evropi.

Evropsko nogometno prvenstvo 2024 je potekalo v Nemčiji, kar je bil zgodovinski dogodek, saj je Nemčija ponovno gostila prvenstvo po 36 letih, odkar je bila zadnjič gostiteljica leta 1988. Ta turnir je nadaljeval tradicijo, ki združuje najboljše evropske ekipe v iskanju naslova evropskega prvaka.

2.2 Format tekmovanja – EURO 2024

Evropsko nogometno prvenstvo 2024 (v nadaljevanju Euro 2024) je 17. evropsko prvenstvo v nogometu za moške reprezentance, ki ga organizira UEFA. Turnir, ki ga je gostila Nemčija, je potekal od 14. junija do 14. julija 2024. Zmagovalec prvenstva oziroma evropski prvak (Španija) se bo kasneje pomeril v Pokalu prvakov CONMEBOL–UEFA 2025 proti zmagovalcu Copa América 2024 (Argentina).

Nemčija se je kot gostiteljica samodejno uvrstila na turnir. Preostalih 23 mest je bilo določenih skozi kvalifikacije za Euro 2024. 20 mest so si ekipe zagotovile z neposredno uvrstitvijo zmagovalcev in drugouvrščenih iz 10 kvalifikacijskih skupin, medtem ko so o preostalih treh mestih odločale play-off tekme na podlagi uvrstitev reprezentanc v tekmovanje Liga narodov UEFA. Žreb skupin za kvalifikacije je bil opravljen 9. oktobra 2022 v dvorani Festhalle v Frankfurtu. Kvalifikacije so potekale od marca do novembra 2023, tri play-off tekme pa so potekale marca 2024.

Od 24 ekip, ki so se uvrstile na zaključni turnir, je 17 takih, ki so nastopale tudi na prvenstvu leta 2021. Med njimi so branilci naslova Italijani, podprvaki Anglija, prav tako Francija, ki je bila podprvakinja na svetovnem prvenstvu, ter bronasta Hrvaška. Portugalska je bila edina ekipa, ki se je uvrstila brez remija ali poraza, medtem ko so Francija, Anglija, Belgija, Madžarska in Romunija napredovale brez poraza.

Srbija in Slovenija sta se na evropsko prvenstvo vrnila prvič po Euru 2000. Srbija se je prvič kvalificirala kot samostojna država in ne del Jugoslavije. Gruzija je premierno nastopila na evropskem prvenstvu, medtem ko je bila Rusija po invaziji na Ukrajino izključena iz kvalifikacij, kar je pomenilo, da bo Rusija prvič po letu 1992, ko je bila izključena ZR Jugoslavija, izločena iz tekmovanj.

Euro 2024 je tretje prvenstvo, ki je potekalo v Nemčiji, in drugo po ponovni združitvi Nemčije. Turnir se je s tem vrnil v običajni štiriletni cikel, potem ko je bilo prvenstvo, ki bi moralo potekati leta 2020, zaradi pandemije covida-19 prestavljeno na leto 2021.

2.3 Skupine, rezultati in finale

Na evropskem prvenstvu 2024 je bilo 24 ekip razdeljenih v 6 skupin po 4 ekipe. Skupine se določijo s sejanjem, kar pomeni, da so ekipe pred žrebom razvrščene na podlagi preteklih uspehov in forme. Ta metoda omogoča, da se najboljše ekipe izognejo medsebojnim srečanjem v prvem krogu tekmovanja.

Seznam udeležencev skupin ter ekipe, ki so napredovale iz skupinskega tekmovanja v skupinah A, B in C, so prikazani na sliki 1 spodaj.

Slika 1: Skupine A, B in C

Group A					Group B					Group C				
	Germany	3	6	7		Spain	3	5	9		England	3	1	5
	Switzerland	3	2	5		Italy	3	0	4		Denmark	3	0	3
	Hungary	3	-3	3		Croatia	3	-3	2		Slovenia	3	0	3
	Scotland	3	-5	1		Albania	3	-2	1		Serbia	3	-1	2

Vir: UEFA.

Seznam udeležencev skupin ter ekipe, ki so napredovale iz skupinskega tekmovanja v skupinah D, E in F, so prikazani na sliki 2 spodaj.

Slika 2: Skupine, D, E in F

Group D					Group E					Group F				
	Austria	3	2	6		Romania	3	1	4		Portugal	3	2	6
	France	3	1	5		Belgium	3	1	4		Türkiye	3	0	6
	Netherlands	3	0	4		Slovakia	3	0	4		Georgia	3	0	4
	Poland	3	-3	1		Ukraine	3	-2	4		Czechia	3	-2	1

Vir: UEFA.

Spored in rezultati tekem v osmini finala Euro 2024 so prikazani na sliki 3.

Slika 3: Tekme osmine finala na EURO 2024

Saturday 29 June 2024	
Round of 16	
Switzerland Italy 2 0	Germany Denmark 2 0
Sunday 30 June 2024	
Round of 16	
England win after extra time England Slovakia 2 1	Spain Georgia 4 1
Monday 1 July 2024	
Round of 16	
France Belgium 1 0	Portugal win on penalties Portugal Slovenia (3) 0 (0) 0
Tuesday 2 July 2024	
Round of 16	
Romania Netherlands 0 3	Austria Türkiye 1 2

Vir: UEFA.

Spored in rezultati tekem četrtfinala, polfinala in finala Euro 2024 so prikazani na sliki 4.

Slika 4: Tekme četrtfinala, polfinala in finala na EURO 2024.

Friday 5 July 2024	
Quarter-finals	
Spain win after extra time Spain Germany 2 1	France win on penalties Portugal France (3) 0 (5) 0
Saturday 6 July 2024	
Quarter-finals	
England win on penalties England Switzerland (5) 1 (3) 1	Netherlands Türkiye 2 1
Tuesday 9 July 2024	
Semi-finals	
Spain France 2 1	
Wednesday 10 July 2024	
Semi-finals	
Netherlands England 1 2	
Sunday 14 July 2024	
Final	
Spain England 2 1	

Vir: UEFA.

3 SODOBNO RAZUMEVANJE NOGOMETA KOT IGRE

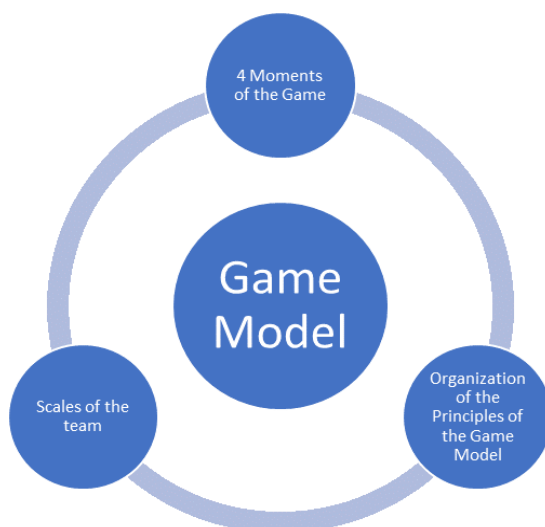
Sposobnost igralcev in predvidljivost igre sta v središču modernega nogometa. Po mnenju Taylorja in Clarka (2018) razvoj nogometa temelji na razvoju in napredku posameznika, kjer se talentirani igralci preoblikujejo v vrhunske športnike, opremljene ne le s tehničnim znanjem, ampak tudi z globokim razumevanjem kompleksnosti športa. Johnson in Smith (2021) poudarjata, da ima razvoj nogometa strateški učinek na sam videz igre, saj trenerji nenehno iščejo inovativne pristope za ustvarjanje konkurenčne prednosti. Z nenehnim širjenjem področij razvoja nogometne igre se oblikujejo ključna filozofska načela, ki vodijo metode treninga. Igralci so srce nogometne igre, zato ni presenetljivo, da je profesionalizem danes ključna komponenta nogometnega uspeha.

Moderni nogomet se je precej oddaljil od tega, kaj je pomenil v zgodnjem enaindvajsetem stoletju, ko sta Luis Figo in Ronaldinho s svojo neprimerljivo spretnostjo in taktiko navduševala igro. Danes je poudarek na treningu in specializaciji, kjer otroke že od mladih let vključujejo v nogometne akademije in jih učijo, da je nogomet postal posel, ne le strast ali umetniška oblika. Literatura kaže, da se uporablja profesionalen pristop za pomoč pri razvoju talentiranih igralcev v profesionalne nogometne športnike. Verheijen (2014) obravnava igralce kot orodja, ki jih je do najboljše telesne pripravljenosti treba pripeljati z uporabo periodizacije, tehnike, kjer je sezona razdeljena na obdobja, ki dajejo prednost treningu in okrevanju. Verheijen optimizira zmogljivost v pravem času s prioritizacijo različnih dejavnosti v določenem obdobju sezone. Poleg tega je veliko več poudarka na strategiji in fizični pripravljenosti, kar igro naredi bolj sistematično in strukturirano. Vendar pa nekateri menijo, da to igri odvzema njeno spontanost in dinamiko. Wilson (2016) sledi razvoju nogometnih taktik in ugotavlja, da medtem ko optimizacija zmanjšuje spontanost in improvizacijo, postajajo specifične vloge igralcev in strategije za ekipe bolj jasno definirane. Sčasoma je moderni elitni nogomet postal standardiziran model z vrhunskimi, specializiranimi športniki.

3.1 Model igre

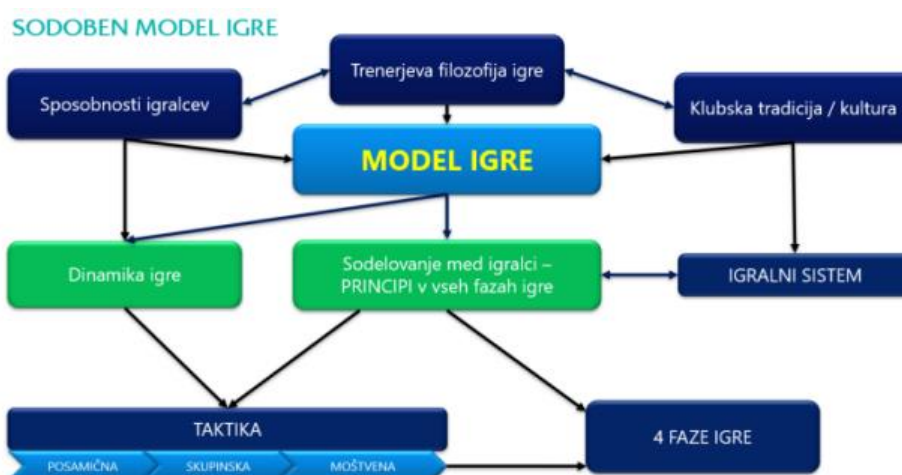
Nogomet igrata dve ekipi s po enajstimi igralci, kar ustvarja veliko dogajanja na igrišču. Ker nogomet lahko postane kaotičen in nepredvidljiv, so trenerji in menedžerji razvili modele igre, da bi v igro vnesli nekaj reda in predvidljivosti. Plakias (2023, 90) trdi, da je model igre ločen koncept od sloga igre ekipe in ga definira kot "okvir, ki zajema trenerjeve ideje, sposobnosti igralcev, kulturo kluba, strukturo in cilje ter celo kulturo države." Dauti (2024) ponuja podobno razčlenitev komponent modela igre, ki vključujejo trenerjeve ideje, nogometno kulturo mesta/države, kakovost igralcev, zgodovino kluba in kontekst kluba. Model igre je mogoče razumeti kot raven organizacije ali referenčni okvir, ki ga igralci uporabljajo skozi ponavljajoča se vedenja in odzive na različne situacije. Model igre služi kot glavno izhodišče za trening, organizacijo ekipe in razvoj posameznih igralcev. Plakias (2023) poudarja, da model igre vpliva na taktično periodizacijo skupaj s trening matrico. Trening matrico pa Dauti (2024) definira kot niz metodoloških načel, ki jih je treba uvesti za uresničitev modela igre. Trening matrica obsega načela specifičnosti, kompleksne progresije, horizontalne spremembe v specifičnosti in težnje (Dauti, 2024). Trening matrica in model igre skupaj tvorita taktično periodizacijo, ki jo je najbolje razumeti kot metodo treninga, usmerjeno k doseganju specifičnega načina igranja. Taktična periodizacija ni dokončna metoda, ampak dinamičen in fluiden način treninga.

Slika 5: Model *igre*

Vir: The structure of the Game Model (Spielverlagerung, 2020)

Slika 6: Sodoben model igre

Vir: Sodoben model igre (Verdenik, Kavčič, Kopasić, Starčević, Kolman 2021)

Pomembno je omeniti razliko, ki jo Dauti (2024) poudarja med periodizacijo in taktično periodizacijo. Medtem ko Verheijenova (2016) periodizacija vključuje delitev sezone na obdobja, ki dajejo prednost treningu in okrevanju, taktična periodizacija ne uporablja izraza v tem smislu. Taktična periodizacija je metodologija sama po sebi, usmerjena k vnašanju specifičnega sloga igre, kjer lahko igralci predvidljivo reagirajo na različne scenarije. Dauti (2024) razčlenjuje Verheijenovo (2016) periodizacijo, ki jo imenuje morfocikel.

Dauti (2024) nadalje navaja, da je model igre odvisen od trenutkov igre in obsegov ekipe. Plakias (2023, 87) navaja, da so trenutki igre napad, obrambni prehod, obramba, napadalni prehod in prekinitve igre, ki jih lahko nadalje delimo na obrambne in napadalne prekinitve, medtem ko lahko napad in obrambo razdelimo na tri podfaze. Dauti (2024) opredeljuje štiri trenutke kot napadalno organizacijo, obrambni prehod, obrambno organizacijo in napadalni prehod.

Prav tako slovenska metoda deli igro na 4 faze poteka in prekinitve igre (Verdenik in drugi 2021). Zaradi same dinamike igre in njenega nenehnega napredka se velikokrat povezuje dve fazi igre, in sicer fazo napada skupaj z obrambno tranzicijo ali fazo branjenja v povezavi z napadalno tranzicijo.

Obsegi ekipe so na splošno skupina ali število igralcev, na katere se načela nanašajo, in so razdeljeni na individualne, kolektivne, skupinske, sektorske in medsektorske (Dauti, 2024).

Kolektivni obseg vključuje vse linije, medtem ko se sektorski obseg nanaša na eno enoto, kot je vezna linija, napad ali obramba. Medsektorski obseg se nanaša na razmerje med dvema linijama, kot sta napad in vezna linija, medtem ko skupina vključuje igralce, ki niso v isti liniji, vendar igrajo blizu skupaj, kot so bočni branilci in krilni igralci (Dauti, 2024).

Dauti (2024) nadaljuje z navajanjem načel modela igre in jih razčlenjuje na glavna načela, podnačela in pod-podnačela. Kot konceptualni model taktična periodizacija omogoča igralcem, da skozi trening ponotranjijo obliko igre. Ta oblika igre je vodena s filozofijo, pri čemer so glavne filozofije, ki vodijo nogometno igro, obravnavane v naslednjem poglavju.

3.2 Pozicionizem in relacionizem

Različne trenerske filozofije so ključne za razvoj nogometa in se lahko razdelijo na funkcionalne/relacijske igre ter pozicijske igre. Smith in Taylor (2014) trdita, da funkcionalne igre poudarjajo specifične vidike igre. Te igre razčlenijo igro na izolirane spretnosti in situacije, kar pomaga izboljšati igralčevo učinkovitost v določenih okoliščinah.

Po drugi strani pa Brown in sod. (2017) definirajo pozicijske igre kot igre, ki se osredotočajo na timsko kohezijo, strateško usklajenost in kolektivno razumevanje. Pozicijske igre dajejo prednost fluidnemu in povezanemu načinu igranja.

Obe filozofiji sta si bistveno različni. Funkcionalne igre se osredotočajo na specifične spretnosti in situacije, medtem ko pozicijske igre poudarjajo timsko sodelovanje in usklajenost.

Osnova pozicionizma se začne s položaji na igrišču, iz katerih pa izhajajo odnosi. Osnova relacionizma pa se začne z odnosi, iz katerih izhajajo položaji na igrišču. Filozofsko bi lahko rekli, da je pozicionizem razlikovanje znotraj identitete, relacionizem pa je identiteta znotraj razlikovanja (Hamilton 2024).

Temeljni pojmi obeh konceptov so razvidni iz spodnje tabele 1.

Tabela 1

Pozicijska igra	Funkcionalna igra
Igraj tam, kjer se nasprotnik ne brani: ko se nasprotnik premakne, zamenjaj stran. Ko se nasprotnik brani s tesnim pokrivanjem (človek na človeka), maksimiziraj prostor.	Igrajte tam, kjer je žoga, z namenom preboja obrambe: ko se nasprotnik premakne, vi se še bolj premikajte. Ko se nasprotnik brani s tesnim pokrivanjem (človek na človeka), igrajte skozi njih.
Podaj prostemu igralcu.	Podpirajte igralca z žogo.
Najdi položaje, ki jih nasprotnik ne more pokriti.	Mmenjajte položaje, da bo nasprotnik vedno korak zamudil.
Struktura določa izbere.	Izbire določajo strukturo.

Vir: lastno delo.

Ključna razlika med obema pristopoma je naslednja:

V pozicijskem načinu igre bodo zaradi narave igre igralci na položajih bližje lastnemu голу imeli več dotikov in podaj, medtem ko so igralci, ki so bližje nasprotnikovemu голу, bolj fiksirani v svoji coni.

V funkcionalnem oziroma relacijskem načinu igre pa imajo igralci več svobode, da se premikajo proti žogi, kar pomeni, da lahko tudi napadalci opravijo več dotikov in podaj.

3.2.1 Pozicijska igra

Pozicijska igra je starejša filozofija in prinaša znanstveni pristop k nogometu. Hamilton (2023a) ugotavlja, da je bila pozicijska igra ključna za preporod AC Milana v Serie A in njihovo osvojeitev naslova prvaka v sezoni 1987-1988. Arrigo Sacchi, eden največjih trenerjev vseh časov, je uporabil pozicijsko igro, da je oživil klub in ustvaril eno izmed najbolj legendarnih ekip v zgodovini nogometa (Hamilton, 2023).

Smith in Taylor (2014) pojasnujeta, da se igrišče v pozicijski igri razdeli na cone, kjer so določeni optimalni načini za premikanje žoge, pogosto z uporabo trikotnikov za učinkovite podaje in preigravanja. Hamilton (2023a) poudarja, da je prostor v tej filozofiji statičen in objektiven ter se taktika osredotoča na ohranjanje pozicije. Igralci morajo vzdrževati strukturo svoje formacije, kar je pogosto precej toga, da bi učinkovito izvajali svojo strategijo.

Nogometni razvoj je nenehen cikel, kjer se prej izumljeni koncepti pojavljajo v novih oblikah. Pomemben dogodek v tej dinamiki je bila taktična revolucija pozicijske igre, ki jo je v drugem desetletju novega tisočletja reformiral Josep Guardiola in še danes vpliva na nogometne klube po vsem svetu. S tem povezano metodo treninga, znano kot "dvojno dotikanje", je nedavno kritiziral Juanma Lillo, pomočnik Guardiole pri Manchester Cityju, opozarjajoč na izgubo specifičnih stilov in kreativnosti.

Prednosti pozicijske igre:

- »cirkulacija« (možnosti za povratno podajo)
- organizacija varovanja
- igralec v vlogi ustvarjalca
- ponovitve – možnost načrtovanja, možnost treniranja, možnost testiranja
- manj temelji na spretnostih igralca.

Slabosti pozicijske igre:

- predvidljivost
- pomanjkanje prikaza individualnih sposobnosti
- pomanjkanje prikaza sodelovanja več kot 3 igralcev
- pomanjkanje prikaza raznovrstne menjave mest.

3.2.2 Relacionizem oz. funkcionalna igra

Kot pri vseh revolucijah v razmišljanju, tudi pri nogometnih filozofijah neizogibno sledijo protirevolucije. Funkcionalna igra predstavlja nekakšen odgovor na pozicijsko igro. Razlikuje se v svoji konceptualizaciji prostora in strategije.

Po mnenju Hamiltona (2023a) igralci, ki sledijo funkcionalni paradigmi, trenirajo za specifične pozicije ali enote na igrišču, kot sta obramba ali vezna linija. Trening se običajno izvaja na delu igrišča, kjer ta pozicija ali enota dejansko igra v tekmi. Hamilton (2023a) ugotavlja, da je ta pristop priljubljen med ekipami, ki pogosto igrajo v Ligi prvakov, kot so Napoli iz Serie A, Benfica iz Portugalske in Real Madrid.

Smith in Taylor (2014) navajata, da je v funkcionalni igri prostor fluiden in se pojavlja le v povezavi z žogo in igralcem. Zato je prostor dinamičen, uspeh sloga pa je močno odvisen od usklajenosti in hitrosti igralcev. Medtem ko lahko igralec ali enota v pozicijski igri ostane znotraj svoje cone z omejenim gibanjem izven nje, igralci in enote v funkcionalni igri niso tako vezani na strukturo in se lahko premikajo skupaj v nove prostore, pri čemer se zanašajo na podporo soigralcev (Hamilton, 2023b).

Uspeh funkcionalne strategije je odvisen od tehnične sposobnosti igralcev za podporo napadom in reorganizacijo obrambe, zato trening poudarja določene veščine pri igralcih. Hamilton (2023a) jedrnato opisuje oba sloga z besedami: "Če je pozicijska igra klasična glasba, potem je funkcionalna igra svobodni jazz."

V zadnjem času pa se je pojavila že prej znana, vendar pozabljena metoda igre – organizacija okoli žoge. Ta pristop vidimo pri brazilskem Fluminenseu, nedavnem zmagovalcu največjega južnoameriškega klubskega prvenstva Libertadores, ki ga vodi Fernando Diniz, ter pri aktualnem švedskem prvaku Malmöju. Prav tako je prisoten v hibridnih pristopih, kot so tisti pri nemškem Bayer Leverkusenu in Real Madridu.

Prednosti funkcionalne igre:

- naravni tok igre – nepričakovana napadalna orodja v igri
- večje število in hitrejša napadalna opcije v igri

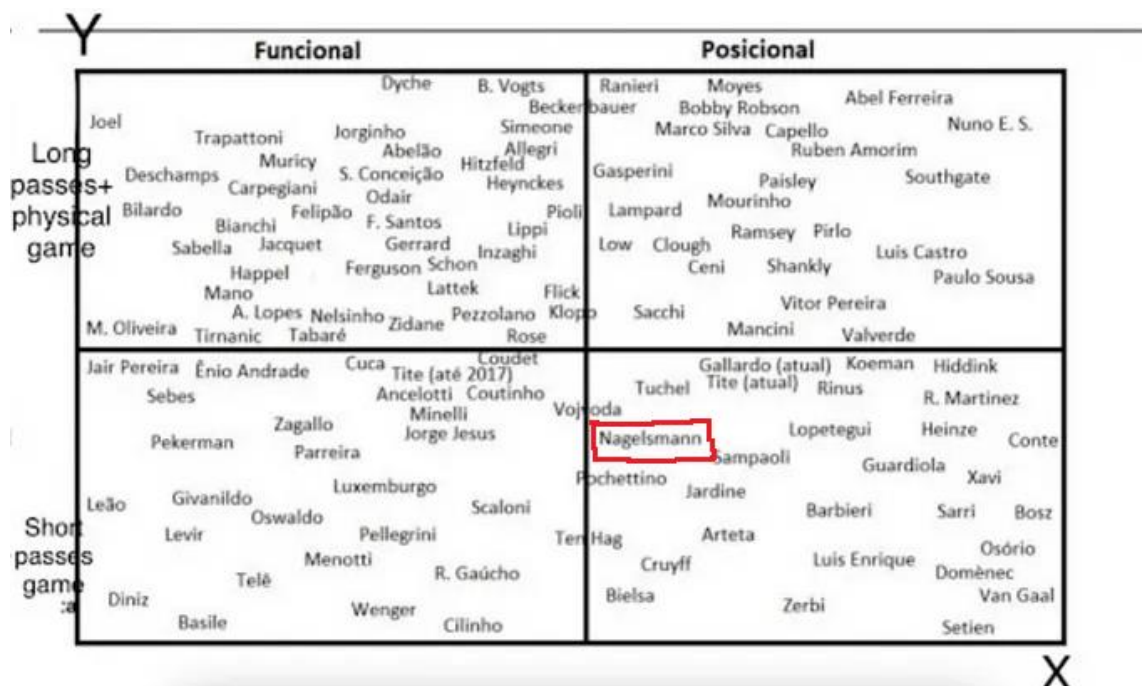
- majhne/kratke razdalje pri pokrivanju
- prilagajanje – nenehno.

Slabosti funkcionalne igre:

- pomanjkanje predvidljivosti
- težje vzpostavljivo ravnotežje v igri
- manj prostora in časa na voljo.

Na sliki 7 je prikazana »Hungarova karta«, ki razporeja nogometne trenerje glede na njihove taktične preference. Karta je razdeljena na dva vidika: os X predstavlja vidik od pozicijske igre do funkcionalnosti, medtem ko os Y prikazuje razpon od kratkih do dolgih podaj.

Slika 7: »Hungarova karta« - trenerji in njihove taktične preference

Vir: The Hungarian connection (Hamilton 2024)

V zgornjem levem kotu karte so trenerji, ki favorizirajo kratke podaje in funkcionalno usmerjenost. Ti trenerji stavijo na hitro premikanje žoge med igralci in prilagodljivost igralcev na različnih položajih na igrišču. Njihova igra je dinamična in prilagodljiva, kar omogoča hitre spremembe tempa in smeri igre.

V zgornjem desnem kotu karte so trenerji, ki prav tako favorizirajo kratke podaje, vendar imajo bolj pozicijsko usmerjenost. Ti trenerji poudarjajo natančno postavitev igralcev in vzdrževanje formacije ekipe na igrišču. Njihova strategija temelji na natančnosti in disciplini, kjer je vsak igralec na svojem določenem mestu.

Spodnji levi kot karte zasedajo trenerji, ki dajejo prednost dolgim podajam in funkcionalni usmerjenosti. Ti trenerji spodbujajo igralce, da izkoriščajo prostor na igrišču in se hitro premikajo, da ustvarijo priložnosti za napad. Njihova taktika vključuje hitre prehode iz obrambe v napad z dolgimi podajami, ki presenetijo nasprotnika.

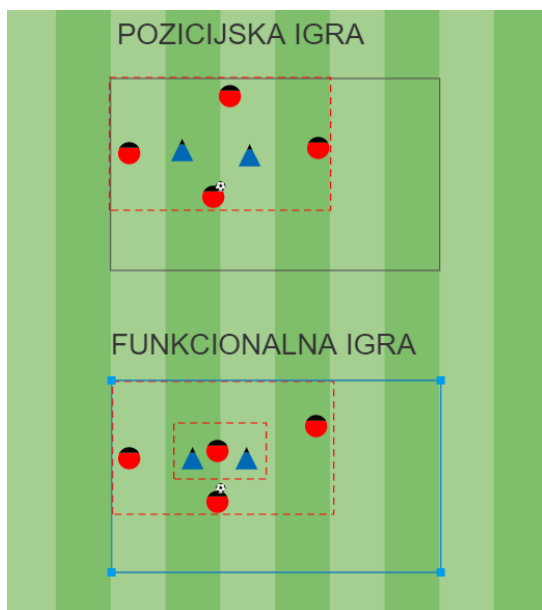
Spodnji desni kot karte pa zasedajo trenerji, ki favorizirajo dolge podaje in pozicijsko usmerjenost. Njihova strategija temelji na postavitvi igralcev v točno določene položaje, kar maksimizira učinek dolgih podaj. Ti trenerji se zanašajo na moč in natančnost dolgih podaj, ki omogočajo hitro premikanje žoge čez igrišče in ustvarjanje napadalnih priložnosti.

Karta ponuja celovit vpogled v različne trenerske stile in njihove taktične preference, kar omogoča boljše razumevanje njihovih pristopov k igri.

3.2.3 Primer vaje v trenažnem procesu pozicijske in funkcionalne igre

Na sliki 8 je zelo enostavno prikazana razlika med obema pristopoma na individualni ravni, in sicer pri vaji z osnovnim namenom, to je zadrževanje žoge. Interpretacija s strani pozicijske igre je zelo jasna: štirje igralci v posesti žoge so organizirani v t. i. rombu, medtem ko funkcionalna interpretacija vključuje tri igralce in enega v sredini, ki ponuja različne možnosti. V igri 4 proti 2 je pozicijska igra veliko lažja. Ko pa se poveča število obrambnih igralcev, igra postaja bolj funkcionalna. Na splošno je funkcionalna igra bolj kompleksna, težja za izvedbo in nekoliko bolj zapletena v fazi branjenja.

Slika 8: Primer vaje z namenom zadrževanja žoge, pozicijski in funkcionalni pristop

Vir: lastno delo.

4 ANALIZA IGRE REPREZENTANCE NEMČIJE V FAZI NAPADA NA EURU 2024

4.1 Predstavitev reprezentance Nemčije

Nemška nogometna reprezentanca se je kot država gostiteljica avtomatično uvrstila na zaključni del turnirja Euro 2024. Na sliki 9 je prikazan končni seznam igralcev, ki jih je selektor Julian Nagelsmann izbral za nastop na prvenstvu. V uvodu bom predstavil osnovne značilnosti nogometne filozofije selektorja Nagelsmanna, ki vključuje inovativne taktične pristope ter ključne elemente igre nemške reprezentance pred začetkom turnirja. Sledi podrobna analiza Nemčije v fazi napada, kjer bom skozi posamezne tekme razčlenil vse vidike njihovega napadalnega sloga, ki so jih pokazali na Euru 2024.

Slika 9: Seznam nemške nogometne reprezentance za EURO 2024

FINAL SQUAD LIST	M. Neuer	Caps/Goals - 119/0 Height - 193 cm Club - FC Bayern München (Germany) GK37 (Sweeper Keeper)	W. Anton	Caps/Goals - 2/0 Height - 189 cm Club - VfB Stuttgart (Germany) CB15 (Defensive)	R. Andrich	Caps/Goals - 5/0 Height - 187 cm Club - Bayer Leverkusen (Germany) CM/DM37 (Ball Winner)	D. Undav	Caps/Goals - 2/0 Height - 179 cm Club - VfB Stuttgart (Germany) ST/AM15 (All Round)
	M. ter Stegen	Caps/Goals - 40/0 Height - 187 cm Club - FC Barcelona (Spain) GK17 (Sweeper Keeper)	M. Mittelstädt	Caps/Goals - 4/1 Height - 180 cm Club - VfB Stuttgart (Germany) LB/LWB36 (Standard)	T. Müller	Caps/Goals - 129/45 Height - 185 cm Club - FC Bayern München (Germany) AM/RM16 (Late Breaking)	M. Beier	Caps/Goals - 1/0 Height - 185 cm Club - TSG 1899 Hoffenheim (Germany) ST15 (Last Man)
	O. Baumann	Caps/Goals - 0/0 Height - 187 cm Club - TSG 1899 Hoffenheim (Germany) GK15 (Sweeper Keeper)	D. Raum	Caps/Goals - 21/0 Height - 180 cm Club - RB Leipzig (Germany) LB15 (Attacking)	F. Wirtz	Caps/Goals - 18/1 Height - 177 cm Club - Bayer Leverkusen (Germany) AM38 (Playmaker)	A. Player	Caps/Goals - XXX Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	B. Henrichs	Caps/Goals - 15/0 Height - 185 cm Club - RB Leipzig (Germany) RB/LB16 (Standard/Inverted)	J. Kimmich	Caps/Goals - 88/6 Height - 177 cm Club - FC Bayern München (Germany) DM/RB37 (DM:Playmaker/RB:Attacking)	J. Musiala	Caps/Goals - 29/2 Height - 184 cm Club - FC Bayern München (Germany) AM/LW38 (Dribbler/Inverted)	A. Player	Caps/Goals - XXX Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	A. Rüdiger	Caps/Goals - 69/3 Height - 190 cm Club - Real Madrid (Spain) CB37 (Defensive)	A. Pavlovic	Caps/Goals - 1/0 Height - 188 cm Club - FC Bayern München (Germany) DM/CM16 (Playmaker)	L. Sané	Caps/Goals - 60/13 Height - 183 cm Club - FC Bayern München (Germany) LW/RW27 (Dribbler/Wide Forward)	A. Player	Caps/Goals - XXX Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	J. Tah	Caps/Goals - 25/0 Height - 195 cm Club - Bayer Leverkusen (Germany) CB37 (Ball Playing/Covering)	T. Kroos	Caps/Goals - 109/17 Height - 183 cm Club - Real Madrid (Spain) CM48 (Playmaker)	C. Führich	Caps/Goals - 4/0 Height - 181 cm Club - VfB Stuttgart (Germany) LW/RW16 (Dribbler/Wide Forward)	A. Player	Caps/Goals - XXX Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	N. Schlotterbeck	Caps/Goals - 12/0 Height - 191 cm Club - Borussia Dortmund (Germany) CB16 (Ball Playing)	I. Gündogan	Caps/Goals - 77/18 Height - 180 cm Club - FC Barcelona (Spain) CM/AM27 (CM:Playmaker/AM:Late Breaking)	K. Havertz	Caps/Goals - 46/16 Height - 193 cm Club - FC Arsenal (England) ST/AM37 (All Round)	A. Player	Caps/Goals - XXX Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	R. Koch	Caps/Goals - 9/0 Height - 191 cm Club - Eintracht Frankfurt (Germany) CB15 (Defensive/Covering)	P. Groß	Caps/Goals - 7/1 Height - 181 cm Club - Brighton & Hove Albion (England) CM17 (Playmaker/Box to Box)	N. Füllkrug	Caps/Goals - 16/11 Height - 189 cm Club - Borussia Dortmund (Germany) ST17 (Poacher/Target Man)	Use the final 6 boxes to note any players (Squad Rating 2+) who HAVE NOT been included due to injury (but in normal circumstances would be part of the squad). If none, leave blank.	

Vir: lastno delo

4.1.1 Julian Nagelsmann

Julian Nagelsmann, trener z vizijo in ofenzivnim slogom, je nekdanji nemški profesionalni nogometaš in trenutni selektor nemške nogometne reprezentance. V svoji trenerski karieri je vodil več klubov, vključno z RB Leipzigom in Bayern Münchnom. Po Boothu (2023) drži rekord za najdražji trenerski prestop doslej, saj ga je Bayern München leta 2021 imenoval za trenerja za 25 milijonov evrov (21,7 milijona funtov). Nagelsmann je tudi najmlajši trener, ki je kdaj vodil ekipo v Ligi prvakov, in najmlajši, ki je v Bundesligi dosegel 100 tekem. Po Boothu (2023) je bil njegov mandat pri Bayernu zaznamovan z visoko, 71,4-odstotno zmagovalno stopnjo, kar ga uvršča med vrhunske trenerje in postavlja na četrto mesto med trenerji za velikimi imeni, kot sta Pep Guardiola in Carlo Ancelotti. Leta 2023 je bil imenovan za selektorja nemške reprezentance.

Nagelsmann je znan po svojem ofenzivnem in vertikalno usmerjenem pristopu. Preden je postal selektor Nemčije, je Nagelsmann vodil Bayern München, kjer je bil znan po ofenzivnem in dinamičnem slogu igre. Po Kircherju (2023) se je njegova ekipa pri Bayern Münchnu osredotočala na organizacijo napadov z natančnim pozicioniranjem igralcev. Ena od značilnosti njegove strategije je bila začetna postavitev v obliki 3+1, ki vključuje dva centralna branilca, desnega branilca in defenzivnega vezista. Ta razporeditev je omogočila Alphonsu Daviesu, da je začel z višje in širše pozicije, kar je najbolje izkoristilo njegove napadalne sposobnosti (Kircher, 2023). Ohranjanje te pozicije je bilo ključno za Daviesovo pridobivanje žoge in dosego zadetkov. Kljub temu Nagelsmannov slog ni strogo pozicionalen. Po Kircherju (2023) ta način igre omogoča krilnim igralcem, da se premikajo v centralna območja, kar jim omogoča določeno stopnjo avtonomije.

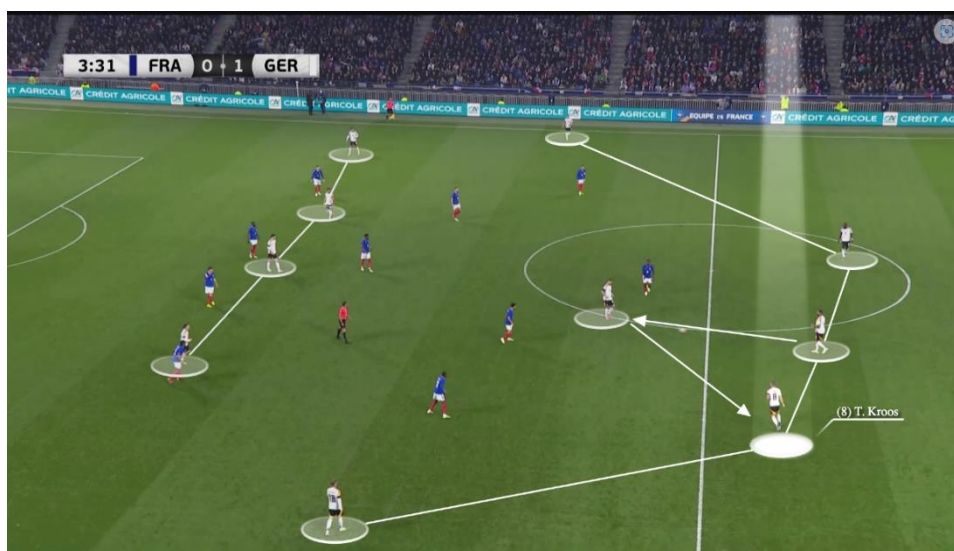
Predvidevam, da bo Nagelsmann pri nemški reprezentanci uporabil podobne principe. Verjetno bo zgradil igro okoli obrambno-sredinske postavitve 3+1, kjer bi lahko videli Jonathana Taha, Antonia Rudigerja in Joshuo Kimmicha kot ključne igralce v obrambi, medtem ko bi Toni Kroos prevzel vlogo organizatorja igre iz defenzivnega veznega položaja. Ta formacija bi omogočila, da se ofenzivno naravnani igralci, kot sta Jamal Musiala in Kai Havertz, osredotočata na napad. Musiala bi prevzel sredinski položaj, kjer bi z ustvarjalnostjo in tehnično spretnostjo povezoval igro, Havertz pa bi vodil napadalno linijo, izkoriščal prostor in se gibal med obrambnimi linijami nasprotnika. Nagelsmannov pristop

je zasnovan tako, da igralcem omogoča fleksibilnost in svobodo v napadalnih akcijah, hkrati pa ohranja stabilnost v obrambi, kar bo Nemčiji omogočilo dinamično in prilagodljivo igro skozi celoten turnir.

4.1.2 Značilnosti nemške nogometne igre pred prvenstvom Euro 2024

Na spodnjih slikah so prikazani ključni principi igre nemške reprezentance pred Eurom 2024, tako v fazi napada kot tudi v fazi obrambe. Pri organizaciji napada izstopata predvsem dva principa. Prvi je ustvarjanje številčne premoči z gibanjem veznega igralca, ki se pomakne med centralnega in bočnega branilca. Ta taktična poteza omogoča ekipi več prostora in časa za gradnjo napadov, saj razširi nasprotnikovo obrambo. Na sliki 10 je jasno prikazan premik centralnega vezista, ki vodi do zelo širokega pozicioniranja obeh bočnih branilcev, kar ekipi ponudi večjo širino in dodatne možnosti za napadalne akcije.

Slika 10: Organizacija napada – premik veznega igralca med CB in LB

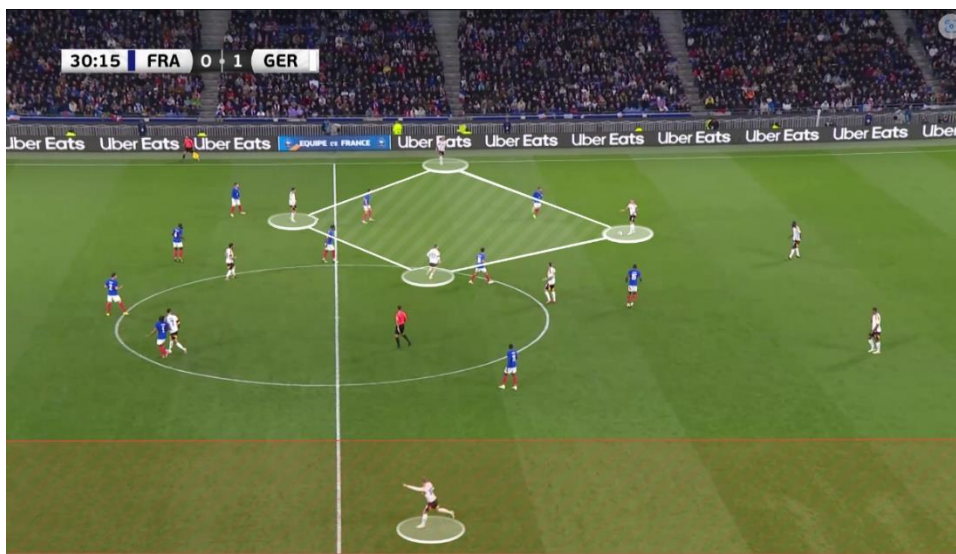

Vir: lastno delo.

Na sliki 11 je prikazan pomemben taktični princip, kjer ekipa med organizacijo napada oblikuje romb (diamant) v posesti žoge. Ta postavitev omogoča ustvarjanje številčne premoči na določenem območju igrišča, saj igralci zasedajo različne linije in položaje, kar

otežuje nasprotnikovo branjenje. Poleg tega ta postavitev omogoča hiter prehod igre na nasprotno stran, kjer se nahaja prost igralec. Ta igralec nato izkorišča prostor za nasprotnikovo zadnjo obrambno linijo, kar ekipi odpira dodatne možnosti za napadalne akcije in prodore proti голу.

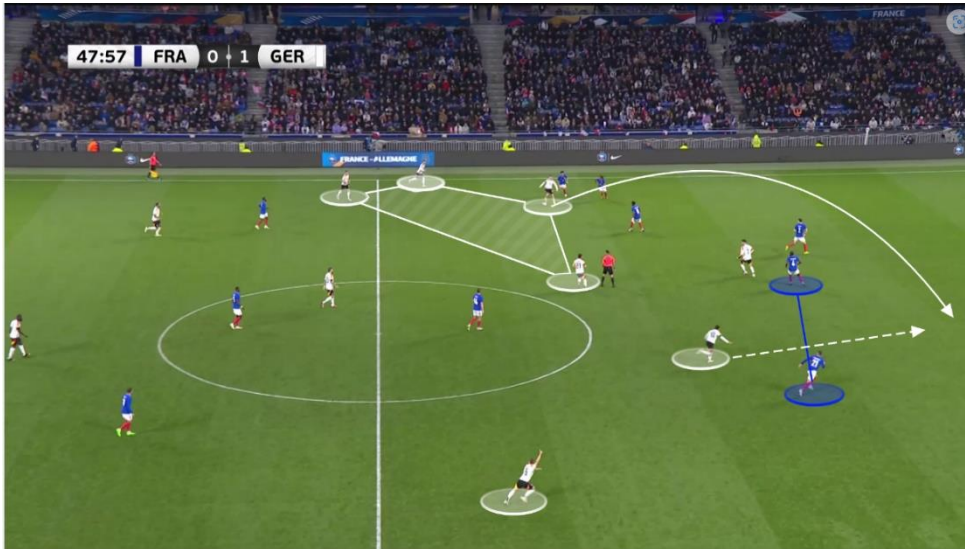
Slika 11: Organizacija napada – kreacija romba/diamanta v posesti žoge

Vir: lastno delo.

Na sliki 12, ki prikazuje trenutek s prijateljske tekme proti Franciji tik pred Eurom 2024, je razvidna podobna situacija kot prej. Tudi tukaj je jasno prepoznaven princip romba v posesti žoge, ki ga Nemčija uporablja za ustvarjanje številčne premoči na določenem delu igrišča. S to postavitvijo ekipa ne samo da obvladuje določen prostor, ampak hkrati odpira možnosti za hiter prehod igre na drugo stran. Na sliki je mogoče opaziti tudi napadanje prostora za nasprotnikovo zadnjo linijo, kar omogoča ustvarjanje nevarnih priložnosti za prodore in napade. Slika s tekme proti Franciji ponazarja, kako je ta pristop v igri Nemčije postal ključni element njihove taktike tik pred turnirjem.

Slika 12: Organizacija napada – kreacija romba/diamanta v posesti žoge

Vir: lastno delo.

4.2 Nemčija 5-1 Škotska – 1. tekma skupinskega dela tekmovanja

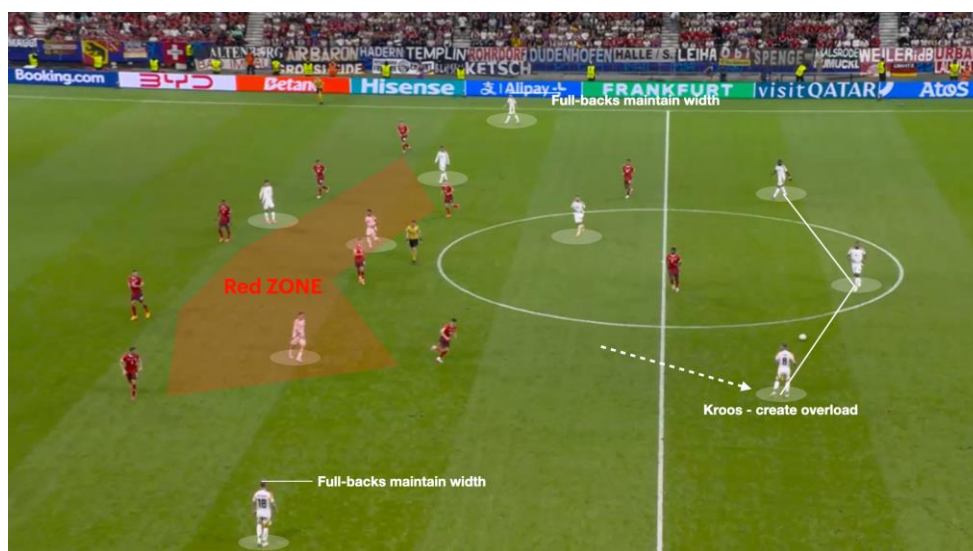
4.2.1 Faza napada

Nemčija je v skupinskem delu Eura 2024 navdušila s svojo dosledno in strukturirano igro, ki jo je uvedel selektor Julian Nagelsmann. Njihova organizacija napadov je temeljila na dveh taktičnih postavitvah: 1-3-3-2-2 in 1-3-3-1-3. V tej shemi je bil Kroos (8), kot eden najbolj izkušenih igralcev, ključnega pomena. Redno je pomagal obrambni liniji tako, da se je pomaknil na levo stran in oblikoval trojico z branilci, medtem ko sta se oba bočna branilca premaknila visoko in široko, s čimer sta ustvarjala dodatne napadalne možnosti.

Osrednji del njihove igre v fazi napada je bil osredotočen na t. i. "rdečo cono" – prostor med nasprotnikovo obrambno in zvezno linijo. Tam so s premišljenim in natančno usklajenim gibanjem blesteli Musiala (10), Gündogan (21) in Wirtz (17). Njihovo nenehno gibanje je pogosto povzročilo, da se je nasprotnik prisiljeno postavljal ozko, kar je omogočalo bočnim branilcem, da so dobili veliko prostora in časa za napadalne akcije po krilnih položajih. S tem so ustvarjali priložnosti za prehode v napad ter destabilizirali nasprotnikovo obrambo.

Na sliki 13 je jasno prikazana t. i. "rdeča cona" – ključni prostor med nasprotnikovo obrambno in zvezno linijo, kjer Nemčija gradi svoje napade. Ta cona predstavlja območje, ki ga igralci Nemčije nenehno napadajo z dinamičnim gibanjem, kar ustvarja pritisk na nasprotnikovo obrambo. Slika poudarja, kako Musiala (10), Gündogan (21) in Wirtz (17) s svojo stalno mobilnostjo zasedajo te prostore in tako prisilijo nasprotnikovo ekipo, da se postavi globlje in ožje, kar posledično odpira prostor ob straneh. Ta taktika omogoča Nemčiji učinkovito kroženje žoge in hitre menjave strani, kar močno otežuje branjenje nasprotniku in ustvarja več priložnosti za prodore skozi široke položaje.

Slika 13: »Rdeča cona« oz prostor med nasprotnikovo obrambno in zvezno linijo

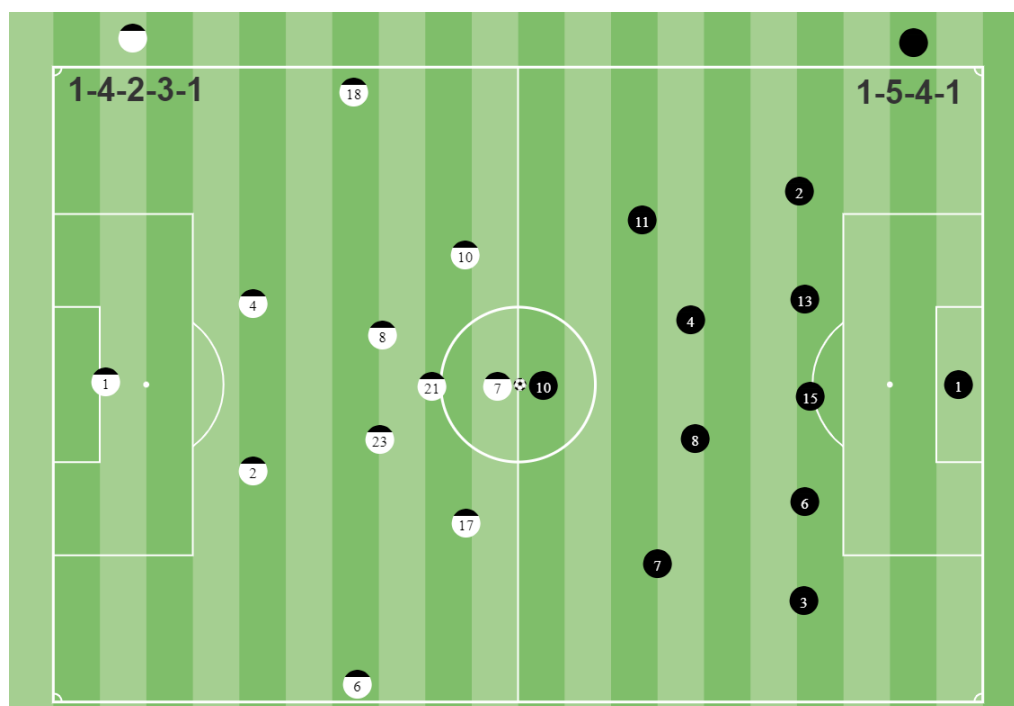

Vir: X, 2024.

4.2.2 Osnovna postavitev

Na sliki 14 je prikazana osnovna taktična razporeditev reprezentanc Nemčije (1-4-2-3-1) in Škotske (1-5-4-1). Ta postavitev jasno ponazarja, kako sta obe ekipi organizirali svoje igralce na igrišču tik pred začetkom srečanja.

Slika 14: Osnovna postavitev Nemčije in Škotske

Vir: lastno delo.

4.2.3 Organizacija napada od vratarja

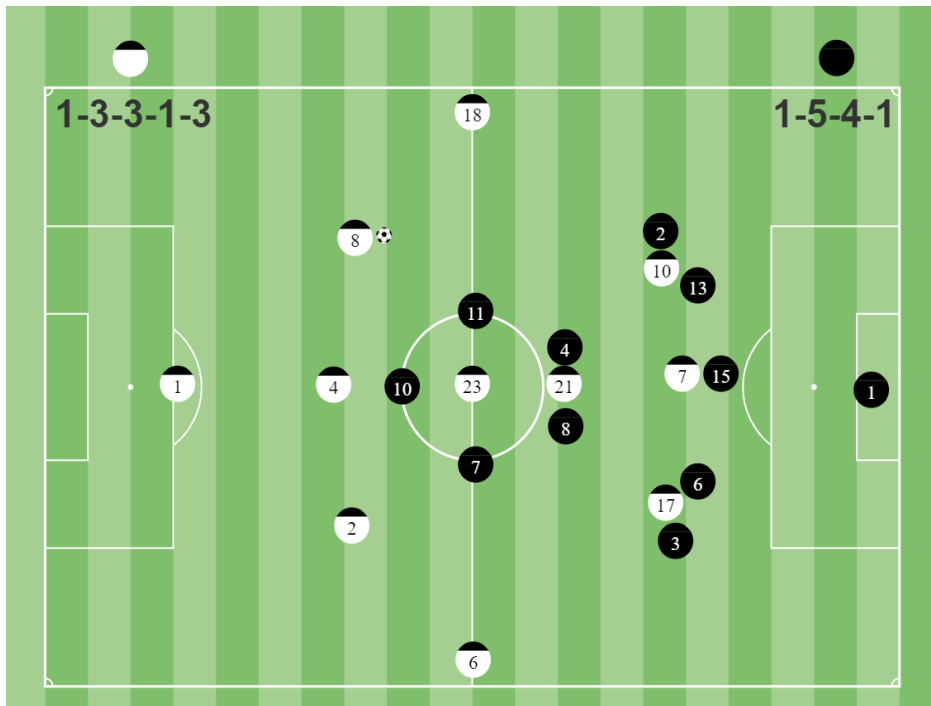
Na tekmi s Škotsko je Nemčija le dvakrat izvedla gol-avt, in to obakrat brez kakršnegakoli pritiska s strani škotske reprezentance. V obeh primerih so nemški igralci izvedli neovirano kratko podajo, kar kaže na njihovo sposobnost, da ohranijo mirnost in nadzor tudi v situacijah, ko so pod minimalnim pritiskom nasprotnika.

4.2.4 Organizacija napada v srednji coni

Na sliki 15 se razporeditev nemške reprezentance na igrišču spremeni v formacijo 1-3-3-1-3, takoj ko ekipa pridobi posest žoge. V tej postavitvi Kroos (8) prevzame vlogo levega centralnega branilca (LCB), kjer ima veliko prostora in časa, kar mu omogoča, da kreativno usmerja igro. Wirtz (17) in Musiala (10) se postavita na način, da okupirata škotske krilne branilce, kar omejuje njihov vpliv na igro in odpre možnosti za napade. Hkrati sta Kimmich (6) in Mittelstädt (18) postavljena zelo visoko, kar daje dodatno širino in globino v napadu.

Ta taktika omogoča, da se ekipa izogne striktnemu pokrivanju nasprotnika, saj ima ob tem več časa in prostora za razvoj igre, kar je ključno za ustvarjanje nevarnih priložnosti.

Slika 15: Organizacija napada v srednji coni a

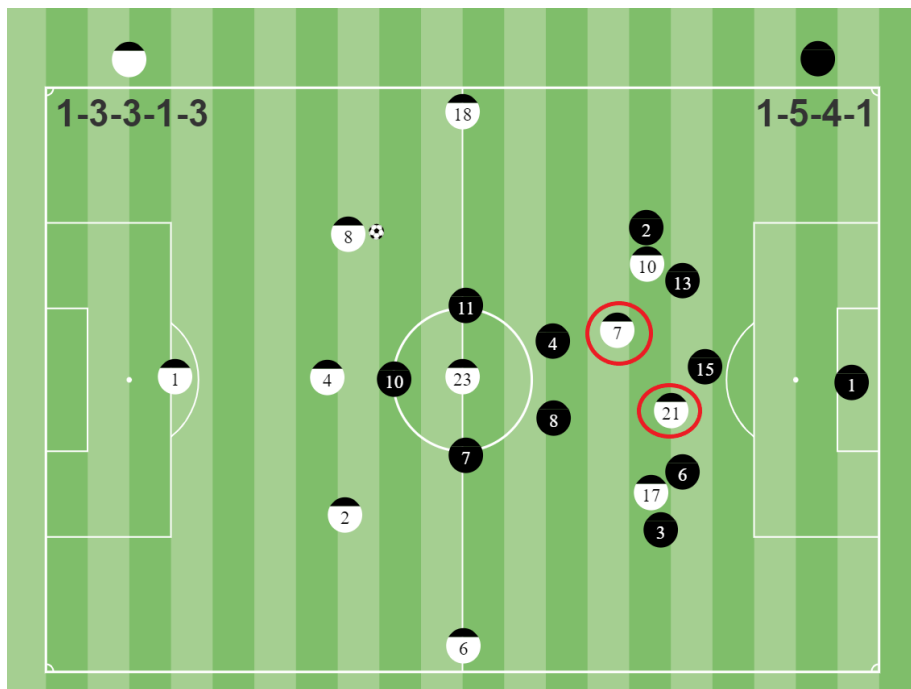

Vir: lastno delo.

Na sliki 16 lahko opazimo, kako se Kroos (8) premakne v prostor med centralnim in bočnim branilcem. S tem se mu omogoči, da se obrne proti nasprotnikovemu голу in postane ključna figura v napadalni igri. Škotska je sprva dovolila Kroosu, da prevzame nadzor nad igro, kar je povzročilo težave za njihovo obrambo, saj so pozicije nemških bočnih branilcev dodatno otežile situacijo, kar je lepo razvidno tudi iz slike 17.

Hkrati se Gündogan (21) premakne višje na igrišču, kar doda še enega igralca za napadanje prostora za nasprotnikovo obrambno linijo. Ta gibanja so ključna za ustvarjanje dodatnih priložnosti in destabilizacijo nasprotnika, saj omogočajo večjo fleksibilnost in dinamiko v nemškem napadalnem pristopu.

Slika 16: Organizacija napada v srednji coni b

Vir: lastno delo.

Slika 17: Organizacija napada v srednji coni – Kroos

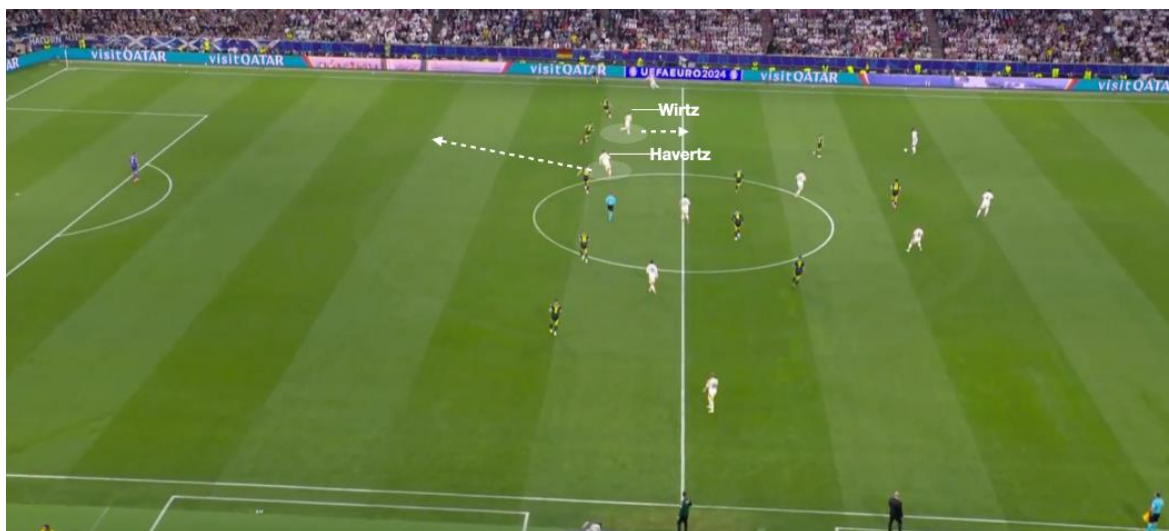

Vir: X, 2024.

Nenehna gibanja napadalnih igralcev, skupaj s številnimi odkrivanji in sprejemi žoge v t. i. "rdeči coni," med drugim tudi omogočajo neposredno napadanje praznih prostorov za nasprotnikovo obrambno linijo. Na sliki 18 vidimo izjemen primer tega gibanja, kjer Wirtz

(17) privabi levega centralnega branilca iz njegovega prostora, medtem ko Havertz (7) takoj prepozna priložnost in se odloči za vtekanje za hrbtom, ko ima žogo Rudiger (2).

Slika 18: Organizacija napada v srednji coni – napadanje prostora za nasprotnikovo obrambno linijo

Vir: X, 2024.

Principi, ki jih opazimo v organizaciji napadov v srednji in visoki coni, so naslednji:

- Sprednji vezni igralci izkoriščajo prostor pred nasprotnikovo zadnjo linijo, da privabijo nasprotnikove bočne branilce v centralne prostore. To ustvarja več prostora za napadalne akcije.
- Menjavanje strani napada se učinkovito izvaja z vključevanjem Kroosa (8) na položaju levega centralnega branilca. Ta strategija omogoča, da se oba bočna branilca postavita visoko, kar dodatno povečuje pritisk na nasprotnika.
- Hkrati več igralcev nenehno napada prostor za nasprotnikovo obrambno linijo, kar krepi dinamiko napada in ustvarja priložnosti za doseg zadetkov.

4.3 Nemčija 2-0 Madžarska – 2. tekma skupinskega dela tekmovanja

4.3.1 Faza napada

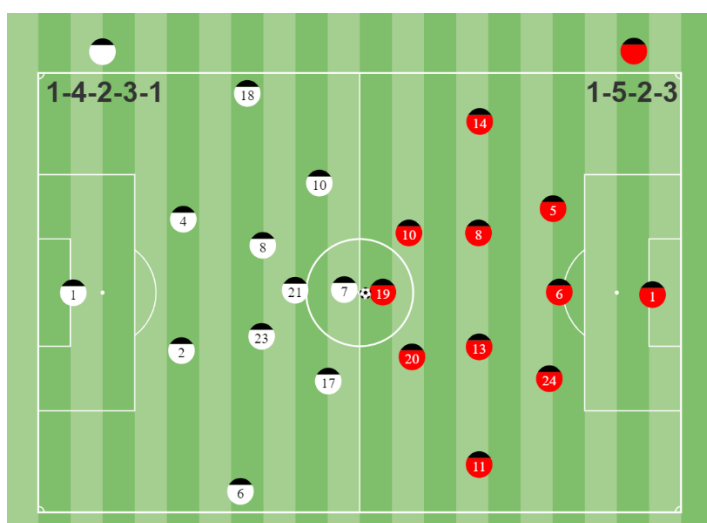
Madžarska je proti nemški reprezentanci uporabila podobno osnovno formacijo kot Škotska, saj je tudi ona igrala s petimi branilci. Vendar se je njihov obrambni sistem bistveno razlikoval od škotskega. Škotska je namreč igrala v previdnem sistemu 1-5-4-1, ki je omogočal Kroosu (8), da je bil pogosto brez pritiska in je lahko svobodno razvijal igro nemške ekipe.

Po drugi strani pa je Madžarska izbrala bolj agresiven pristop z uporabo sistema 1-5-2-3. Ta strategija je pomenila, da so madžarski igralci aktivno pritiskali na nemške igralce, kar je prisililo Nemčijo, da je prilagodila svojo igro. Zaradi večjega pritiska madžarskih branilcev je nemška ekipa morala hitreje sprejemati odločitve, kar je otežilo njihovo ustvarjanje priložnosti za zadetek.

4.3.2 Osnovna postavitve

Na sliki 19 je prikazana osnovna taktična razporeditev reprezentanc Nemčije (1-4-2-3-1) in Madžarske (1-5-2-3). Ta slika ponazarja, kako sta se ekipi postavili na igrišču, kar je ključnega pomena za razumevanje njunih taktičnih pristopov in strategij v dani tekmi.

Slika 19: Osnovna postavitve Nemčije in Madžarske

Vir: lastno delo.

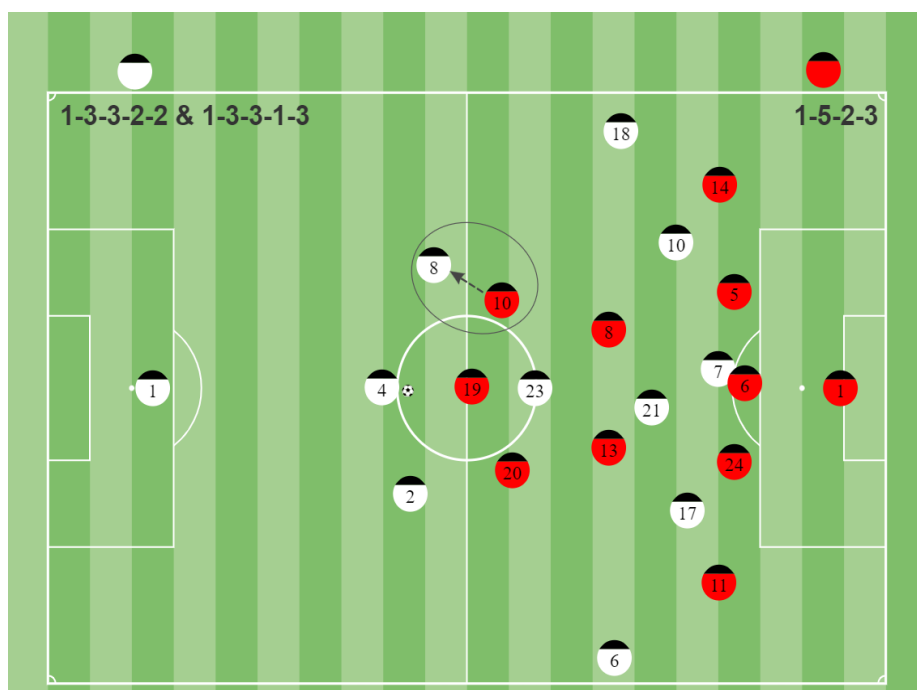
4.3.3 Organizacija napada od vratarja

Podobno kot na tekmi s Škotsko je tudi na tekmi z Madžarsko imela Nemčija malo situacij z gol-avti in organizacije napada, ki bi izhajala od vratarja. V celotnem srečanju so Nemci izvedli tri gol-avte, ki so bili izvedeni kratko in brez visokega pritiska s strani nasprotnika. Ta pomanjkljivost v dinamiki igre je vplivala predvsem na ritem v prvi fazi organizacije napada.

4.3.4 Organizacija napada

Madžarska je bila na igrišču zelo kompaktna v sredinskem delu, kar je omejevalo možnosti in linije podaj za nemško reprezentanco ter izvajalo pritisk na Kroosa (8) (glej sliko 20). Da bi pridobili priložnost za igro okoli postavljenega obrambnega bloka, sta se Musiala (10) in Wirtz (17) premikala globlje in širše. Hkrati sta bila Kimmich (6) in Mittelstädt (18) postavljena precej visoko na igrišču, kar je ustvarjalo prostor za oba zgoraj omenjena napadalno usmerjena igralca in zagotavljalo še večjo fleksibilnost v napadu.

Slika 20: Organizacija napada v srednji coni

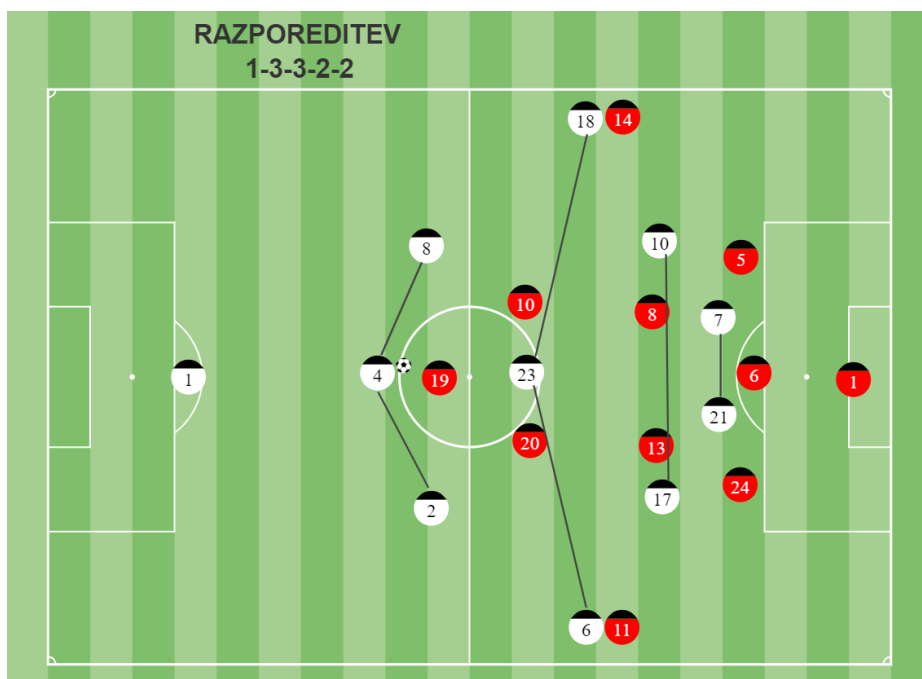

Vir: lastno delo.

Zaradi nenehnega gibanja napadalcev je bila nemška reprezentanca vedno zelo spremenljiva in težko predvidljiva. Ključno vlogo pri tem so odigrale postavitve Wirtza (17), Musiale (10) in Havertza (7). Vsakič, ko je Nemčija poslala žogo Wirtzu (17) na krilo, se je Madžarska premaknila v to stran, kar je omogočilo, da je bil Musiala (10) pogosto prost na nasprotni polovici igrišča. To mu je dalo priložnost, da je pomembno vplival na potek igre.

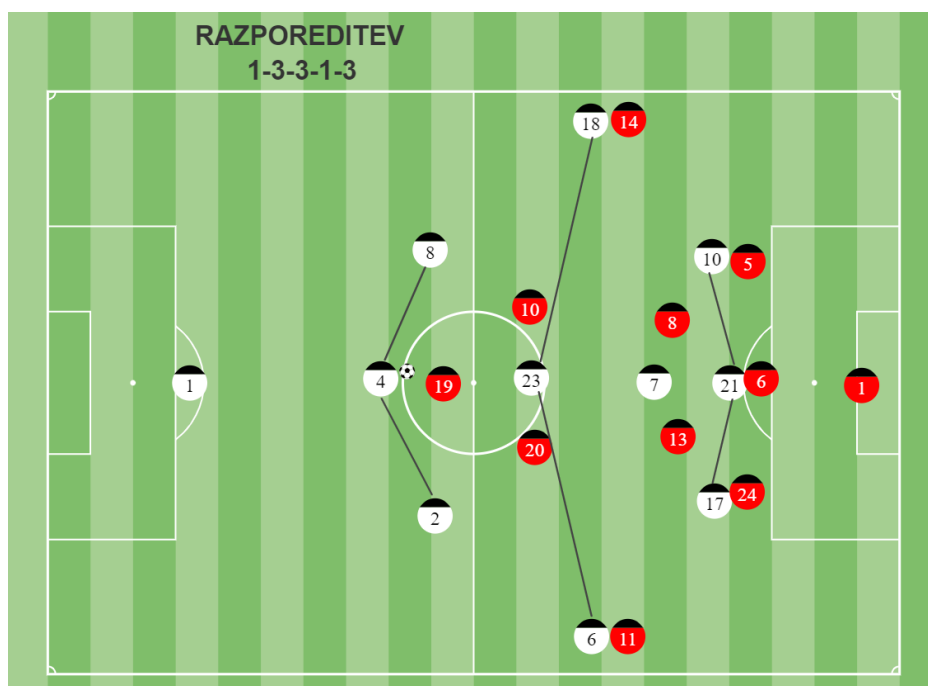
Na slikah 21 in 22 sta prikazani dve različni razporeditvi nemške reprezentance med organizacijo napada. Te postavitve odražajo prilagodljivost in dinamiko nemške igre ter njihove taktike v različnih situacijah. Vsaka razporeditev omogoča drugačne možnosti za napad in izkoriščanje prostih prostorov, kar je ključnega pomena za učinkovitost njihovega napada.

Slika 21: Organizacija napada - razporeditev 1-3-3-2-2

Vir: lastno delo.

Slika 22: Organizacija napada - razporeditev 1-3-3-1-3

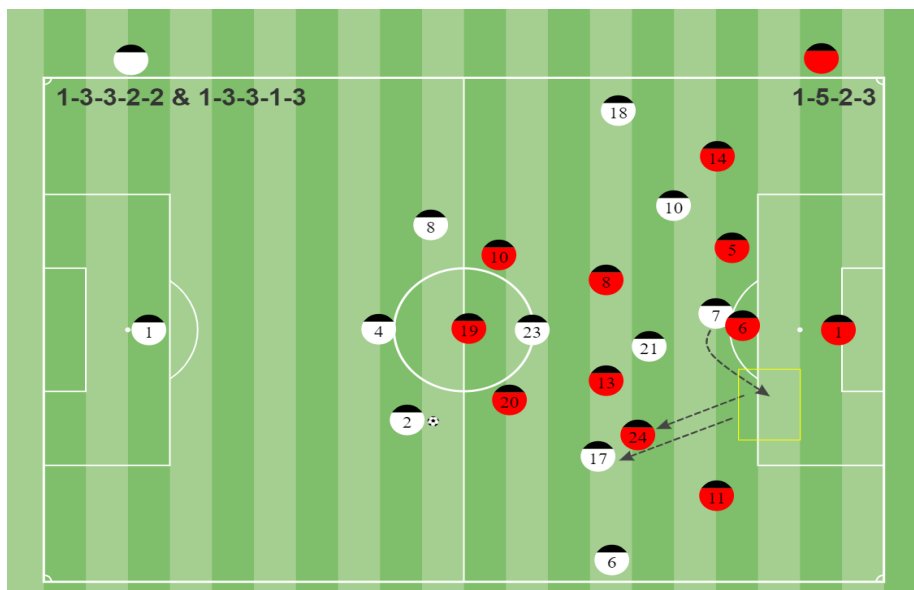
Vir: lastno delo.

Na sliki 22 je jasno prikazana osnovna razporeditev in vloga Kroosa (8) pri organizaciji napada. Kroos (8) se spušča na levo stran, s čimer ustvarja številčno premoč v obrambni liniji. Musiala (10), Gündoğan (21) in Wirtz (17) so nenehno usmerjeni v iskanje priložnosti za sprejem žoge v rdeči coni, kar jim omogoča, da izkoristijo prosti prostor. Hkrati oba bočna branilca skrbita za širino igre, saj se postavljata v krilni položaj, kar dodatno povečuje možnosti za uspešno izvedbo napada.

Na spodnji sliki 23 je razvidno, kako je Wirtz (17) s svojim gibanjem uspešno izvlekel centralnega branilca iz obrambne linije, kar je omogočilo Havertzu (7), da napade izprazen prostor. Madžarski levi in desni centralni branilec sta se osredotočala na Musialo (10) in Wirtza (17), medtem ko sta bočna branilca ostala široka, da bi se ustrezno branila proti visoko postavljenima Kimmichu (6) in Mittelstädtu (18).

Wirtz (17) in Musiala (10) sta s premikanjem proti žogi uspela izpostaviti madžarske centralne branilce, kar je Havertzu (7) pogosto omogočalo situacijo 1 proti 1. Ko je nemški reprezentanci uspelo vključiti Havertza (7) v igro, so globinske podaje postale izjemno nevarne pred madžarskimi vrati.

Slika 23: Organizacija napada v srednji coni a

Vir: lastno delo.

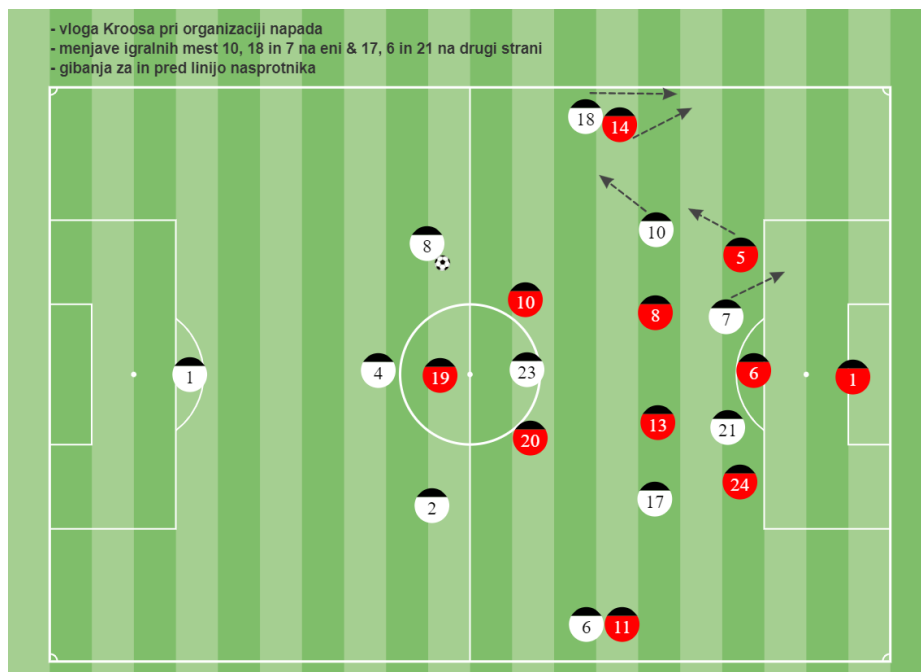
Slika 24: Organizacija napada v visoki coni

Vir: X, 2024.

Zaradi visoke postavitve nemških bočnih branilcev je Madžarska imela priložnosti za protinapade. Med tekmo proti Madžarski se je pokazala šibka točka v nemški obrambi, zlasti ko so bili številni nogometaši visoko v napadu. Ta situacija je omogočila Madžarski, da je našla priložnosti za nevarne napade, predvsem med bočnimi in centralnimi branilci. Rüdiger (2) je pogosto odhajal bodisi na krilo, da bi pokril prostor za Kimmicha (6), bodisi je ostajal v igri 1 proti 1 na velikem prostoru, kar je razvidno na sliki 24.

Slika 25: Organizacija napada - vloga Kroosa in gibanja pred in za obrambno linijo Madžarske

Vir: lastno delo.

Iz slike 25 so razvidne značilnosti osnovnih vzorcev ter principov v fazi napada, in sicer:

- ko sta bočna branilca postavljena visoko, Musiala (10) in Wirtz (17) zasedata nižje pozicije, kar jim omogoča, da se bolje vključita v igro;
- v nasprotnem primeru, ko sta bočna branilca nizko, Musiala (10) in Wirtz (17) prevzemata višje pozicije, da bi izkoristila prostor v napadu;
- ko sta Musiala (10) in Wirtz (17) na nižji poziciji, se Gündoğan (21) giba in napada prostor za nasprotnikovo obrambno linijo, s čimer ustvarja možnosti za napad;

- ko je Havertz (7) postavljen nižje, pa se Musiala (10), Wirtz (17) in Gündoğan (21) aktivno gibajo in napadajo prostor za nasprotnikovo obrambno linijo, kar dodatno povečuje pritisk na nasprotnika in odpira priložnosti za dosego zadetkov.

4.4 Nemčija 1-1 Švica – 3. tekma skupinskega dela tekmovanja

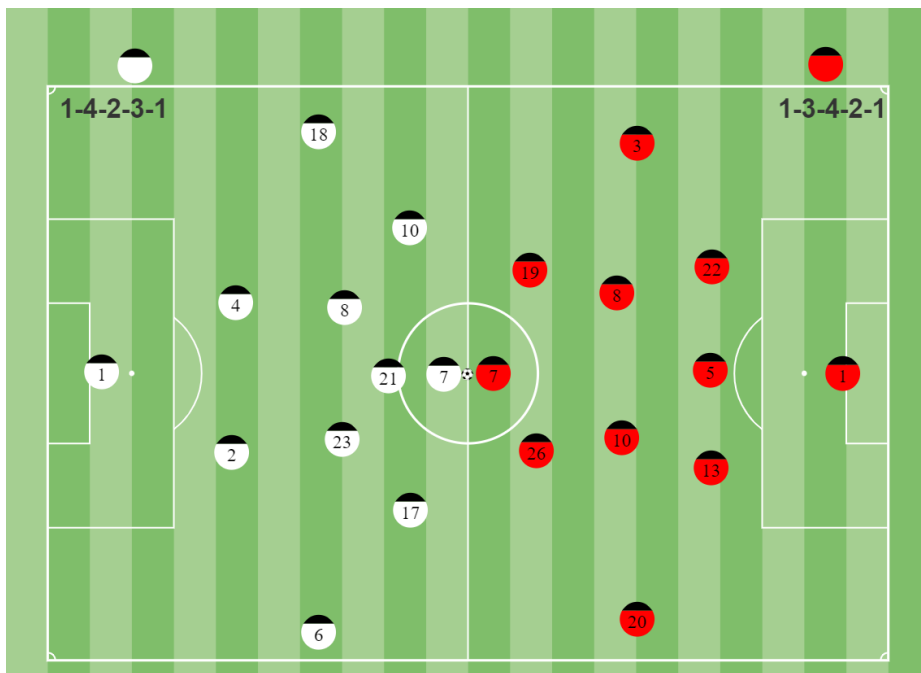
4.4.1 Faza napada

Nemčija se je z nespremenjeno začetno enajsterico soočila z močnim pritiskom švicarske reprezentance. Švicarji so v fazi obrambe igrali v postavitvi 1-5-2-3, ko so bili brez žoge, kar je spominjalo na pristop madžarske reprezentance. Vendar pa so Švicarji precej bolj pogosto kot Madžari agresivno napadali in izvajali intenziven pritisk na Nemce. S taktičnim pristopom "igralec proti igralcu" so skušali nemško ekipo destabilizirati že v zgodnjih fazah organizacije napadov, bodisi visoko na igrišču bodisi že pri gradnji igre iz zadnje vrste.

4.4.2 Osnovna postavitve

Na sliki 26 je prikazana osnovna taktična postavitve nemške reprezentance v značilni formaciji 1-4-2-3-1. Nasproti temu je Švica tekmo začela s sistemom 1-3-4-2-1, kar jim je omogočalo večjo fleksibilnost v prehodih iz obrambe v napad, hkrati pa so z njim vzpostavili čvrsto organizacijo v sredini igrišča.

Slika 26: Osnovna postavitev Nemčije in Švice

Vir: lastno delo.

4.4.3 Organizacija napada od vratarja

Na celotni tekmi so Nemci imeli štiri gol-avte, izpostavljen je eden, in sicer iz 87. minute, pri vodstvu Švice z 1:0. Švicarji so se postavili visoko, kar je razvidno iz slike 27, vendar niso bili izjemno agresivni. Po kratki podaji do vratarja Neuerja (1) je ta z nizko podajo na drugo stran igrišča poslal žogo do bočnega branilca in se tako uspešno izognil prvi liniji pritiska.

Slika 27: Organizacija napada od vratarja – kratko izveden gol-avt

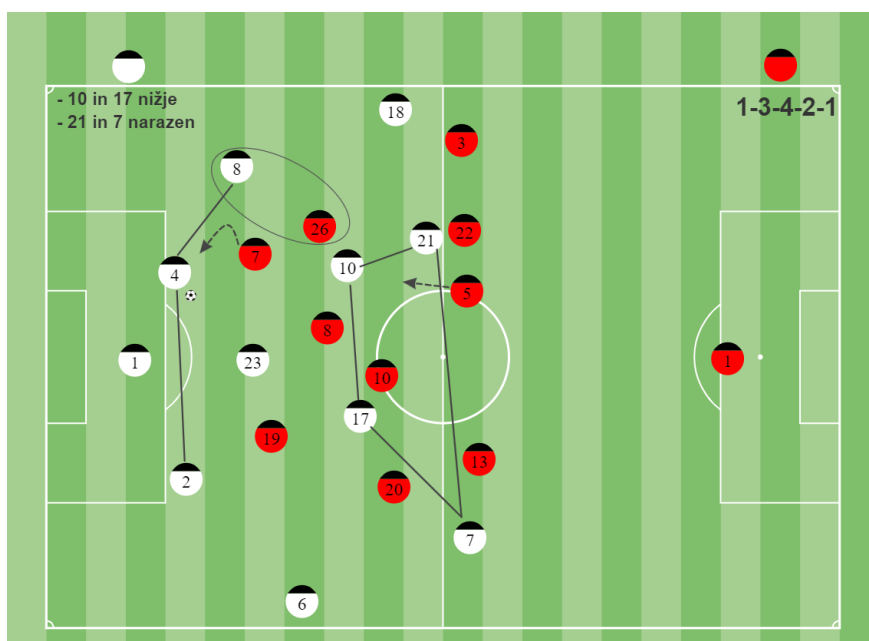

Vir: lastno delo.

4.4.4 Organizacija napada v nizki coni

Na sliki 28 je jasno razvidna postavitev Kroosa (8), podobno kot v preteklih tekmah. Vendar je bila organizacija igre precej motena zaradi agresivnega pristopa in direktnega pritiska nanj. Gibanje igralcev Musiale (10) in Wirtza (17), skupaj z Gundoganom (21) in Havertzom (7), je bilo usklajeno in namenjeno doseganju cilja. S široko postavitevijo Gundogana (21) in Havertza (7) so želeli razširiti obrambno linijo Švice, medtem ko sta nižje postavljena Musiala (10) in Wirtz (17) ustvarila odprt centralni prostor za vtekanja za obrambno linijo nasprotnika. Ta pristop je potencialno omogočal takojšnjo direktno igro naprej iz obrambne linije.

Slika 28: Organizacija napada v nizki zoni

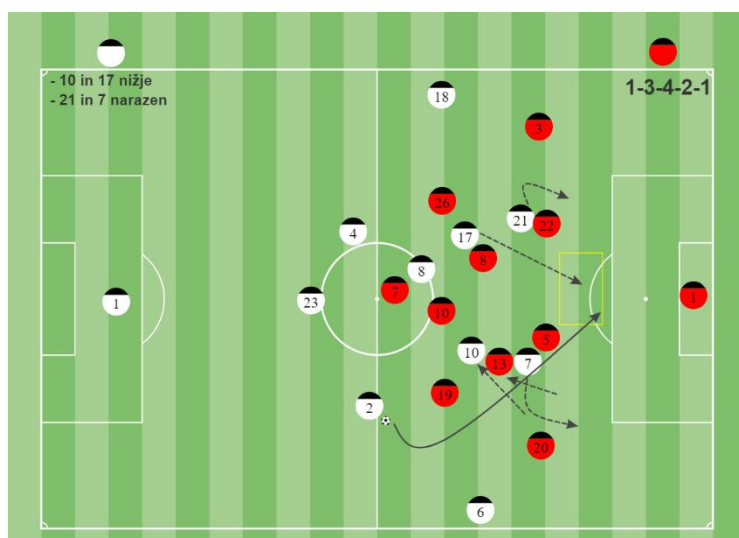

Vir: lastno delo.

4.4.5 Organizacija napada v srednji coni

Enak napadalni princip je bil razviden tudi v srednji coni, kar prikazuje slika 29. Usklajeno gibanje igralcev je omogočilo učinkovite prehode iz obrambe v napad ter povečalo pritisk na nasprotnika, kar je prispevalo k večji dinamiki igre in iskanju odprtih prostorov na igrišču.

Slika 29: Organizacija napada v srednji coni

Vir: lastno delo.

Nemčija se je v tej tekmi soočala s precejšnjimi težavami proti agresivnim in kompaktnim nasprotnikom, zlasti v centralnih prostorih. Zaradi tega so v poznejši fazi tekme začeli prilagajati svojo strategijo in organizirati napade po krilnih položajih.

Na sliki 30 je jasno prikazan ta način prebijanja nasprotnika, kjer so igralci ustvarili situacijo 3 proti 2. To pomeni, da so imeli trije nemški igralci prednost nad dvema švicarskima, kar jim je omogočilo, da so prešli mimo nasprotne obrambe. Nato so se preusmerili v situacijo 2 proti 1, kar je še dodatno povečalo njihove možnosti za uspeh. S tem pristopom so uspeli ustvariti predložek v kazenski prostor, kar je odprlo priložnost za potencialen gol in povečalo dinamiko njihovega napadalnega igrišča.

Princip igre po krilnih položajih in iskanje direktnih predložkov v kazenski prostor se je izkazal kot njihov t. i. plan B, saj so kar nekajkrat kreirali in tudi dosegali zadetke na ta način, predvsem ko je v igro vstopil napadalec Fullkrug (9).

- kompakten tekmelec v sredini
- igra na krilnih položajih

1-3-4-2-1

The diagram illustrates a football pitch with player positions and movement arrows. White players are numbered 1, 2, 4, 7, 8, 10, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 26. Red players are numbered 3, 5, 13, 19, 20, 22. Arrows indicate movement: solid black arrows from 18 to 8 and 17; dashed red arrows from 26 to 7 to 19 to 20 to 13 to 22 to 3; and dashed black arrows from 18 to 3 and 17 to 3.

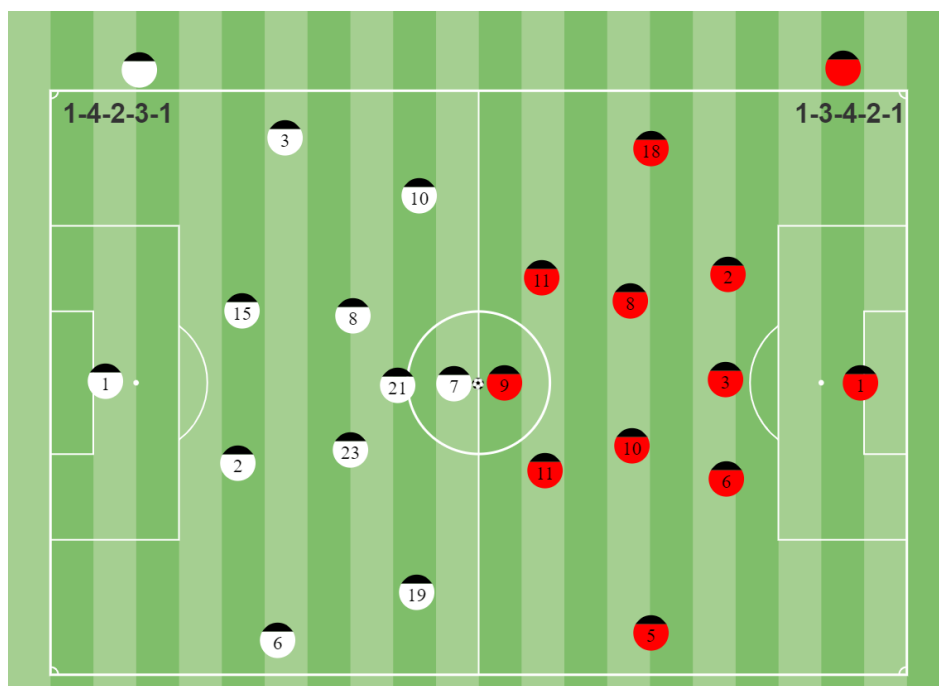
4.5 Nemčija 2-0 Danska – tekma osmine finala Eura 2024

Taktična razporeditev nemške reprezentance je ostala enaka kot v skupinskem delu tekmovanja, vendar je bil trener Nagelsmann prvič prisiljen spremeniti začetno enajsterico. V obrambi je Schlotterbeck (15) zamenjal suspendiranega Taha (4) in se izkazal pri standardnih situacijah, saj je dosegel sporen vodilni gol za 1:0. Namesto Mittelstädt (18) in Wirtza (17) je Nagelsmann v napadu izbral Sanéja (19), medtem ko je Rauma (3) postavil na položaj levega bočnega branilca. Z izborom Sanéja (19) je želel doseči več direktnosti, zlasti v igri 1 proti 1, kjer je Sané (19) znan po svoji hitrosti in driblingu. Hkrati je Raum (3) fizično močnejši od zamenjanega Mittelstädt (18). V prejšnjih nastopih se je Raum (3) izkazal tudi kot učinkovitejši pri izvajanju predložkov v kazenski prostor, kar je dodatno prispevalo k napadalni dinamiki ekipe. Ta kombinacija igralcev je omogočila boljše izkoriščanje bočnih pozicij in iskanje priložnosti za zadetek.

4.5.2 Osnovna postavitev

Na sliki 31 je prikazana taktična razporeditev Nemčije (1-4-2-3-1) in Danske (1-3-4-2-1). Nemci so v zadnjih minutah tekme spremenili razporeditev in se postavili v bolj defenzivno različico 1-5-4-1.

Slika 31: Osnovna postavitev Nemčije in Danske

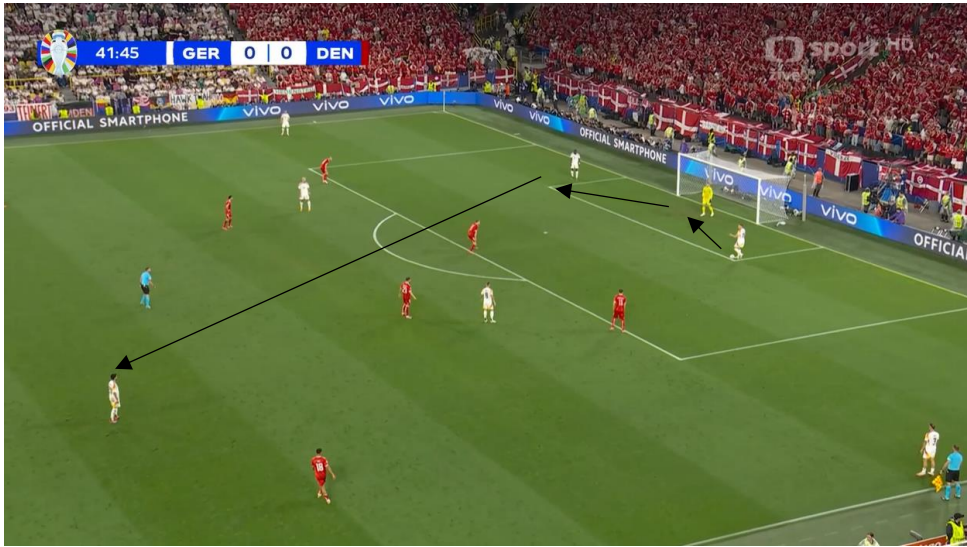

Vir: lastno delo.

4.5.3 Organizacija napada od vratarja

Danci so se pri nemških gol-avtih postavili zelo visoko in so želeli izvajati visok pritisk, kar je razvidno na primeru iz slike 32. Nemci so imeli na voljo tri gol-avte, pri čemer so vse tri izvedli s prvo kratko podajo, ki ji je sledila bodisi druga bodisi tretja direktna podaja. Vratar Neuer (1) in branilec Rudiger (2) sta odigrala direktno dvakrat, kar je pripomoglo k hitremu prehodu v napad in iskanju priložnosti za dosego zadetka. Ta strategija je nemški ekipi omogočila, da se je učinkovito izognila nasprotnikovemu pritisku in hitro prešla na nasprotno polovico igrišča.

Slika 32: Organizacija napada od vratarja – kratko izveden gol-avt in direktnost

Vir: lastno delo.

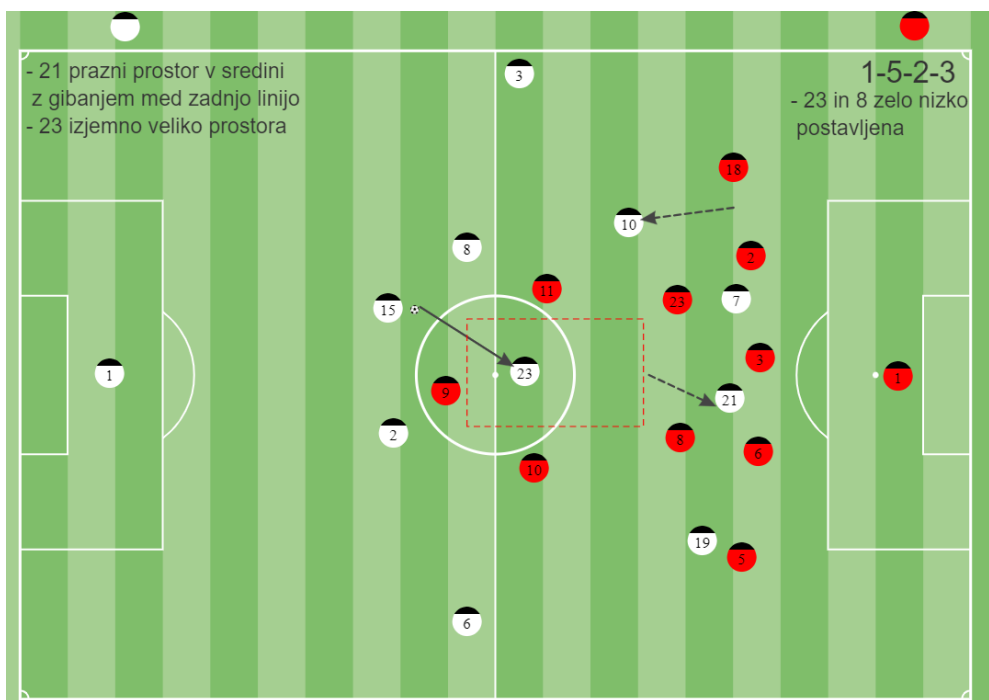
4.5.4 Organizacija napada v srednji coni

V primerjavi s tekmo proti Švici je imel Gündoğan (21) proti Danski drugačne zadolžitve. Medtem ko je proti Švici pogosto prihajal globlje nazaj po žogo, kjer je švicarska ekipa z učinkovitim pokrivanjem onemogočala preboje skozi sredino, je proti Danski igral postavljen višje in bližje obrambni liniji Danske. Ta sprememba je odprla prostor za igralce, kot so Andrich (23), Kroos (8) in Musiala (10), ko se je slednji spustil v prostor pred nemško zadnjo linijo.

Danska obramba ni bila tako učinkovita kot švicarska, kar je Nemčiji omogočilo več časa in prostora za igro proti podobni obrambni strukturi. Zaradi te prilagoditve je Nemčija bolje organizirala svoj napad, pri čemer je Andrich (23) odigral ključno vlogo. Izkoristil je prostor, ki ga je ponudila danska postavitev 1-5-2-3, saj so danski napadalci pritiskali na nemško trojico Kroos (8), Schlotterbeck (15) in Rüdiger (2), medtem ko sta danska vezista igrala precej nizko in predvsem ščitila prostor pred svojo obrambo. Ta situacija je Andrichu (23) omogočila, da je neovirano organiziral in vodil igro, kar je prispevalo k večji dinamiki in učinkovitosti nemškega napada.

Zgoraj navedene principe je jasno videti na spodnji sliki 33. Ta slika prikazuje taktične postavitve obeh ekip, kar omogoča analizo, kako je Nemčija izkoristila prostor in prilagodila svojo igro glede na dansko obrambno strukturo.

Slika 33: Organizacija napada v srednji coni - izrisano

Vir: lastno delo.

Kot že zgoraj omenjeno, je Nagelsmann z uvrstitvijo Sanéja (19) v začetno enajsterico želel izboljšati prodore v globino, saj je Sané (19) v teh situacijah nekoliko bolj direkten in primeren za ta način igre v primerjavi z Wirtzom (17).

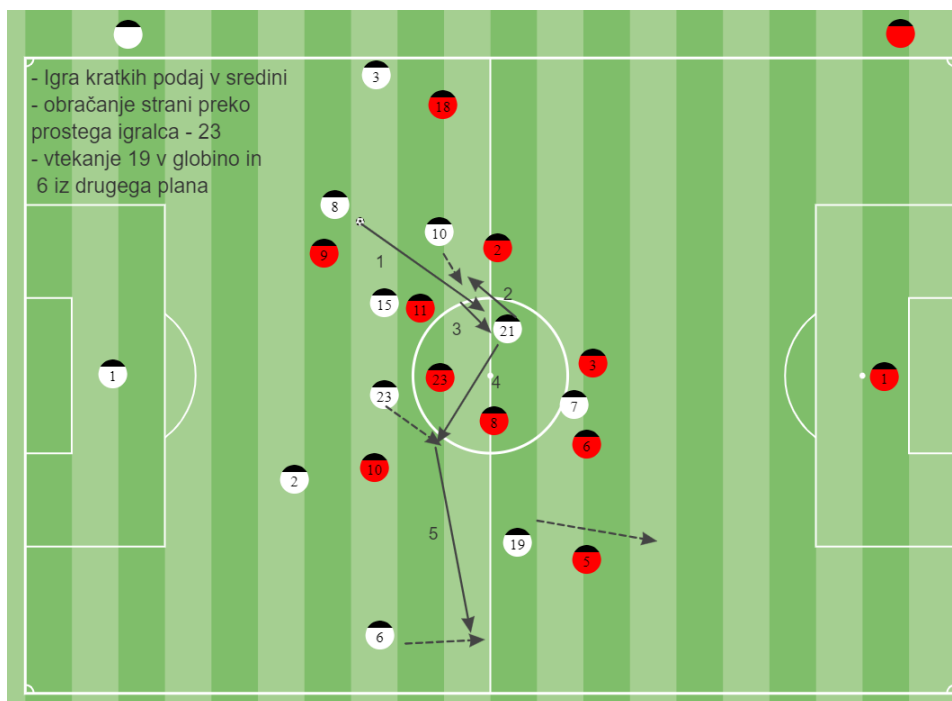
V 9. minuti smo videli izjemen primer kombinacije v sredini, ki je imela namen obračanja strani in napadanja globine. Kljub temu Kimmich (6) in Sané (19) nista uspela izpeljati akcije do konca, kar je otežilo priložnost za napad.

Hitra izmenjava žoge z nekaj kratkimi podajami Gündoğana (21) in Musiale (10) je dovolila obračanje strani za Andricha (23), kar je Nemčiji omogočilo, da je bolje izkoristila prazen prostor na igrišču.

Nemčija je bila najbolj učinkovita v obdobjih, ko je žoga prišla do Gündoğana (21). S svojim gibanjem je pritegnil obrambo nase, kar je dodatno odprlo prostor, ki je bil že ustvarjen za Andricha (23). Sledila je podaja na prostega igralca globoko naprej, kar je omogočilo

aktivacijo igralcev iz drugega plana. Na sliki 34 je prikazana kombinacija iz 9. minute, ki ponazarja te taktične principe in učinkovitost nemškega napada.

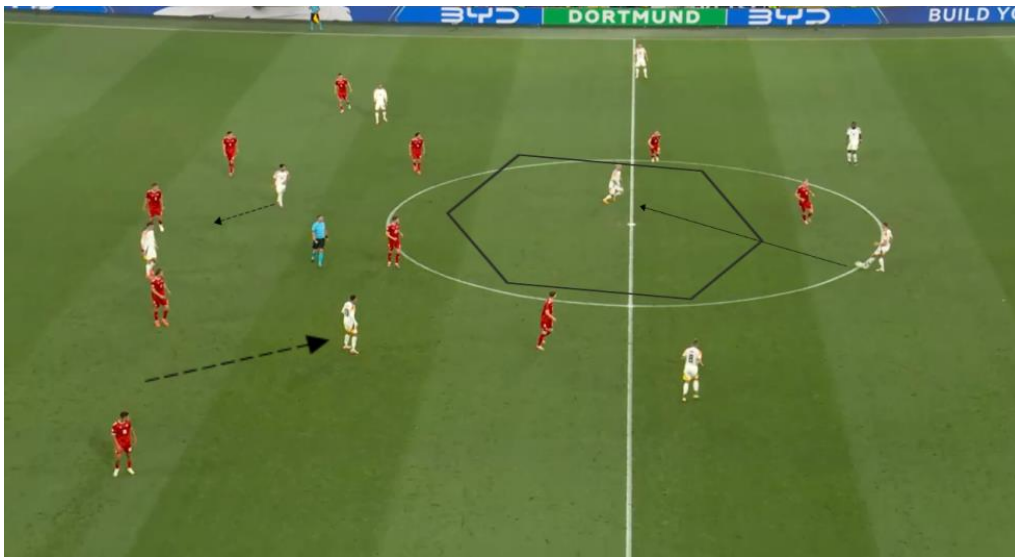
Slika 34: Organizacija napada v srednji coni – primer iz 9 min 1. polčasa

Vir: lastno delo.

Na spodnji sliki 35 je jasno razvidno gibanje Gündoğana (21), ki je pritegnilo oba danska centralna vezna igralca nazaj. S tem je nastalo več prostora za Andricha (23) pri organizaciji napadov. Musiala (10) je bil bolj dovzeten za gibanja v rdečo cono, kar se je kazalo v dodatni dinamiki v napadu, medtem ko je Sané (19) na drugi strani ostajal osredotočen na gibanja v prazen prostor.

Slika 35: Organizacija napada v srednji coni – primer iz 28 min 1. polčasa

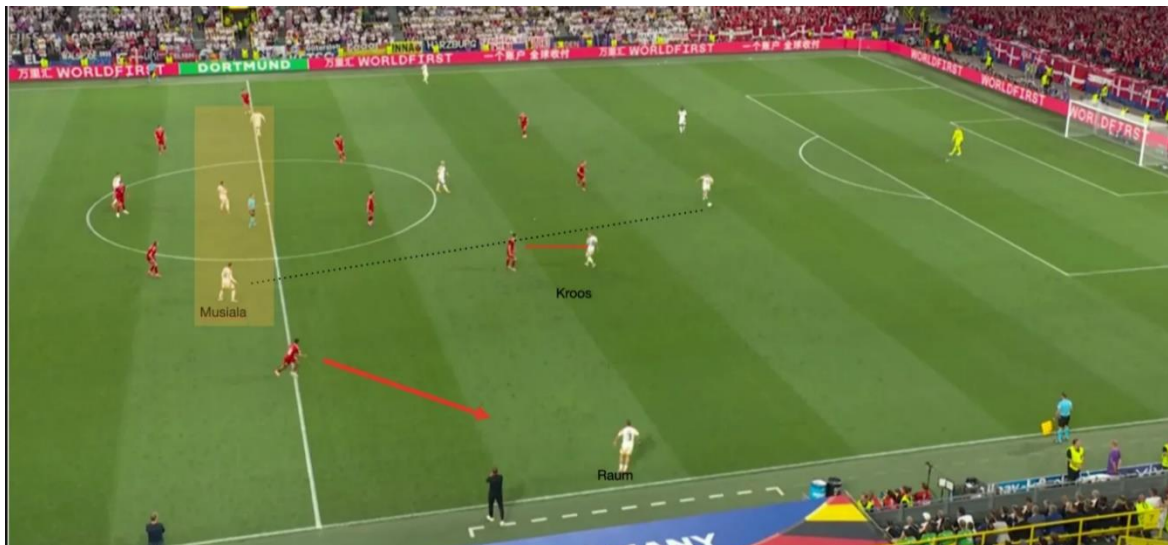

Vir: lastno delo.

Pri organizaciji napadov vloga bočnih branilcev presega zgolj podporo napadu in pokrivanje stranskega prostora. Vključuje tudi pomembne naloge, kot sta vračanje nazaj v obrambno fazo in hitra podaja. Dober primer tega je vloga in način igre Kimmicha (6), ki je proti Dancem hitro reagiral v različnih situacijah.

Na spodnji sliki 36 lahko vidimo, kako Danci z igro "mož na moža" pokrivajo Kroosa (8). Raum (3) s svojim položajem na igrišču pritegne petega danskega branilca, Bahta, kar ustvarja dodatni prostor za napad za njegovim hrbtom. Schlotterbeck (15) navidezno deluje, kot da želi podati žogo na bočni položaj, vendar v resnici poda žogo do Musiale (10), ki se nahaja med linijami oz. v rdeči coni, ki je bistvo njihove igre v centralnem delu igrišča.

Slika 36: Organizacija napada v srednji coni – vloga bočnega branilca

Vir: X, 2024.

4.6 Nemčija 1-2 Španija – tekma četrtfinala Eura 2024

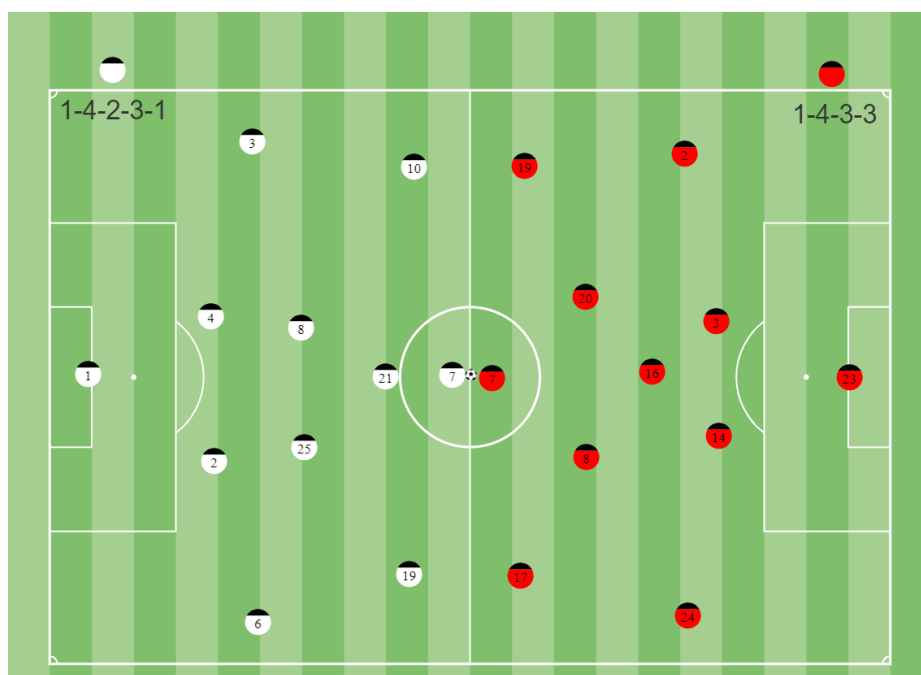
4.6.1 Faza napada

Na tekmi med Španijo in Nemčijo je bila mogoče opaziti razliko v pristopu, saj je nemški selektor Nagelsmann v organizaciji napadov izbral postavitev 1-3-1-5-1. V tej postavitvi je večinoma zaupal bočnim branilcem, da skrbijo za širino igre. Cilj je bil prepolniti prostor pred nasprotnikovo obrambo in ga učinkovito izkoristiti, saj so tam nastopali njihovi najbolj kreativni in talentirani igralci, kot so Musiala (10), Gündoğan (21), Wirtz (17) in/ali Sané (19).

4.6.2 Osnovna postavitev

Na sliki 37 je prikazana osnovna postavitev Nemčije (1-4-2-3-1) in Španije (1-4-3-3) tik pred sodnikovim znakom za začetek igre. Nemci so spremenili postavitev v podaljšku, kjer so uporabili razporeditev 1-4-4-2.

Slika 37: Osnovna postavitev Nemčije in Španije

Vir: lastno delo.

4.6.3 Organizacija napada od vratarja

Proti ekipi Španije so imeli Nemci na voljo deset gol-avtov, pri čemer je igra od vratarja prvič prišla do polne izraženosti na njihovih tekmah na Euru 2024. V prvih šestih gol-avtih so se odločili za kratke izvedbe, pri čemer so se osredotočili na širitev igre preko bočnih branilcev, kar jim je omogočilo iskanje medprostorov po paraleli. Ta pristop je omogočil hitre prehode in učinkovito izkoriščanje prostora na krilih.

Zadnja dva gol-avta sta bila odigrana z dolgimi podajami, kar je dodatno razširilo možnosti za napad. Španska ekipa je pri tem izvajala pritisk na gol-avte, kar je še dodatno poudarilo pomen dobre organizacije in hitrih odločitev pri izvajanju napadalnih akcij.

Nemci so Španiji povzročali težave pri organizaciji napada od vratarja z uporabo specifičnih vzorcev. Napad so organizirali v formaciji 1-4-3-3, pri čemer so začeli na levi strani in napredovali preko desne. Bočni branilci so bili postavljeni zelo nizko, medtem ko so se stranski vezni igralci premaknili v širino, kar je ustvarilo ogromen prostor, ki ga španski

vezist Rodri ni mogel pokriti. Ta taktična prilagoditev je omogočila Nemcem, da so učinkoviteje organizirali in nadzorovali igro v nizki coni.

Na spodnji sliki 38 je prikazan primer organizacije napada od vratarja, kjer Nemčija deluje v prilagojeni razporeditvi 1-4-3-3. Ta postavitev jim omogoča številčno premoč v sredini igrišča, kar ustvarja ogromen prostor, ki ga španski vezist Rodri sam ne more pokriti. Takšna organizacija napada daje Nemcem več možnosti za izkoriščanje prostorske prednosti in hitro prehajanje v nasprotnikovo polovico igrišča, kar povečuje verjetnost za uspešne napade in ustvarjanje priložnosti za zadetek.

Slika 38: Organizacija napada od vratarja

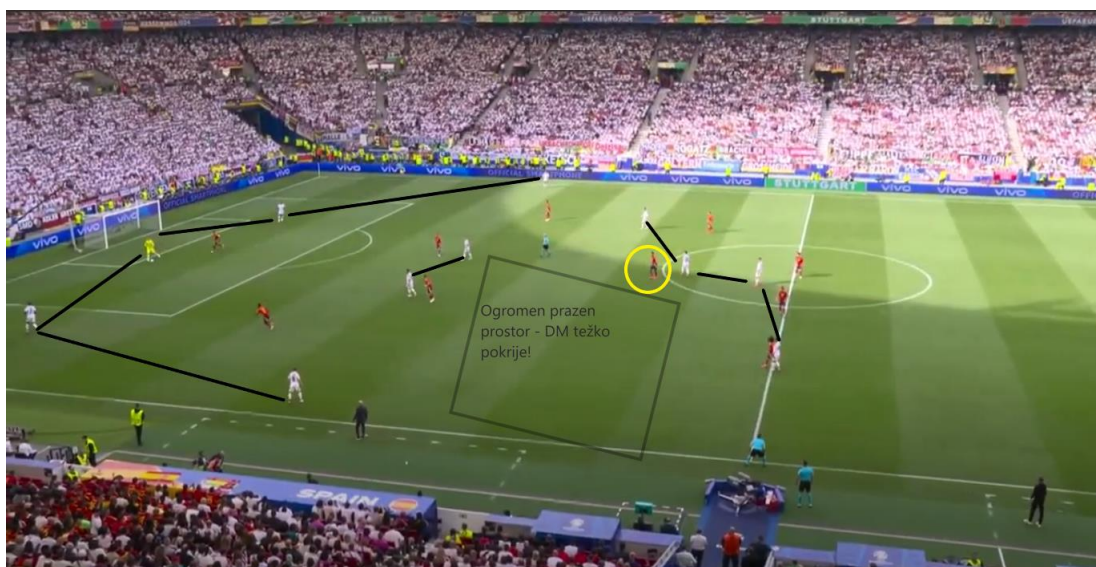

Vir: lastno delo.

4.6.4 Organizacija napada v nizki coni

Zelo podoben primer lahko vidimo na sliki 39, tokrat iz aktivne igre, kjer Nemčija s široko postavljeno obrambno linijo razvleče Španijo, ki je postavljena visoko in agresivno. V tem kontekstu je ponovno prikazan ogromen prostor za špansko prvo napadalno linijo, predvsem na bočnih položajih. Ta prostorska prednost omogoča Nemcem, da se učinkoviteje organizirajo in iščejo priložnosti za napad, medtem ko se Španija mora prilagajati in reagirati na njihov širok pristop, kar lahko vodi do ranljivosti v njihovih vrstah.

Slika 39: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Španijo a

Vir: lastno delo.

Na sliki 40 spodaj vidimo, da je Španija pritiskala visoko s postavitvijo v obliki romba (diamanta), z namenom zapiranja sredine igre z ozko, na žogo osredotočeno formacijo. V takšni situaciji je bila Nemčija prisiljena uporabljati preusmerjanje igre, kar je vključevalo podaje do Gündoğana (21) ali Musiale (10) v sredini. Ta igralca sta nato podajala žogo v širino do Rauma (3) ali Kimmicha (6), kar je omogočilo neposredne prehode žoge v kazenski prostor. Ta princip se jasno odrazil pri priložnosti, ki jo je imel Havertz (7), saj je Nemčija izkoristila prostorske prednosti in se uspešno soočila s španskim pritiskom.

Slika 40: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Španijo b

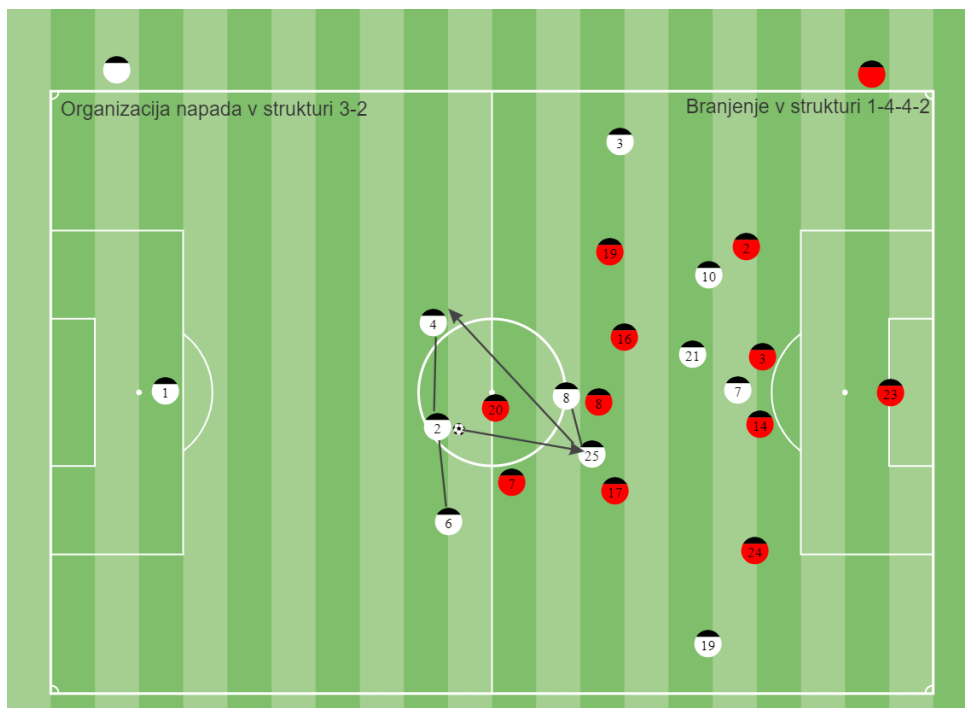
Vir: lastno delo.

4.6.5 Organizacija napada v srednji coni

V srednji coni je Nemčija skušala organizirati igro s podobnim principom, ki je bil viden v preteklih tekmah na Euru 2024. Njihov pristop je vključeval tvorbo igre s tremi igralci v zadnji liniji. Koncept »Salida Lavolpiana«, ki ga je uvedel mehiški trener Ricardo Lavolpe, vključuje premik centralnega vezista med centralne branilce ali ob enega izmed njiju. To spodbudi bočne branilce, da se pomaknejo naprej in razširijo igro, kar povzroča težave nasprotnikovemu pritisku. Z mnogimi ekipami, ki v fazi branjenja uporabljajo postavitev 1-4-4-2, da bi onemogočile nasprotnikovo organizacijo igre, se zgoraj omenjeni taktični pristop izkazuje za izjemno učinkovit predvsem zato, ker ustvari situacije 2 proti 1 na bočnih pozicijah in 3 proti 2 v osrednjem delu igre.

Na sliki 41 je prikazan primer organizacije napada v srednji coni 3+2, kjer se desni bočni branilec Kimmich (6) spusti nazaj, medtem ko Sané (19) ostane zelo široko. Ta postavitev omogoča širitev igre in ustvarjanje prostorskih prednosti. Španci so, kot je bilo omenjeno, stali zelo kompaktno v sredini, kar je Nemčijo prisililo, da je iskala rešitve po bočnih položajih.

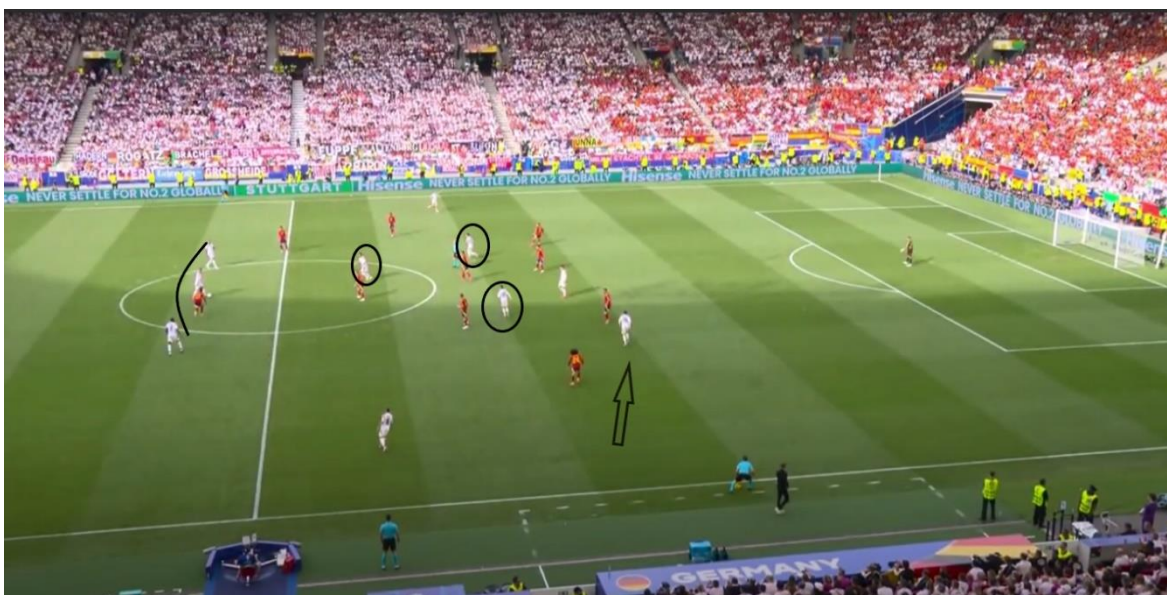
Slika 41: Organizacija napada v srednji zoni 3-2

Vir: lastno delo.

Na sliki 42 vidimo primer organizacije napada Nemčije v srednji coni, s postavitvijo 3+1. Eden izmed dveh centralnih vezistov se spusti med ali ob oba centralna branilca, medtem ko drugi ostane na položaju pivota. V tem primeru v rdeči coni oba napadalno usmerjena sprednja vezista aktivno iščeta žogo. Sané (19) napada prostor za hrbtom španskega centralnega branilca, kar prisili španskega levega bočnega branilca k premiku. S tem se na desni strani ustvari velik prostor, ki omogoča podajo na Kimmicha (6), kar Nemčiji odpira dodatne možnosti za napad.

Slika 42: Organizacija napada v srednji zoni 3-1

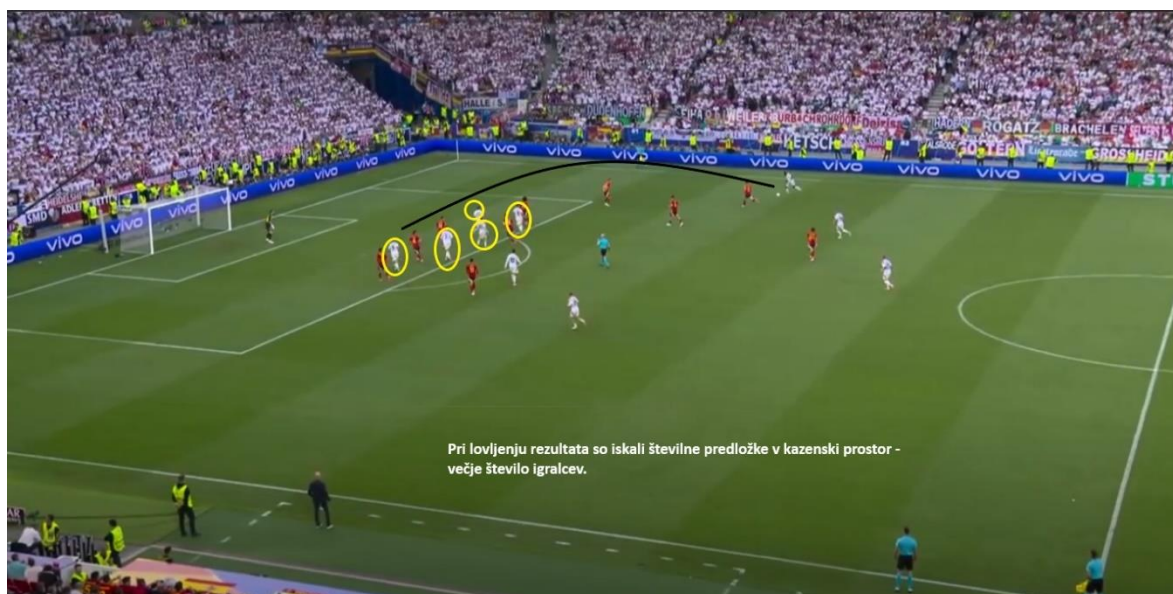

Vir: lastno delo.

4.6.6 Organizacija napada v visoki coni

Vedno ko je bil prostor v sredini zaprt in neposredna igra ni bila mogoča, so Nemci izkoriščali prazen prostor na straneh s pošiljanjem direktnih predložkov v kazenski prostor. Na sliki 43 spodaj vidimo akcijo tik pred izenačujočim zadetkom Wirtza (17). Predložek z desne strani je omogočil boj za drugo žogo, ki ji je nato sledil še en predložek z leve strani. Kot je razvidno, se v in tik ob kazenskem prostoru nahaja veliko število nemških igralcev, kar povečuje možnosti za uspešen zaključek akcije.

Slika 43: Organizacija napada v visoki coni - igra predložkov

Vir: lastno delo.

4.7 Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Nemčije na Euru 2024

4.7.1 Nemčija 5–1 Škotska – statistični podatki

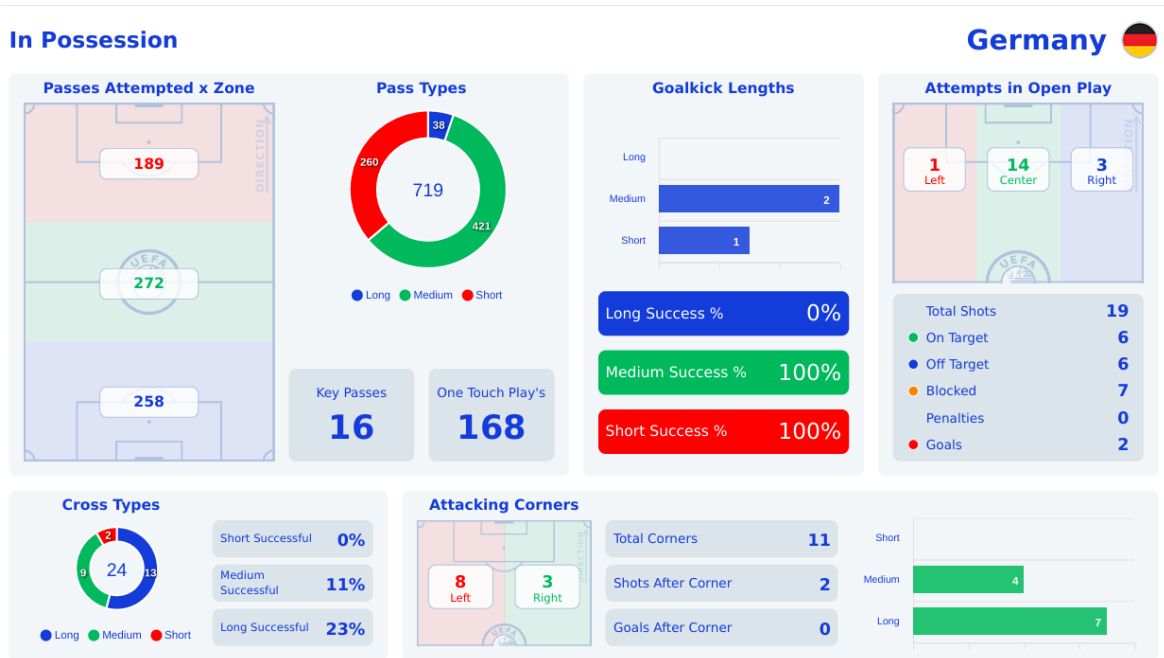
Slika 44: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

4.7.2 Nemčija 2–0 Madžarska – statistični podatki

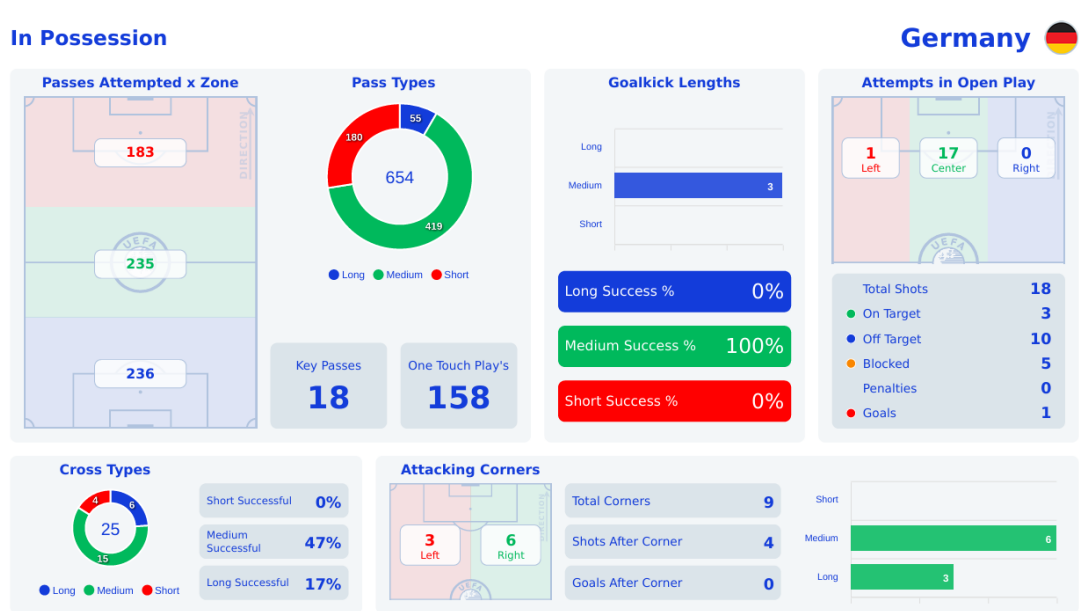
Slika 45: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

4.7.3 Nemčija 1–1 Švica – statistični podatki

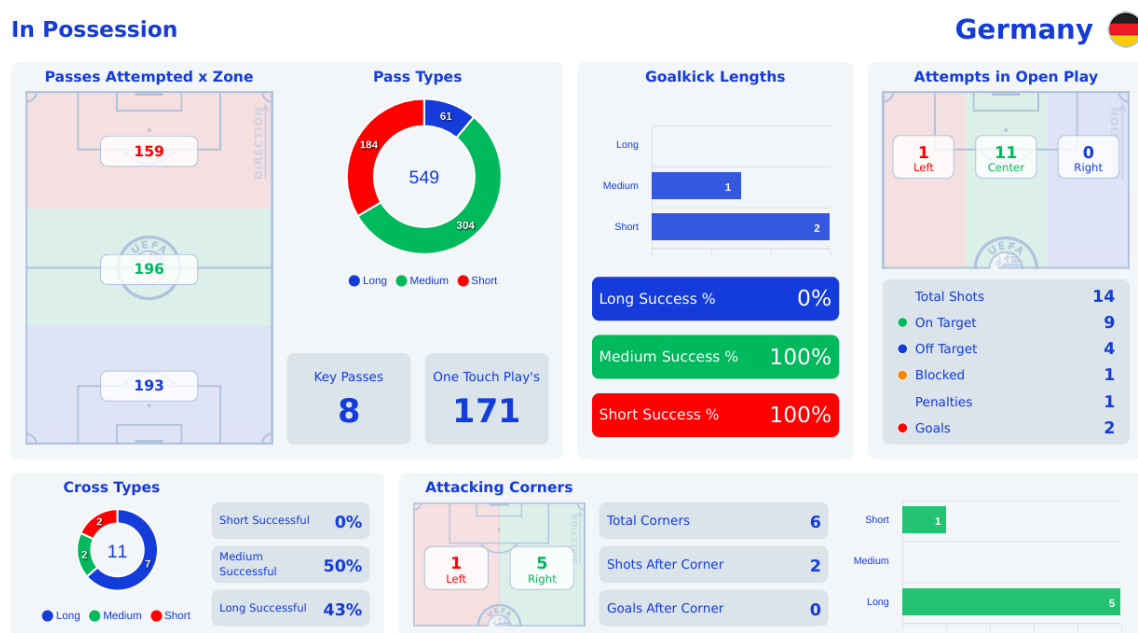
Slika 46: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

4.7.4 Nemčija 2–0 Danska – statistični podatki

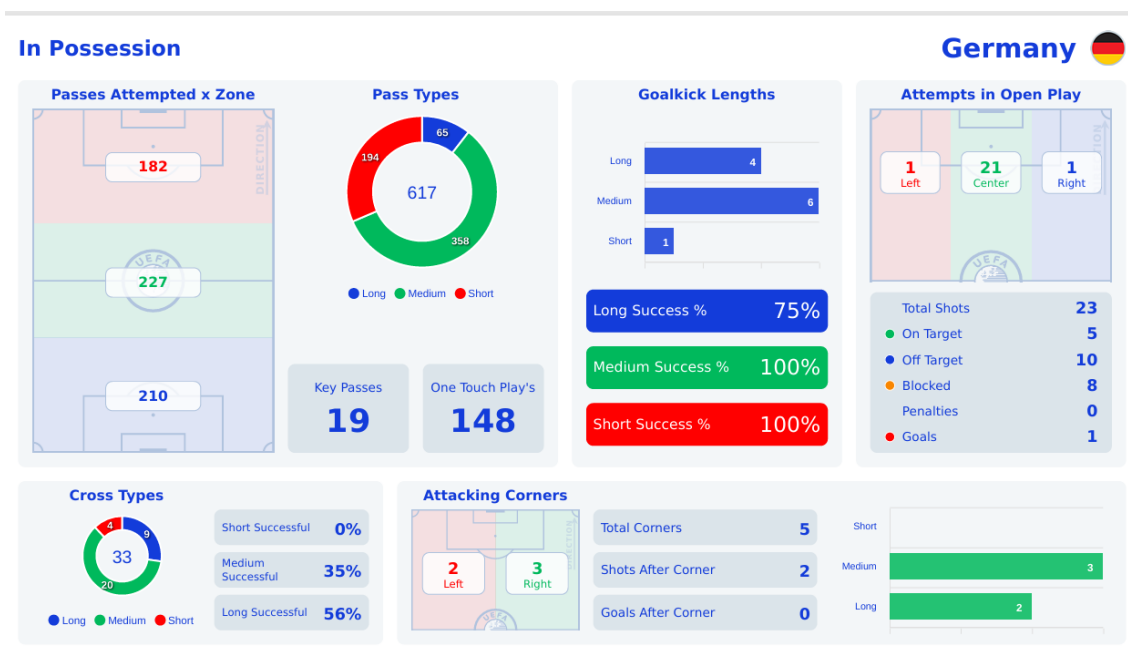
Slika 47: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

4.7.5 Nemčija 1–2 ET Španija – statistični podatki

Slika 48: Statistični podatki – Nemčija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

Na zgornjih slikah 44, 45, 46, 47 in 48 je prikazana uradna UEFA statistika tekem nemške reprezentance na Euru 2024. Osredotočil sem se le na povzetek faze napada oziroma na trenutke, ko je imela Nemčija žogo v posesti.

- **Podaje po conah igrišča:** Nemčija je v skupinskem delu izvedla okoli 600-700 podaj na tekmo, večina jih je bila v sredini igrišča, kjer so bili najuspešnejši. V izločilnih bojih je bilo skupno število podaj nekoliko manjše, a so kljub temu ohranili učinkovitost pri ključnih podajah, zlasti skozi sredino igrišča.
- **Vrste podaj:** Največ podaj Nemčije je bilo srednje dolžine, ki so bile zelo uspešne (100 % v obeh fazah tekmovanja). V izločilnih bojih so poskušali doseči tudi več dolgih podaj, vendar so bile manj uspešne. Kratke podaje so bile ves čas zanesljive in učinkovite, kar je Nemčiji omogočalo varen začetek napadov iz obrambe.
- **Streli na gol:** V skupinskem delu je Nemčija izvedla veliko strellov na gol, povprečno 20 na tekmo, pri čemer so dosegli več zadetkov znotraj kazenskega prostora. V izločilnih bojih so se strelci soočili z močnejšimi obrambami, zato je bilo število strellov nekoliko nižje, prav tako je bila manjša učinkovitost pri doseganju zadetkov.

V primerjavi statističnih podatkov iz tekem skupinskega dela s tekmama v izločilnem delu tekmovanja je opazno predvsem povečanje števila predložkov, zlasti na tekmi proti Španiji (33). Kot že omenjeno, je imela Nemčija proti agresivno in dobro postavljenemu nasprotniku precej zaprto sredino igrišča, zato je možnosti za napredovanje iskala predvsem po bočnih položajih. Pomemben je bil tudi končni rezultat tekme, saj je Nemčija v pozni fazi igre lovila izenačenje in poskušala doseči gol z večjim številom predložkov.

5 ANALIZA IGRE REPREZENTANCE AVSTRIJE V FAZI NAPADA NA EURO 2024

5.1 Predstavitev reprezentance Avstrije

Avstrijska reprezentanca se je na zaključni turnir uvrstila z drugim mestom v skupini F. Zabeležila je 6 zmag, 1 remi in 1 poraz, kar ji je prineslo skupno 19 točk. Pred njo je bila le Belgija, ki je osvojila prvo mesto v skupini. Za Avstrijo so se razvrstile reprezentance Švedske, Azerbajdžana in Estonije. Na sliki 49 je prikazan končni seznam reprezentantov Avstrije za Euro 2024. Med pomembnejšimi igralci, ki so morali prvenstvo izpustiti, so: David Alaba, kapetan in ključni igralec moštva; A. Schlager, prvi vratar pred Eurom 2024; ter X. Schlager, ključni člen vezne linije. Vsi so turnir izpustili zaradi poškodb.

Slika 49: Seznam avstrijske nogometne reprezentance za EURO 2024

FINAL SQUAD LIST	P. Pentz	Caps/Goals - 5/0 Height - 183 cm Club - Brøndby IF (Denmark) GK16 (Sweeper Keeper)	P. Lienhart	Caps/Goals - 19/1 Height - 189 cm Club - SC Freiburg (Germany) CB16 (Defensive)	M. Seid	Caps/Goals - 3/0 Height - 175 cm Club - Rapid Wien (Austria) AM14 (Late Breaking)	M. Arnautović	Caps/Goals - 111/36 Height - 190 cm Club - Inter (Italy) ST17 (Poacher)
	H. Lindner	Caps/Goals - 36/0 Height - 187 cm Club - Union SG (Belgium) GK15 (Sweeper Keeper)	L. Querfeld	Caps/Goals - 1/0 Height - 190 cm Club - Rapid Wien (Austria) CB15 (Defensive)	A. Weimann	Caps/Goals - 23/2 Height - 179 cm Club - Sturm Graz (Austria) AM/ST15 (Late Breaking)	M. Entrup	Caps/Goals - 2/1 Height - 186 cm Club - TSV Hartberg (Austria) ST14 (Target Man)
	N. Hedl	Caps/Goals - 1/0 Height - 190 cm Club - Rapid Wien (Austria) GK14 (Standard)	P. Mwene	Caps/Goals - 11/0 Height - 170 cm Club - FSV Mainz (Germany) LB/RB26 (Standard)	A. Prass	Caps/Goals - 4/0 Height - 185 cm Club - Bristol City (England) LM/LB15 (Standard)	 A. Schlager	Caps/Goals - 15/0 Height - 184 cm Club - RB Salzburg (Austria) GK37 (Sweeper Keeper)
	S. Posch	Caps/Goals - 30/1 Height - 190 cm Club - Bologna (Italy) RB37 (Standard)	N. Seiwald	Caps/Goals - 22/0 Height - 179 cm Club - RB Leipzig (Germany) CM38 (Ball Winner)	M. Sabitzer	Caps/Goals - 78/17 Height - 178 cm Club - Borussia Dortmund (Germany) LW/LM37 (Dribbler)	 D. Alaba	Caps/Goals - 105/15 Height - 180 cm Club - Real Madrid (Spain) CB59 (Ball Playing)
	F. Danilic	Caps/Goals - 2/0 Height - 188 cm Club - RB Salzburg (Austria) RB/CB15 (Defensive)	F. Grillitsch	Caps/Goals - 41/1 Height - 187 cm Club - TSG Hoffenheim (Germany) CM26 (Playmaker)	M. Grull	Caps/Goals - 4/0 Height - 182 cm Club - Rapid Wien (Austria) LW15 (Wide Forward)	 X. Schlager	Caps/Goals - X/X Height - XXX cm Club - XXX (XXX) CM38 (Box to Box)
	K. Danso	Caps/Goals - 18/0 Height - 190 cm Club - Lens (France) CB27 (Defensive)	K. Lainer	Caps/Goals - 34/4 Height - 180 cm Club - Bayern Munich (Germany) RM/CM48 (Box to Box)	F. Kainz	Caps/Goals - 27/1 Height - 176 cm Club - FC Köln (Germany) LW/RW15 (Inverted)	 A. Player	Caps/Goals - 43/4 Height - 174 cm Club - RB Leipzig (Germany) Position (Role)
	M. Wober	Caps/Goals - 23/0 Height - 188 cm Club - Borussia M'gladbach (Germany) CB/LB27 (Ball Playing)	R. Schmid	Caps/Goals - 9/0 Height - 188 cm Club - Werder Bremen (Germany) RM/RW16 (Dribbler)	P. Wimmer	Caps/Goals - 10/0 Height - 182 cm Club - Wolfsburg (Germany) LW/RW16 (Dribbler)	 A. Player	Caps/Goals - X/X Height - XXX cm Club - XXX (XXX) Position (Role)
	G. Trauner	Caps/Goals - 10/1 Height - 183 cm Club - Feyenoord (Netherlands) CB16 (Covering)	C. Baumgartner	Caps/Goals - 36/13 Height - 180 cm Club - RB Leipzig (Germany) AM38 (Late Breaking)	M. Gregoritsch	Caps/Goals - 53/15 Height - 183 cm Club - SC Freiburg (Germany) ST38 (All Round)	Use the final 6 boxes to note any players (Squad Rating 2+) who HAVE NOT been included due to injury (but in normal circumstances would be part of the squad). If none, leave blank.	

Vir: lastno delo.

5.1.1 Ralf Rangnick

Ralf Rangnick, vizionar v svetu nogometa, trenutno vodi avstrijsko nogometno reprezentanco. V večini klubov, kjer je deloval, je bila značilna njegova taktična periodizacija, ki je temeljila na obrambnem trenutku. Rangnick je obrambo izkoriščal kot kolektivno sredstvo in uporabljal v žogo usmerjeno consko obrambo za hitro ponovno pridobitev posesti (Rangnick, 2024a). Osnovna ideja njegove taktike je bila, da privabi nasprotnika v napad, nato pa hitro pridobi žogo nazaj.

Rangnick je razvil pristop, tesno povezan z nogometno filozofijo kluba Red Bull Salzburg, ki je znan po poudarku na kratkih podajah, hitrih prehodih in protinapadih z uporabo srednjega bloka (Rangnick, 2024a). Njegova filozofija igre temelji na pozicionizmu, kjer igralce spodbuja k ohranjanju svojih pozicij, ustvarjanju trikotnih in diamantnih struktur ter igranju z visokim tempom. Pod njegovim vodstvom avstrijska reprezentanca igra bolj strukturiran in premišljen slog nogometa, osredotočen na agresivno in visoko postavljeno obrambo ter sredino igrišča.

V zgodnejših letih trenerske kariere je Rangnick zagovarjal kompakten obrambni pristop in pogosto uporabljal formacijo 1-4-4-2 z različnimi modifikacijami, predvsem v zvezni vrsti, ter agresivnimi protinapadi s poudarkom na visokem tempu in napadih proti nasprotnikovemu голу (Rangnick, 2024b). Sčasoma pa je pokazal prilagodljivost in inovativnost, saj v zadnjem času vključuje formacije s tremi branilci in dinamičnimi bočnimi igralci.

Pod njegovim vodstvom je avstrijska reprezentanca nadaljevala močne predstave na evropskih prvenstvih, pri čemer so bile ključne njegove taktične sposobnosti in inovativnost. Rangnickov vpliv bo nedvomno ključen za prihodnje uspehe avstrijske reprezentance na mednarodnem prizorišču.

5.1.2 Značilnosti avstrijske nogometne igre pred Eurom 2024

Rangnickova nogometna filozofija se odlično ujema z avstrijsko ekipo, saj temelji na hitrih prehodih, prostorski pokritosti, intenzivnem pritiskanju in proti-pritisku, dokler nasprotnik ne popusti. Njegova strategija se osredotoča na ustvarjanje pritiska na nasprotnika ter na zagotavljanje jasnih in učinkovitih akcij. Igralci so natančno seznanjeni s svojimi vlogami in

nalogami, Rangnick pa poudarja hitro sprejemanje pravih odločitev in njihovo dosledno izvajanje, saj negotovost vodi do izgube žoge.

Avstrija je te principe izpopolnila, zlasti v sredini igrišča, kjer so se izkazali X. Schlager (trenutno odsoten zaradi poškodbe kolena), Seiwald, Laimer in Sabitzer. Napadalec Gregoritsch je nenehno ustvarjal pritisk na nasprotnikovo obrambo. Rangnick je ekipi vcepil samozavest in zmagovalno miselnost.

Avstrijska reprezentanca je imela uspešno kvalifikacijsko kampanjo in dosegla nekaj prepričljivih zmag v prijateljskih tekmah, vključno z zmago 2-0 proti Nemčiji in 6-1 proti Turčiji. Vendar Rangnick ni prinesel le rezultatov; njegova prisotnost je prinesla tudi jasnost in profesionalizem, ki ju Avstrija v preteklosti ni vedno poznala. Uvedel je svojo ekipo strokovnjakov, vključno z medijskimi svetovalci in analitiki, ter vnesel svežino v organizacijo, ki je dolgo trpela zaradi zastarele strukture. Ta kombinacija sproščenosti in nepopustljive jasnosti vizije je ključna za Rangnickov uspeh.

5.2 Analiza igre Avstrije na Euru 2024

Ralf Rangnick je s svojim vplivom in specifično igro popeljal Avstrijo do zgodovinskega uspeha – prvič so osvojili prvo mesto v svoji skupini na Euru 2024. Rangnickova filozofija, ki temelji na pozicijski igri, je osredotočena na eno ključno načelo – nadzor.

- **Nadzor v vseh fazah igre**

Pri nadzoru igre gre za prevlado v vseh fazah, tako v fazi napada (z žogo) kot v fazi obrambe (brez žoge). Avstrijska reprezentanca je izstopala s tremi ključnimi elementi:

- intenzivnostjo,
- ustvarjanjem številčne premoči in
- vertikalnostjo.

- **Intenzivnost in hitrost igre**

Rangnickov slog temelji na hitri, neposredni in protinapadalni igri, kjer dolgotrajna posest žoge ni cilj sama po sebi. Po koncu skupinskega dela turnirja je bila Avstrija 15. od 24 ekip glede na odstotek posesti žoge, vendar so bili zelo učinkoviti, saj so s 6 doseženimi goli zasedli 2. mesto (UEFA, 2024).

Avstrijska ekipa je blestela s hitrimi in neposrednimi napadi po pridobitvi žoge, s čimer so izkoriščali prostore, ki so nastajali zaradi intenzivnega pritiska na nasprotnika. Sabitzerjev zmagovalni gol proti Nizozemski je odličen primer te filozofije, kjer sta hitrost in neposrednost povzročili nenehen pritisk na nasprotnikovo obrambo.

- **Proti-pritisk in obramba brez žoge**

Proti-pritisk je ključno načelo igre brez žoge v Rangnickovem sistemu. Ekipa intenzivno pritiska takoj po izgubi posesti, da bi čim prej ponovno pridobili žogo. Podobno kot v napadu, Avstrija v obrambi hitro omejuje prostor in čas nasprotnika, kar otežuje nasprotnikovo organizacijo igre.

V skupinskem delu Eura 2024 je Avstrija blestela v intenzivnosti igre brez žoge. Zasedli so 1. mesto po poskusih odvzema žoge, blokiranih podajah in streljih, 2. mesto po uspešnih odvzemih in 3. mesto po prestreženih žogah (UEFA, 2024). Ti statistični podatki jasno kažejo na identiteto ekipe, ki stremi k hitremu in agresivnemu vračanju posesti.

- **Ustvarjanje številčne premoči**

Drugo prepoznavno načelo Avstrije je ustvarjanje številčne premoči v obeh fazah igre. S formacijo 1-4-2-2-2 in pomikanjem krilnih napadalcev proti sredini so prevladovali v centralnih prostorih igrišča. S tem so omogočali ozke razdalje med igralci, kar je ustvarjalo priložnosti za napade na prostor za nasprotnikovo zadnjo linijo.

Obenem so z večjo številčnostjo na nasprotnikovi zadnji liniji povečevali možnosti za izkoriščanje napak v obrambi nasprotnika.

- **Vertikalnost kot ključ do napada**

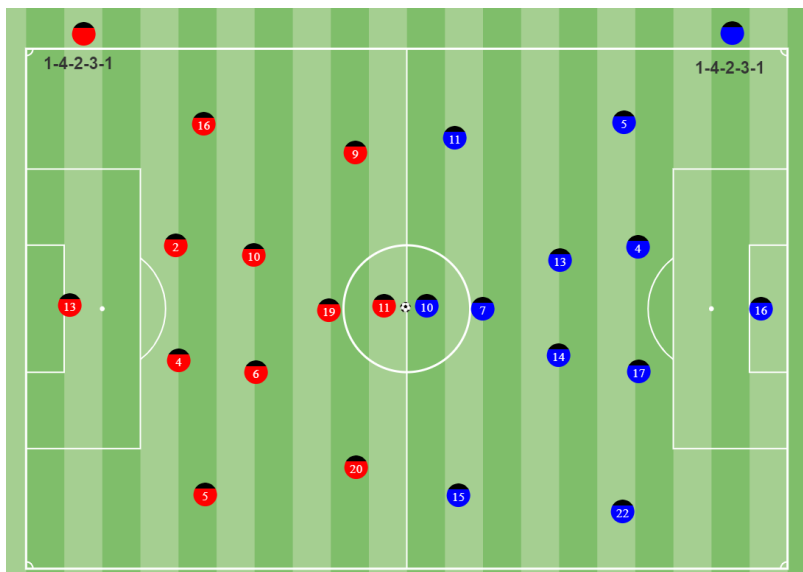
Vertikalnost je eno od temeljnih načel Rangnickove igre, saj je najhitrejša pot do nasprotnikovega gola naravnost. Z ozko postavitvijo Avstrija omogoča ustvarjanje številnih tekačev, ki napadajo prostor za nasprotnikovo linijo obrambe. Njihova igra temelji na vertikalnosti in hitrem napredovanju proti голу. Po podatkih FBref je Avstrija v skupinskem delu opravila le 4 menjave strani v fazi napada (podaje dolge več kot 40 metrov čez širino igrišča), kar dodatno poudarja njihov cilj igrati hitro naprej.

Nenehno iskanje priložnosti za igro naprej omogoča Avstriji, da ohranja pritisk na nasprotnikov gol skozi celotno tekmo in ostaja nevarna v vsaki fazi igre.

5.2.1 Faza napada in osnovna postavitve

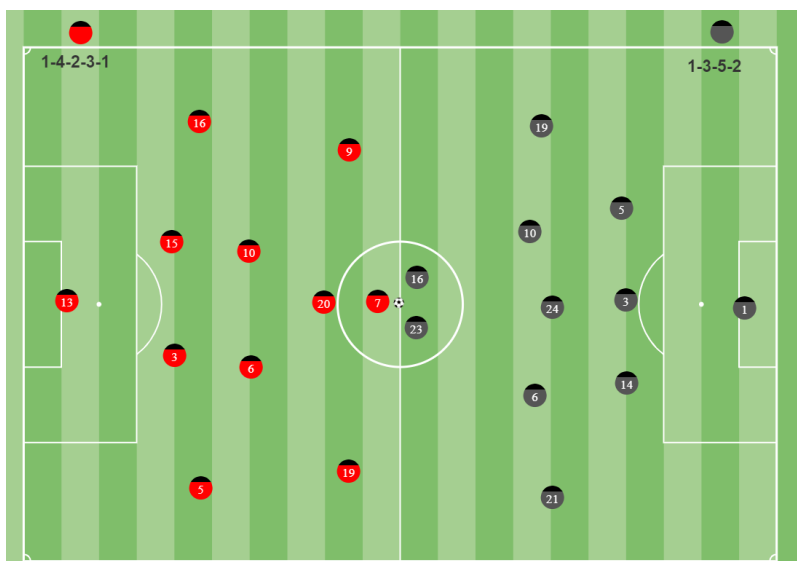
Na vseh štirih odigranih tekmah na Euru 2024 je Avstrija začela v postavitvi 1-4-2-3-1, vendar je v fazi napada prehajala v formacijo 1-4-2-2-2. Poudarek je bil predvsem na zasedanju centralnih prostorov pred nasprotnikovo zadnjo linijo, kar je ustvarjalo pritisk in omogočalo učinkovite napade skozi sredino.

Slika 50: Osnovna postavitve Avstrije in Francije

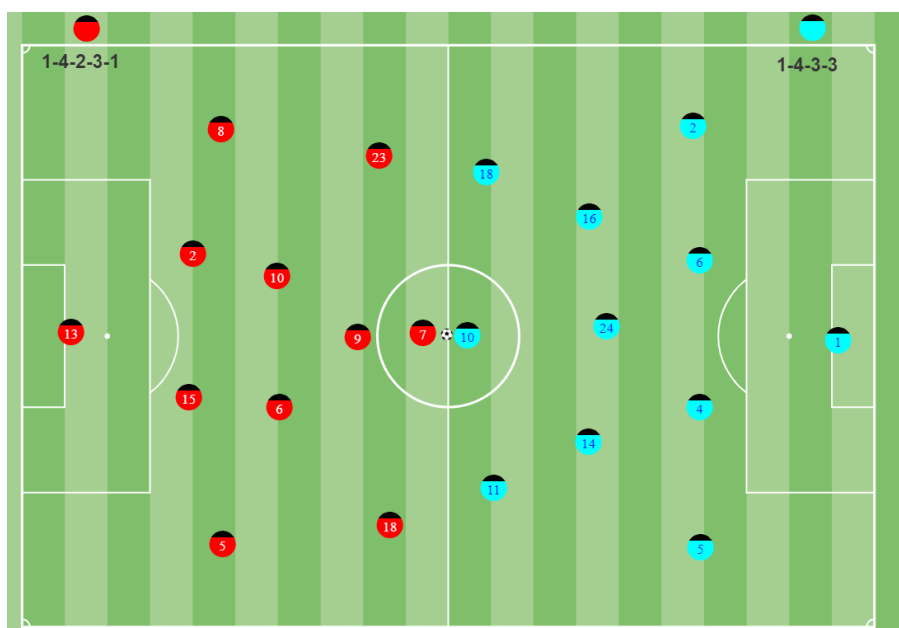
Vir: lastno delo.

Slika 51: Osnovna postavitve Avstrije in Poljske

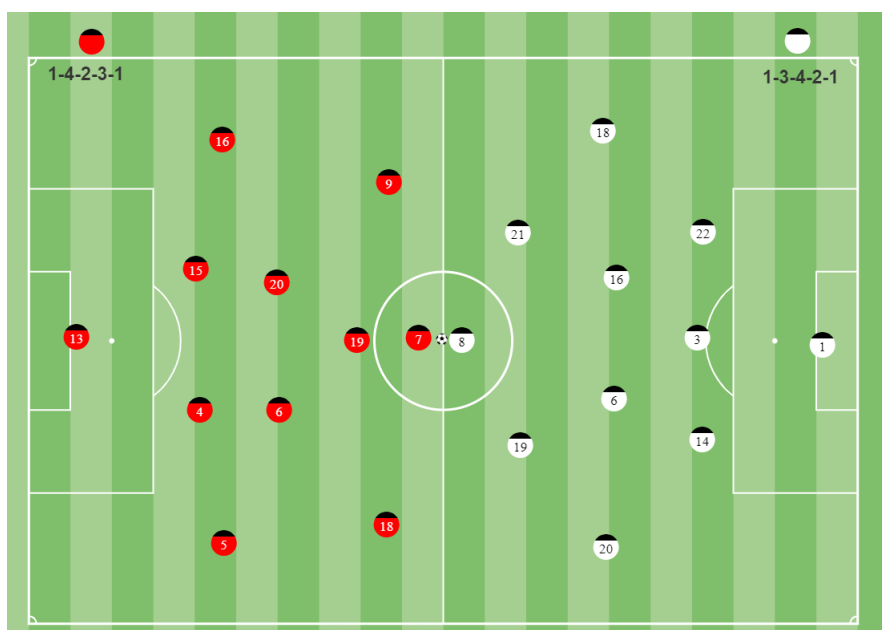
Vir: lastno delo.

Slika 52: Osnovna postavitve Avstrije in Nizozemske

Vir: lastno delo.

Slika 53: Osnovna postavitve Avstrije in Turčije

Vir: lastno delo.

Na zgornjih slikah 50, 51, 52 in 53 so prikazane taktične postavitve Avstrije in njenih nasprotnikov na vseh odigranih tekmah Avstrije na EURO 2024

5.2.2 Organizacija napada v nizki coni

Primer s tekme proti Nizozemski

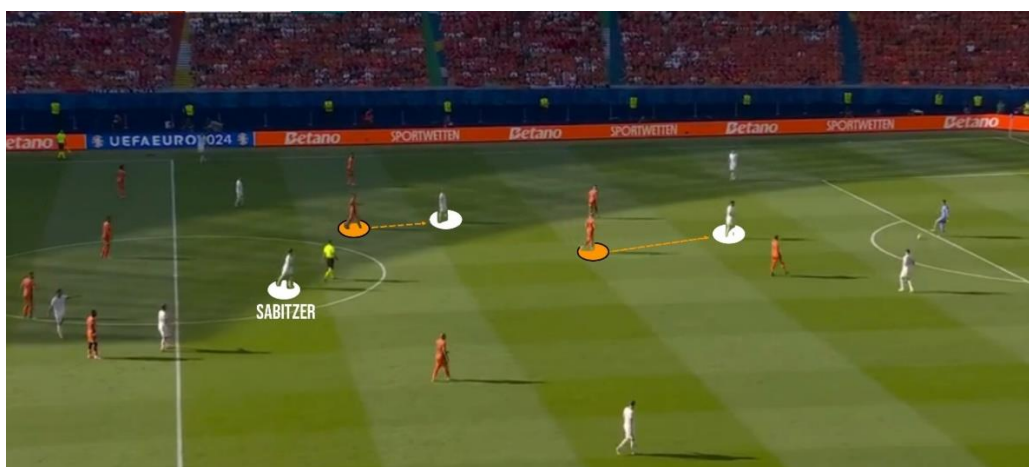
Pri organizaciji napada od vratarja je Avstrija zelo dobro reagirala na intenziven pritisk Nizozemske »mož na moža«. Na slikah 54 in 55 je jasno videti, kako so se uspešno rešili pritiska in ustvarili prostor za sprejem žoge. Grillitsch (10) in Seiwald (6) sta s tekom nazaj proti svojemu vratarju odvrnila pritisk, medtem ko sta z globokim postavljanjem ustvarila prostor za Sabitzerja (9), da je lahko sprejel žogo v relativno dobrem položaju.

Slika 54: Organizacija napada Avstrije v nizki coni na tekmi proti Nizozemski - a

Vir: X, 2024.

Slika 55: Organizacija napada Avstrije v nizki coni na tekmi proti Nizozemski - b

Vir: X, 2024.

Na Euru 2024 sta predvsem Francija in Nizozemska najbolj intenzivno pritiskali Avstrijo visoko na igrišču, z agresivnim pressingom že v njihovi obrambni tretjini, da bi preprečili organizacijo igre od zadaj. Poljska in Turčija pa sta pristopili bolj previdno, z nižjo postavitvijo in sredinskim blokom, pri čemer sta poskušali zapreti osrednji prostor ter prisiliti Avstrijo v širšo igro po bokih.

5.2.3 Organizacija napada v srednji coni

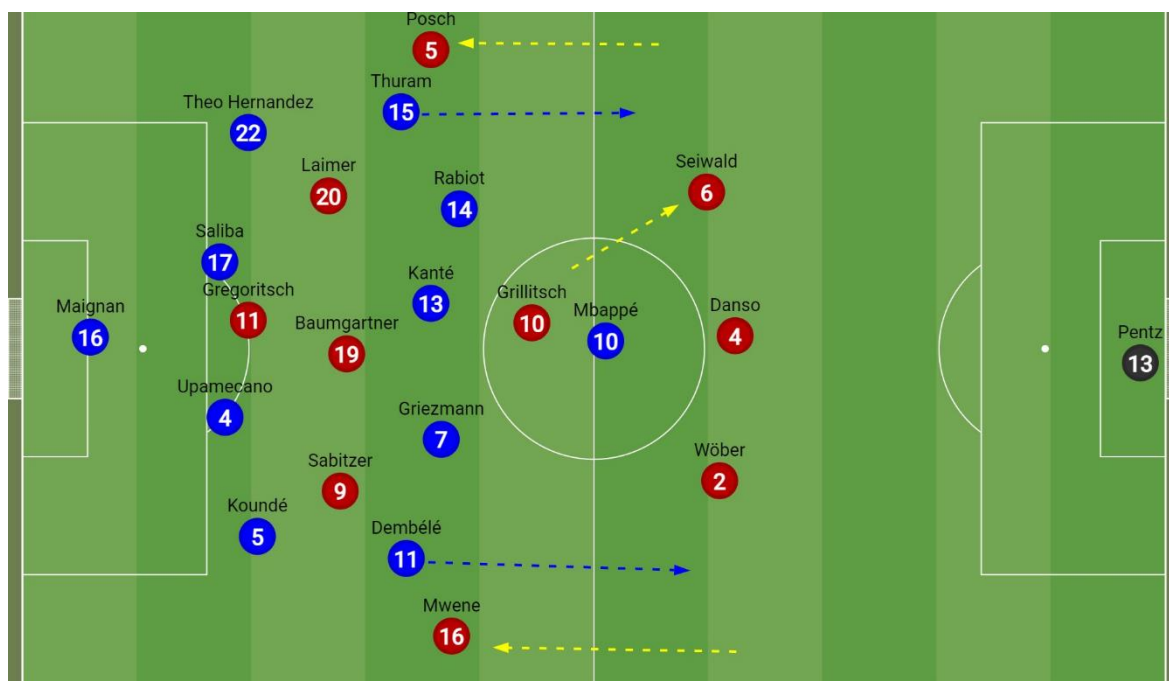
Na svoji otvoritveni tekmi na Euru 2024 je Avstrija utrpela tesen poraz z 0-1 proti Franciji, potem ko je Wöber (2) nesrečno dosegel avtogol. Kljub temu je Avstrija prikazala zavidljivo dobro predstavo, predvsem glede organizacije napadov.

Avstrijska začetna postavitvev je bila 1-4-2-3-1, vendar so v fazi posesti žoge prešli v razporeditev 1-3-1-5-1. Oba bočna branilca sta zagotavljala širino in s svojim visokim postavljanjem prisilila francoske krilne napadalce, da se umaknejo globlje na svojo polovico. To je Avstriji omogočilo zadostno število igralcev v sredini, kar je bilo ključno za izvajanje takojšnjega protipritiska ob morebitni izgubi žoge.

Kljub dobro organizirani igri pa je nastala težava, ko so Avstrijci izgubili žogo zgodaj v organizaciji napada. Francozi so namreč imeli veliko prostora na obeh zunanjih straneh igrišča, kar jim je omogočalo prednost proti trem branilcem v avstrijski obrambi.

Na sliki 56 je prikazan primer organizacije napada Avstrije na tekmi s Francijo, s poudarkom na omenjenih načelih, prednostih in možnih slabostih. Prav tako je možno videti prilagojeno postavitvev Avstrije (3+1 proti Franciji, 3+2 proti Poljski), ki jim omogoča fleksibilno pozicioniranje v fazi posesti žoge. Ta pristop temelji na ključnih principih igre, kot so neposrednost, vertikalnost in zgodnje prodiranje v prostor, ko je ta še dovolj globok za učinkovit napad.

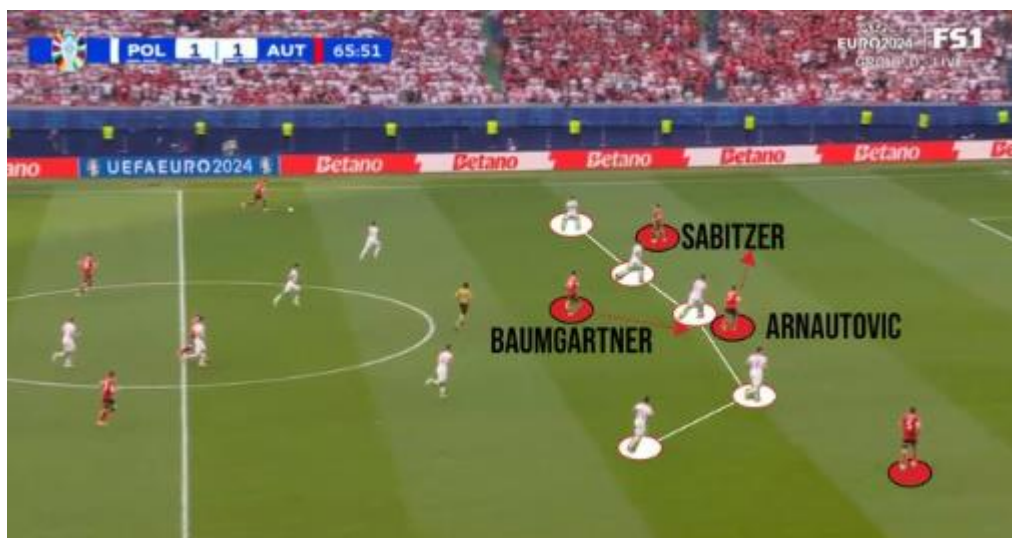
Slika 56: Organizacija napada Avstrije v razporeditvi 1-3-1-5-1 na tekmi proti Franciji

Vir: X, 2024.

Na tekmi proti Poljski je Avstrija dosegla drugi zadetek po tem, ko so neprekinjeno pritiskali na zadnjo poljsko obrambno linijo in jo prisilili, da se je umaknila globoko nazaj. Med organizacijo napada sta, kot je vidno na spodnji sliki 57, Sabitzer (9) in Arnautović (7) vzdrževala visok pritisk na poljsko obrambo, medtem ko je bočni branilec Posch (5) s svojim visokim postavljanjem in gibanjem dodatno obremenil obrambo. Ta pritisk je odprl prostor za Baumgartnerja (19), kar je bilo odločilno za uspeh akcije.

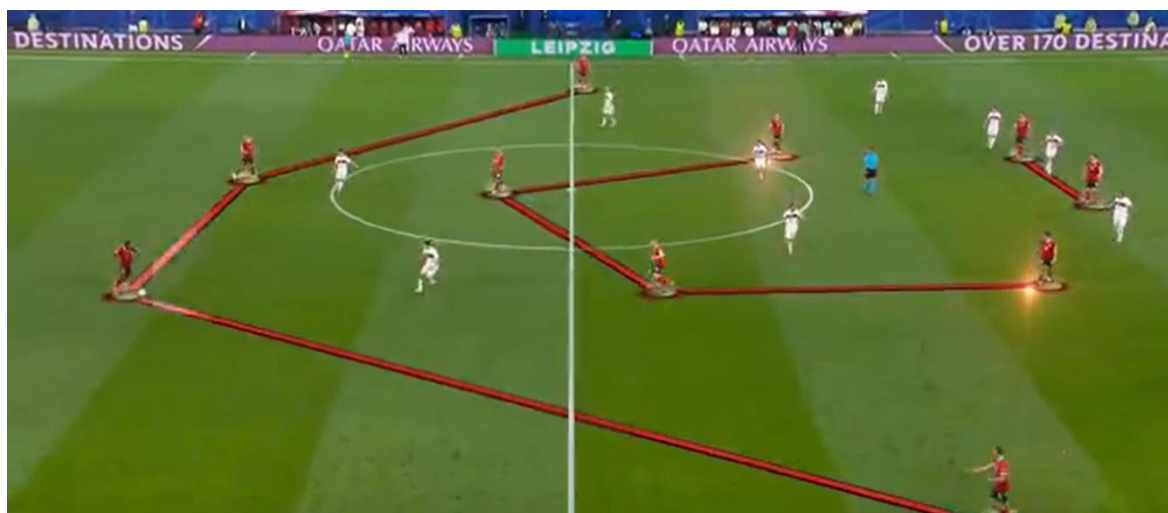
Slika 57: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Poljski

Vir: X, 2024.

Avstrija je proti Turčiji v organizaciji napada uporabila postavitev 1-4-2-2-2. Na sliki 58 je razvidna postavitev, kjer oba krilna napadalca napadata centralne položaje in se gibata za hrbtom nasprotnikove vezne linije. Dva napadalca obremenjujeta centralne branilce, bočni branilec Posch (5) pa je izjemno visoko postavljen.

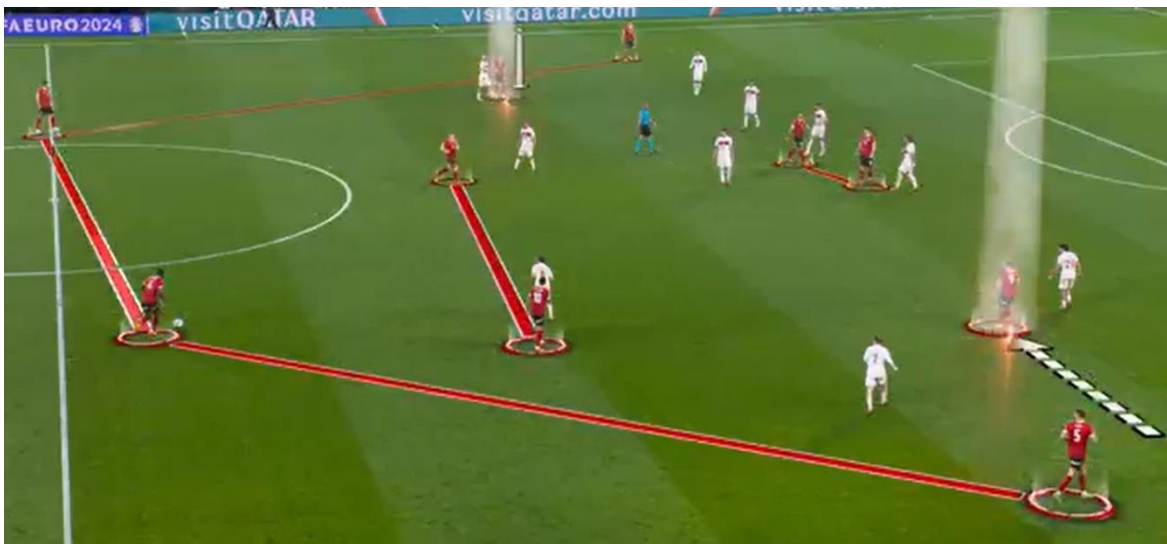
Slika 58: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Turčiji - 1-4-2-2-2

Vir: X, 2024.

Na sliki 59 je prikazan primer organizacije napada v postavitvi 1-4-2-2-2, ko sta krilna napadalca zelo široko postavljena v osnovi. Desni krilni napadalec s svojim gibanjem v sredino odpira prostor za ponovno visoko postavljenega bočnega branilca Poscha (5).

Slika 59: Organizacija napada Avstrije v srednji coni na tekmi proti Turčiji - 1-4-2-2-2

Vir: X, 2024.

5.2.4 Organizacija napada v visoki coni

Na sliki 60 je jasno viden princip igre v posesti žoge pri prehodih v visoko cono. Krilna napadalca sta bila vedno usmerjena v aktivno odkrivanje in iskanje žoge za nasprotnikovo vezno linijo. Ponovno se izpostavljata ključna principa ustvarjanje številčne premoči ter vertikalnost kot ključ do avstrijskih napadov.

Slika 60: Organizacija napada Avstrije v visoki coni na tekmi proti Turčiji – rdeča cona

Vir: X, 2024.

Pri nizki postavitvi nasprotnika, kot je razvidno iz slike 61, so pogosto z gibanji praznili prostor, ki ga je nato napadal igralec iz druge linije.

Čeprav ta strategija ni nova, je bilo zanimivo opaziti, kako jasna izražena ideja in filozofija nista prinesli rezultatov proti Turčiji, ki se je bolj zanašala na intuicijo in zmagala z dvema zadetkoma iz prekinitev.

Na ostalih tekmah na Euru 2024, ko je Avstrija organizirala igro v visoki coni proti ekipam z bolj uravnoteženimi ali agresivnejšimi postavitvami, je sledila podobnim principom kot proti Turčiji, vendar je bila prisiljena v prilagoditve. Proti Franciji in Nizozemski, ki sta izvajali visok pressing, so pogosto iskali hitre prehode in kombinacije na ozkih prostorih, da bi izkoristili odprt prostor za napade iz globine. Proti Poljski so, podobno kot proti Turčiji, uporabljali več potrpežljive igre, s poudarkom na kroženju žoge in ustvarjanju prehodnih možnosti skozi bočne kanale, pri čemer so še vedno poskušali vstopiti v rdečo cono s prikritimi vhodi igralcev iz druge linije.

Slika 61: Organizacija napada Avstrije v visoki coni na tekmi proti Turčiji – vtekanje v prazen prostor

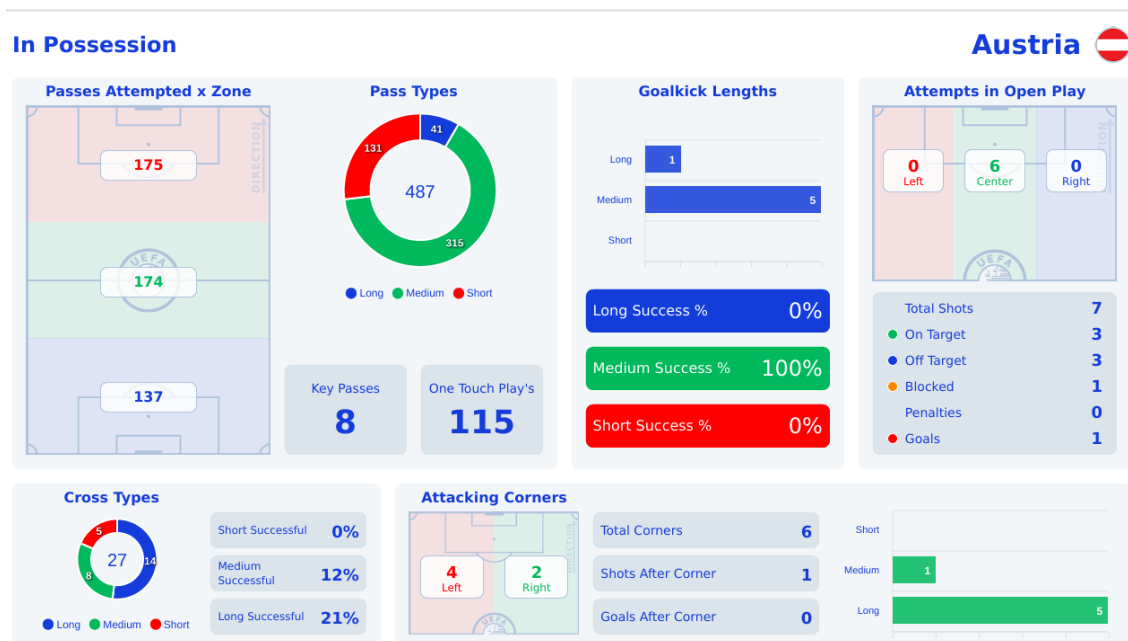

Vir: X, 2024.

5.3 Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Avstrije na Euru 2024

5.3.1 Avstrija 0–1 Francija – statistični podatki

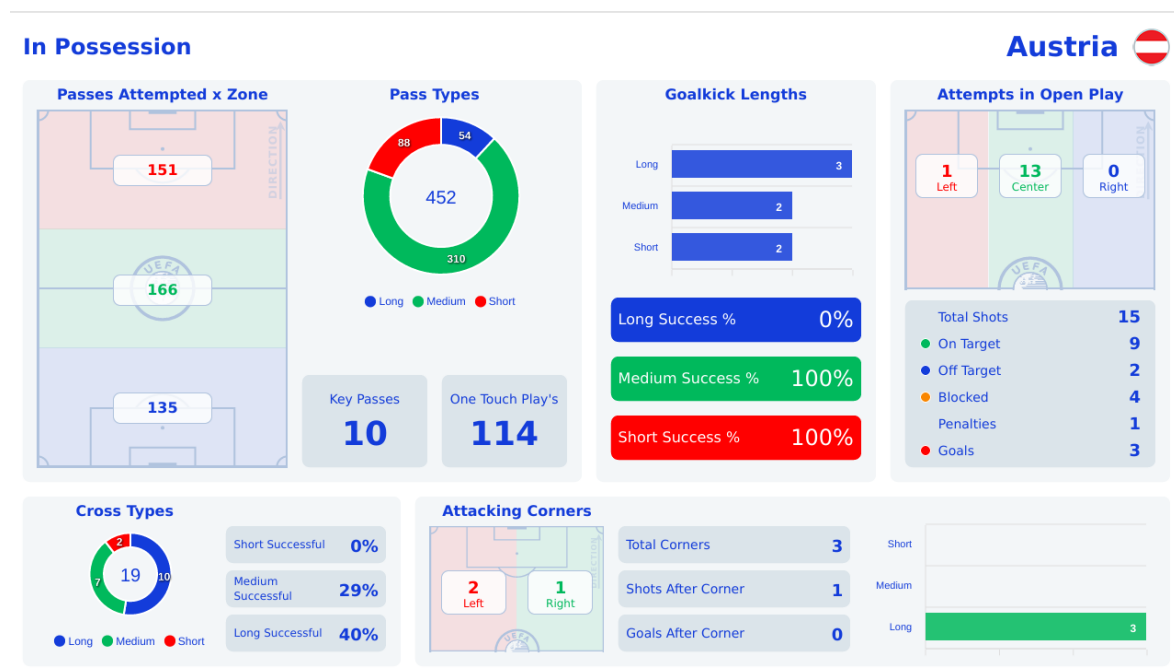
Slika 62: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

5.3.2 Avstrija 3–1 Poljska – statistični podatki

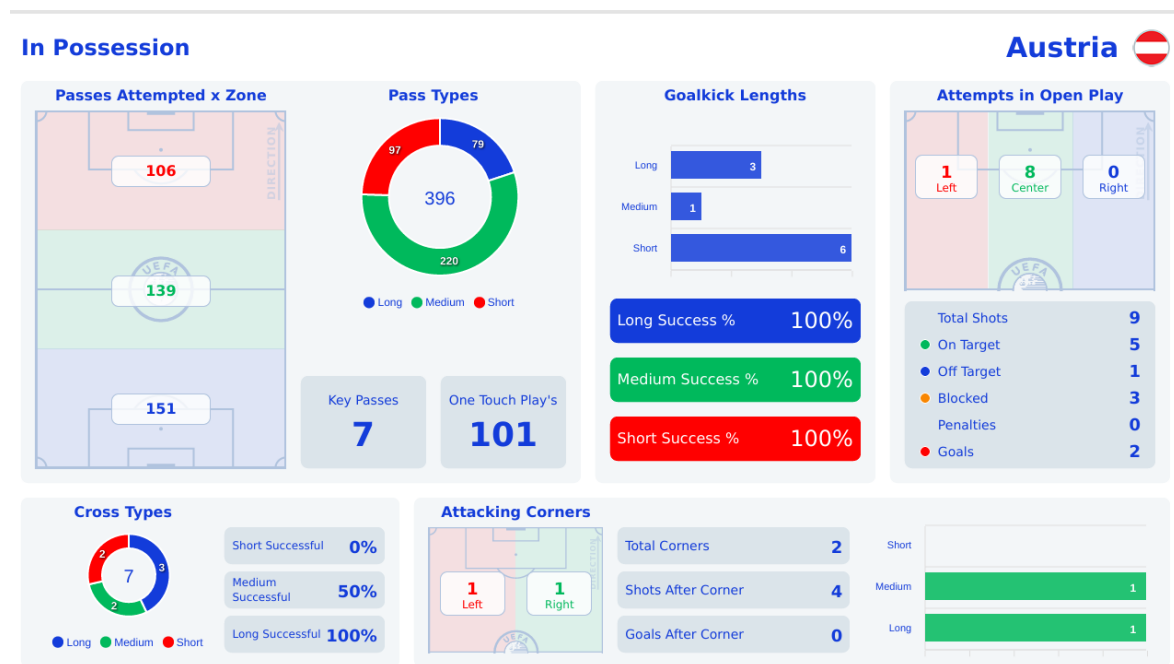
Slika 63: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

5.3.3 Avstrija 3–2 Nizozemska – statistični podatki

Slika 64: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

5.3.4 Avstrija 1–2 Turčija – statistični podatki

Slika 65: Statistični podatki – Avstrija v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

Statistične podatke avstrijske igre v napadu sem primerjal z Nemčijo in dobil naslednjo primerjavo:

- **Podaje po conah igrišča:** Nemčija ima večji poudarek na podajah v osrednjem delu igrišča z večjim številom podaj (600–700 na tekmo), kar je več kot pri Avstriji, ki se giblje med 396 in 565. Vendar je Nemčija bolj natančna in osredotočena na ključne podaje skozi sredino.
- **Vrste podaj:** Nemčija se prav tako zanaša na srednje dolge podaje, vendar s 100% uspešnostjo, medtem ko je Avstrija dosegla nekoliko manjšo uspešnost v nekaterih primerih, posebej pri dolgih podajah.
- **Streli na gol:** Nemčija izvaja več strelav na gol v primerjavi z Avstrijo (20 strelav na tekmo v skupinskem delu), pri čemer so v večji meri natančni in učinkoviti. Avstrija pa je v nekaterih primerih imela več strelav, a manjšo učinkovitost pri zadetkih.
- **Predložki:** Nemčija je bolj učinkovita pri predložkih in kotih, še posebej srednje dolgih predložkih, kjer imajo približno 50% uspešnost, kar presega avstrijske uspehe pri predložkih.

Skupno gledano, Nemčija kaže večjo zanesljivost in učinkovitost v ključnih elementih, kot so podaje in zaključki napadov, medtem ko Avstrija kljub ustvarjanju številnih priložnosti kaže manjšo natančnost in uspešnost pri realizaciji teh priložnosti.

6 ANALIZA IGRE REPREZENTANCE MADŽARSKE V FAZI NAPADA NA EURU 2024

6.1 Predstavitev reprezentance Madžarske

Madžarska reprezentanca se je uvrstila na zaključni del turnirja kot zmagovalka skupine G. V osmih tekmah je ostala neporažena, saj je zabeležila 5 zmag in 3 remije, kar ji je prineslo 18 točk. Madžarska je končala pred reprezentancami Srbije, Črne gore, Litve in Bolgarije. Na sliki 66 je prikazan seznam madžarske nogometne reprezentance za Euro 2024.

Slika 66: Seznam madžarske nogometne reprezentance za Euro 2024

FINAL SQUAD LIST	P. Gulácsi Caps/Goals - 54/0 Height - 190 cm Club - RB Leipzig (Germany) GK48 (Standard)	Á. Lang Caps/Goals - 69/2 Height - 186 cm Club - Omonia Nicosia (Cyprus) CB36 (Defensive)	L. Kleinheister Caps/Goals - 50/3 Height - 173 cm Club - Hajduk Split (Croatia) CM/AM16 (Box to Box)	B. Varga Caps/Goals - 11/6 Height - 181 cm Club - Ferencváros (Hungary) ST36 (Poacher)
	D. Dibusz Caps/Goals - 36/0 Height - 188 cm Club - Ferencváros (Hungary) GK16 (Standard)	A. Szalai Caps/Goals - 44/2 Height - 192 cm Club - Freiburg (Germany) CB27 (Ball Playing)	C. Styles Caps/Goals - 22/0 Height - 167 cm Club - Barnsley (England) CM/LM26 (Ball Winner)	M. Adam Caps/Goals - 21/3 Height - 191 cm Club - Ulsan HDFC (South Korea) ST16 (Target Man)
	P. Szappanos Caps/Goals - 1/0 Height - 194 cm Club - Paks (Hungary) GK14 (Standard)	B. Balogh Caps/Goals - 4/0 Height - 189 cm Club - Parma (Italy) CB15 (Defensive)	K. Cserboth Caps/Goals - 6/0 Height - 174 cm Club - Ujpest (Hungary) RW/LW14 (Inverted)	
	L. Neco Caps/Goals - 36/2 Height - 181 cm Club - Le Havre (France) RWB/CM26 (Inverting)	M. Dardai Caps/Goals - 3/0 Height - 188 cm Club - Hertha Berlin (Germany) CB/DM26 (Ball Playing)	D. Szoboszlai Caps/Goals - 42/12 Height - 187 cm Club - Liverpool (England) AM/CM59 (Playmaker)	
	B. Bolla Caps/Goals - 16/0 Height - 179 cm Club - Servette (Switzerland) RB/RWB25 (Attacking)	M. Kerkez Caps/Goals - 16/0 Height - 180 cm Club - Bournemouth (England) LB/LM48 (Attacking)	R. Sallai Caps/Goals - 49/13 Height - 183 cm Club - Freiburg (Germany) AM/LW48 (Late Breaking)	
	A. Fiola Caps/Goals - 57/2 Height - 183 cm Club - Fehérvár FC (Hungary) RB/CB16 (Standard)	Á. Nagy Caps/Goals - 61/2 Height - 178 cm Club - Spezia Calcio (Italy) DM/CM36 (Ball Winner)	K. Horváth Caps/Goals - 2/0 Height - 185 cm Club - Kecskemét (Hungary) AM/LW14 (Late Breaking)	
	E. Botka Caps/Goals - 26/1 Height - 178 cm Club - Ferencváros (Hungary) RB/CB15 (Defensive)	M. Kata Caps/Goals - 3/0 Height - 176 cm Club - MTK Budapest (Hungary) CM/DM14 (Playmaker)	D. Gazdag Caps/Goals - 25/4 Height - 178 cm Club - Philadelphia (United States) AM/ST17 (Late Breaking)	
	W. Orban Caps/Goals - 45/6 Height - 186 cm Club - RB Leipzig (Germany) CB48 (Covering)	A. Schäfer Caps/Goals - 25/3 Height - 179 cm Club - Union Berlin (Germany) CM27 (Box to Box)	Zs. Nagy Caps/Goals - 20/3 Height - 188 cm Club - Puskás Akadémia (Hungary) LM/LB15 (Standard)	

Vir: lastno delo.

6.1.1 Marco Rossi

Po podatkih TransferMarkta (2024) je Rossi začel svojo nogometno kariero kot vsestranski branilec, ki je igral tako v sredini obrambe kot na levem bočnem položaju. Igral je za klube, kot so SSC Campania, CPR Ospitaletto in América. Leta 2000 se je upokojil kot igralec in se posvetil trenerskemu delu. Vodil je ekipe, kot sta AC Scafatese in dunajska Streda, preden se je leta 2018 pridružil madžarski reprezentanci, kjer ima povprečje 1,75 točke na tekmo. Njegov rekord je izjemen in kaže na stalno rast ter izboljševanje.

Pod Rossijevim vodstvom je madžarska nogometna reprezentanca prikazala za Madžare zgodovinsko značilen slog igre. Medtem ko se moška A-reprezentanca lahko pohvali z izjemno uspešnim obdobjem v smislu rezultatov, je napredek v taktiki prav tako očiten. Ekipa pod vodstvom Marca Rossija se vrača k prejšnjim tradicijam madžarskega nogometa, kar je pripeljalo do razvoja igralnega sloga, ki je značilen za le redke ekipe po svetu.

Rossi verjame, da mora biti njegova ekipa organizirana in taktično disciplinirana (UEFA, 2024b). V intervjuju z UEFO je Rossi poudaril pomen vzpostavitve močnega občutka nacionalne identitete in usposobljenosti pri igralcih ter jim omogočil, da si sami izberejo pozicijo na igrišču, kar kaže na dajanje prednosti slogu relacionizma pred pozicionizmom. Poleg tega daje velik poudarek prilagajanju, ko ekipa izgubi posest.

Rossi izstopa kot trden zagovornik relacijskega nogometa, ki ga odlikujejo "specializirani" igralci, dinamična igra in prilagodljivost. Mortimer (2024) dodatno opisuje Rossijev pristop k nogometni igri kot "prehodno, relacijsko formacijo 1-5-3-2." V sistemu 1-3-4-2-1 sta dve "desetki" (sprednja vezna igralca) igrala na isti strani, kar je omogočilo preobremenitev ene strani in vzpostavitev številčne oziroma strukturne premoči.

Ključna razlika v primerjavi s pozicijsko igro je, da pri organizaciji igre okoli žoge igralci zasedejo položaje, ki se prilagajajo trenutni situaciji, kar omogoča fleksibilnejše premike in ustvarjanje premoči. Ta pristop se razlikuje od pozicijske igre, kjer je premoč odvisna od tempa in trenutne dinamike igre, in se bolj osredotoča na ustvarjanje asimetrije z gibanjem igralcev.

V preteklosti so igralci zapuščali svoje položaje in se pojavljali na nepričakovanih mestih, kar je povzročalo zmedo pri nasprotnikih. Ta trend se nadaljuje tudi danes, z uporabo lažnih položajev in taktičnih trikov, ki prinašajo kreativne rešitve. S tem pristopom se maksimizira vloga ključnih igralcev in omogoča večjo prilagodljivost v igri. Ta slog igre omogoča poudarek na individualnih močeh igralcev in omogoča večjo svobodo v igri, kar je v nasprotju z bolj strukturiranim pristopom pozicijske igre.

6.1.2 Značilnosti madžarske nogometne igre pred Eurom 2024

Po letu 2019 je Madžarska naredila izjemne korake v taktičnem razvoju reprezentančne igre. V letu 2023, pred Eurom 2024, je treba izpostaviti predvsem igro z žogo na višji ravni, ki je bila inspirirana s strani Rossijevih sonarodnjakov Simoneja Inzaghija in Antonia Conteja. Osredotočenost obeh trenerjev je na posesti žoge in dinamičnih izpeljavah hitrih napadov, kar je Rossi uspešno prenesel v svojo reprezentanco.

Hkrati je obramba s tremi igralci zadaj postala precej bolj tranzicijska, represing pa je postal pomemben del njihove igre.

Najpomembnejše pa je, da je bila vsa igra zasnovana okoli Dominika Szoboszlaja, ki je dobil prosto vlogo pri reševanju težav v igri. To je prispevalo k vključevanju t. i. relacijskih elementov igre.

Tipičen primer relacijskih elementov igre je ustvarjanje številčne premoči s preobremenitvijo na eni strani igrišča, kot je razvidno na sliki 67 z njihove prijateljske tekme z Latvijo. Defenzivna diagonalna je eden izmed individualnih principov igralca, v tem primeru bočnega branilca Botke, ki se premika diagonalno v sredino igrišča.

Slika 67: Elementi relacijske igre Madžarske na tekmi z Latvijo – defenzivna diagonalala

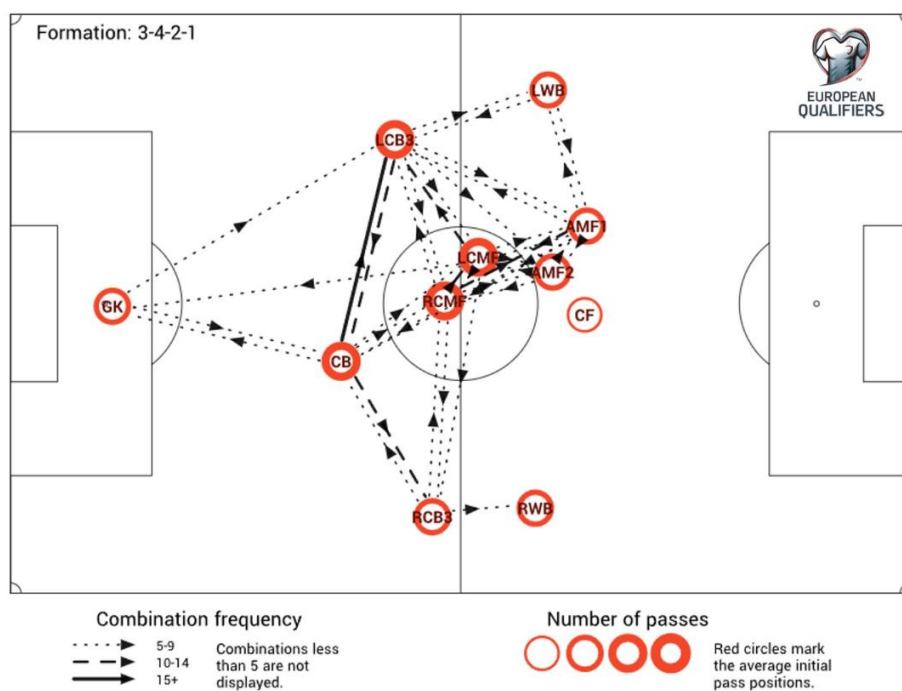
Vir: X, 2024.

Madžarska reprezentanca je bila v kvalifikacijah za Euro 2024 izjemna zaradi svoje direktne igre in poudarka na iskanju globine s progresivnimi podajami. V povprečju so na 90 minut izvedli 75,9 podaj, kar jih je uvrstilo med najboljše 4 reprezentance v kvalifikacijah (UEFA, 2024).

Progresivne podaje so podaje, ki napredujejo proti nasprotnikovemu голу in premikajo žogo naprej po igrišču (Wyscout, 2024). Gre za podaje, ki pomembno prispevajo k napredovanju igre in ustvarjanju priložnosti za doseg gola. Te podaje pogosto prečkajo sredinsko linijo in prehajajo skozi nasprotnikovo obrambo, kar omogoča hitro preusmeritev igre in povečuje možnosti za uspešen napad. V nogometnih statistikah so progresivne podaje ključni kazalnik za analizo učinkovitosti napadalnih strategij ekipe in njene sposobnosti za napredovanje v igri.

Relacionizem oziroma povezanost v igri madžarske reprezentance je jasno vidna na sliki 68. Kot kaže njihova mreža podaj, so običajno preobremenili levo stran s 6-7 igralci (vključno z Szoboszlajem in Sallaiem, dvema ozkima "desetkama"), da bi ustvarili kratke kombinacije podaj.

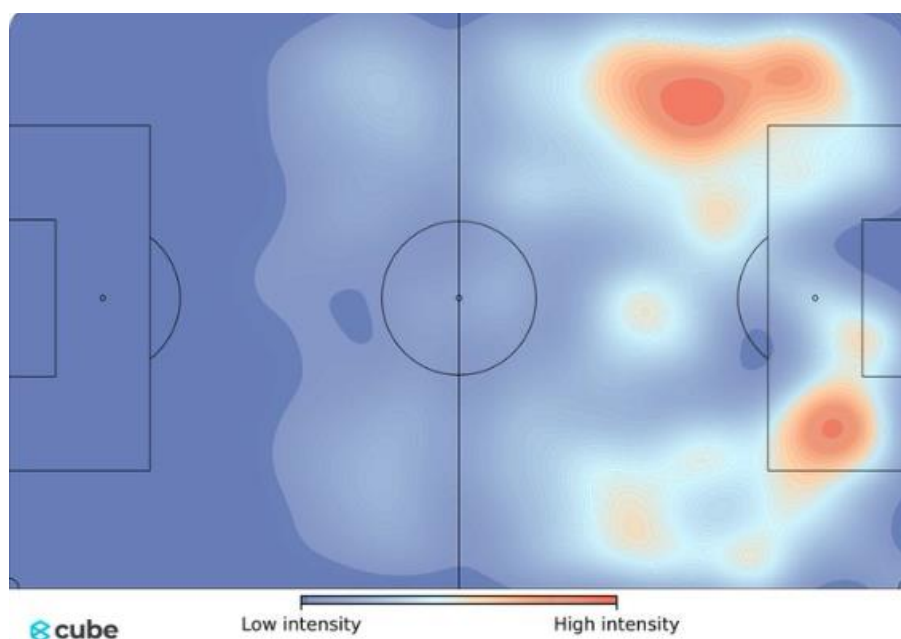
Slika 68: Mreža podaj madžarske reprezentance v kvalifikacijah za Euro 2024

Vir: X, 2024.

Njihova usmerjenost na preobremenjevanje leve strani v organizaciji napada je jasno razvidna tudi na toplotni karti (heat-map), ki je prikazana na spodnji sliki 69.

Slika 69: Heat-map v organizaciji napadov madžarske reprezentance v kvalifikacijah za Euro 2024

Vir: X, 2024.

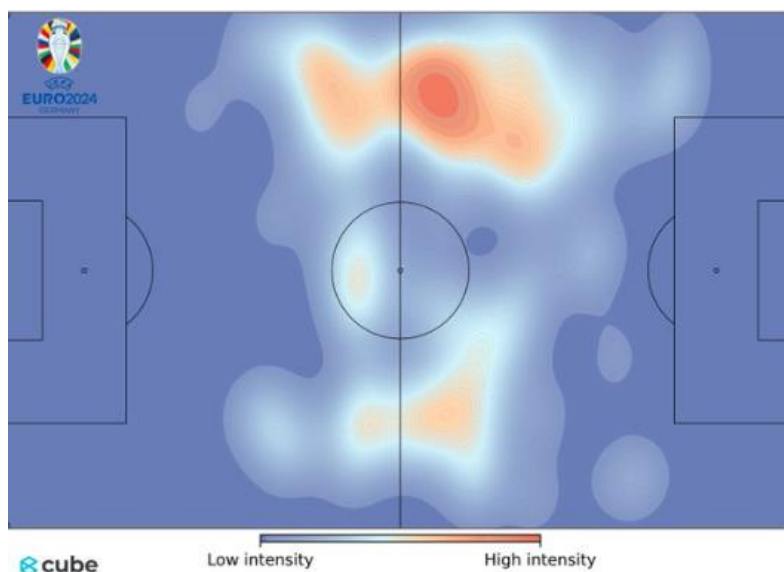
V sistemu 1-3-4-2-1 sta dve "desetki" (sprednja vezna igralca) igrala na isti strani, kar je omogočilo preobremenitev ene strani in vzpostavitev številčne oziroma strukturne premoči. Szoboszlai in Sallai sta imela v kvalifikacijah za Euro 2024 prosto izbiro, da se poljubno premikata po igrišču, kar sta odlično izkoriščala. Podatki potrjujejo napredek v zadnjih letih: izboljšala sta natančnost podaj, število strelav in posest žoge. Szoboszlai je imel v letu 2023 povprečno med 80 in 90 dotiki na tekmo, kar je znatno več kot lani. Zadnji dvoboj proti Črni gori je bil še posebej izstopajoč, saj je imel Szoboszlai kar 122 dotikov.

6.2 Analiza igre Madžarske na Euru 2024

6.2.1 Faza napada in osnovna postavitev

Kljub temu, da so bili rezultati madžarske reprezentance na Euru 2024 slabši od pričakovanih, je bil relacijski pristop v njihovi igri še vedno močno prisoten. Kot je razvidno iz spodnje slike 70, so večinoma preobremenjevali levo stran igrišča, kar je bila značilnost tudi v kvalifikacijah. Na levem krilnem položaju so z ozko postavitvijo Kerkeza, Szoboszlaija in Sallaija ustvarjali izmenjave kratkih podaj z namenom napredovanja v napad. V primerjavi s kvalifikacijami pa je jasno, da na Euru 2024 niso uspeli prodreti tako globoko v nasprotnikovo zadnjo linijo.

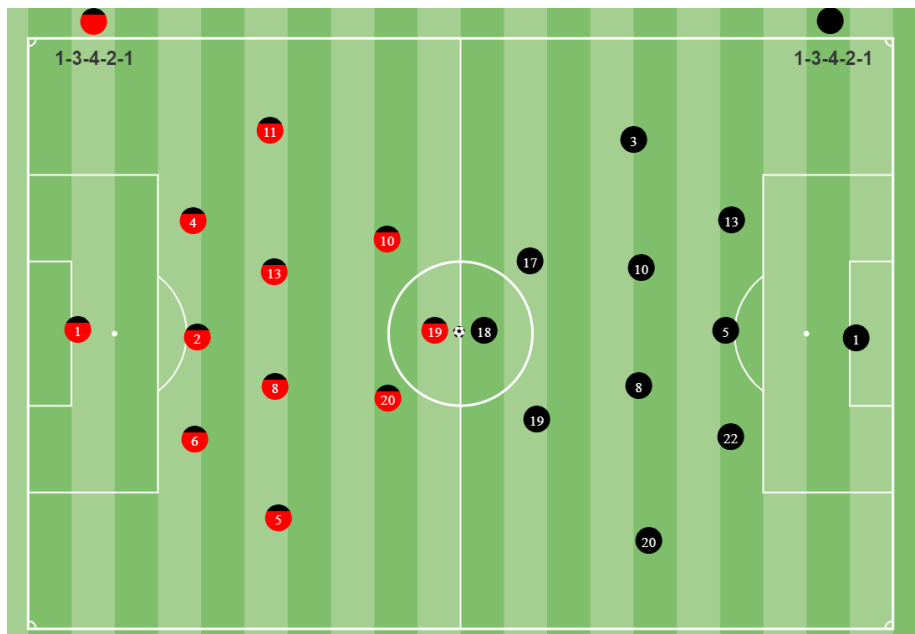
Slika 70: Heat-map v organizaciji napadov madžarske reprezentance na Euru 2024

Vir: X, 2024.

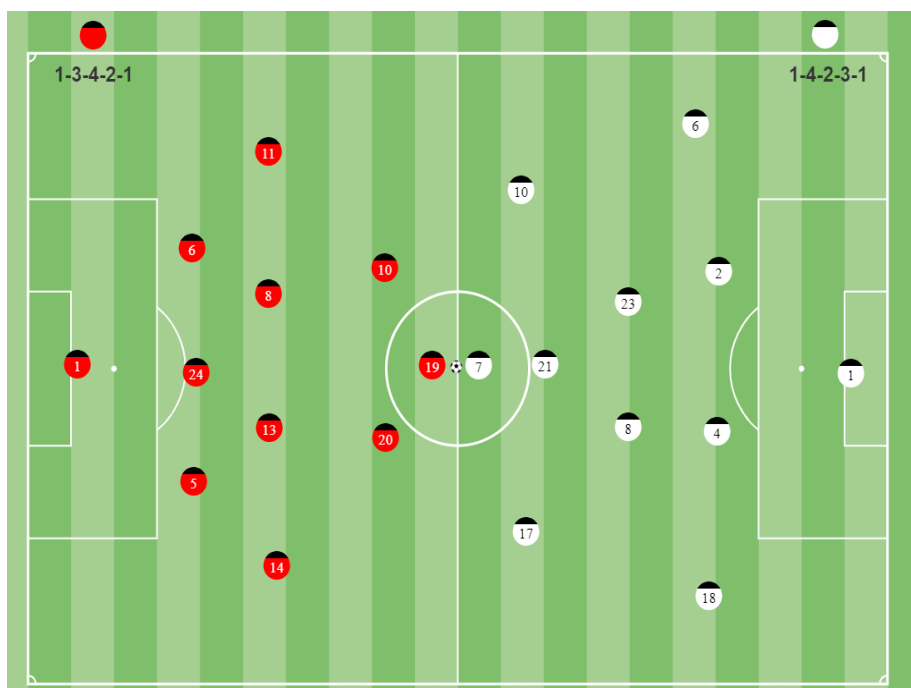
Na vseh treh tekmah, odigranih na Euru 2024, je Madžarska uporabila taktično razporeditev 1-3-4-2-1 kar je prikazano na spodnjih slikah 71,72 in 73.

Slika 71: Osnovna postavitev Madžarske in Švice

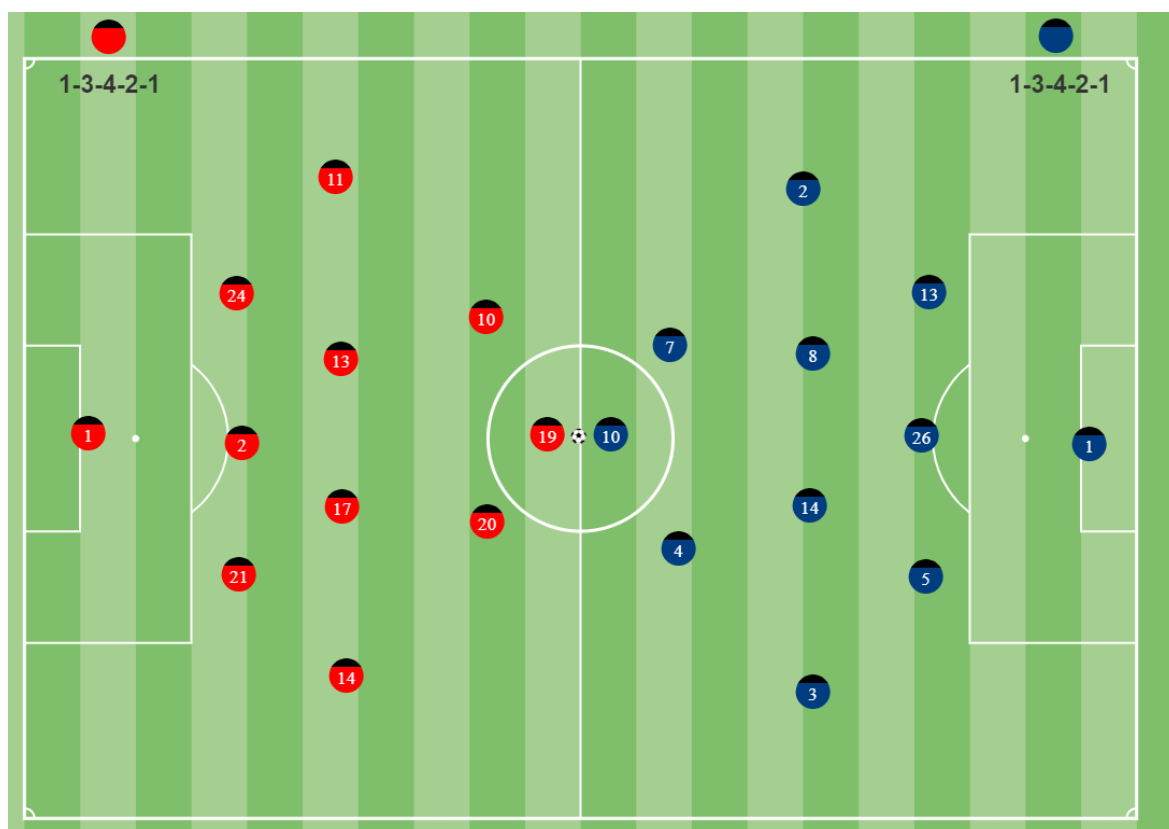
Vir: lastno delo.

Slika 72: Osnovna postavitev Nemčije in Madžarske

Vir: lastno delo.

Slika 73: Osnovna postavitev Madžarske in Škotske

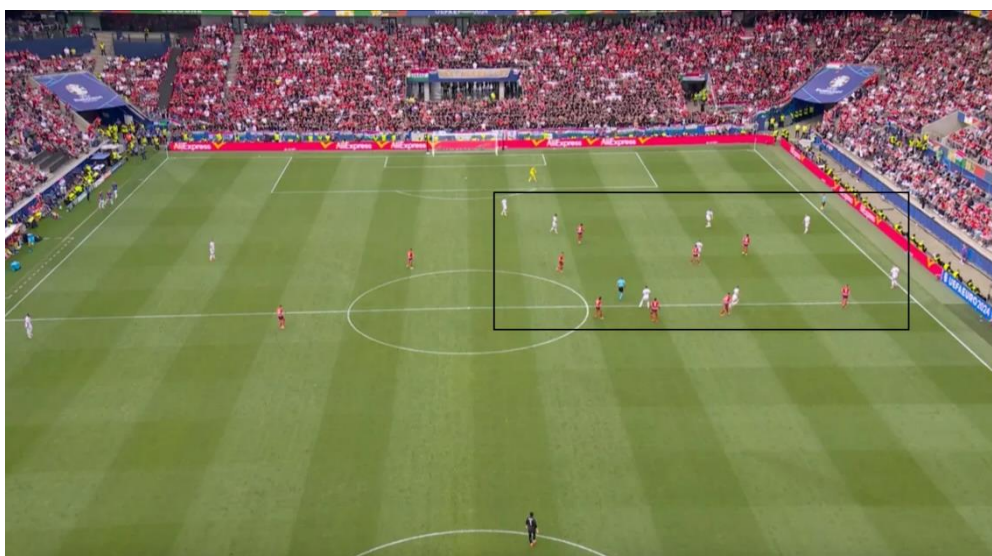
Vir: lastno delo.

6.2.2 Organizacija napada v nizki coni

Na sliki 74 je prikazan primer organizacije napada v nizki coni na tekmi s Švico. Madžarska je pogosto poskušala organizirati napade z ustvarjanjem številčne premoči, vendar je bila Švica izjemno agresivna in kompaktna, kar je onemogočilo širino in globino pri iskanju podaj. Posledica je bila precej kaotična in nenatančna igra v posesti, s številnimi netočnimi podajami, kar je predstavljalo slabo izhodišče za funkcionalni pristop k igri in vzpostavitev ravnotežja na igrišču.

Kljub temu je jasno razvidna relacijska ideja v igri Madžarske, z izrazito preobremenitvijo leve strani. Proti agresivnemu tekmeču je bila progresija onemogočena tudi zaradi razlike v kakovosti med ekipama in igralci. Ta neskladnost je dodatno otežila izvajanje njihovih taktičnih načrtov in zmanjšala učinkovitost in pogostost uspešnih napadov.

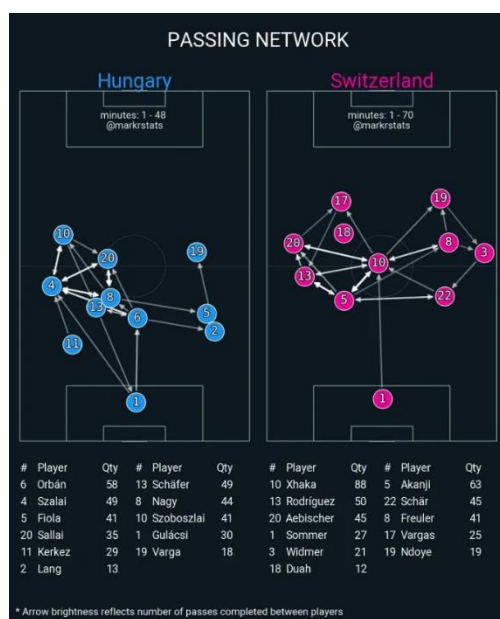
Slika 74: Organizacija napada v nizki coni na tekmi s Švico

Vir: lastno delo.

Funkcionalna oziroma relacijska igra Madžarske v prvem polčasu absolutno ni delovala. Manjši utrinek in prebuditev sta sledila v drugem polčasu, predvsem v akciji v 55. minuti, ki je vključevala preobremenitve na levi strani in privedla do zadetka za 1-2. Izpostaviti je treba tudi ključnega igralca Szoboszlaija, ki je odigral tekmo brez dotika ali udarca v kazenskem prostoru, hkrati pa je dobil le 1 od 7 napadalnih dvobojev (UEFA, 2024).

Slika 75: Primerjava podaj na tekmi Madžarska - Švica

Vir: X, 2024.

Na zgornji sliki 75 je prikazana primerjava podaj na tekmi ter položaji igralcev. Iz slike je izjemno dobro razvidna razlika med funkcionalnim in pozicijskim pristopom k nogometni igri. Madžari so kontinuirano poskušali preobremenjevati levo stran, medtem ko je Švica ohranjala osnovni taktični razpored z organizirano pokritostjo položajev. Ta razlika v strategijah je vplivala na dinamiko igre, pri čemer so Madžari iskali možnosti za napredovanje skozi preobremenitev, medtem ko je Švica delovala bolj strukturirano in kompaktno, kar je oteževalo ustvarjanje priložnosti za Madžarsko.

6.2.3 Organizacija napada v srednji coni

Slika 76: Organizacija napada v srednji coni na tekmi s Škotsko

Vir: X, 2024.

Tekma med Madžarsko in Škotsko je bila ena izmed najslabših na Euru 2024. Madžari so le redko prikazali pas igro, ki je bila v kvalifikacijah pogosto prisotna, medtem ko na evropskem prvenstvu doslej ni bila vidna. V prvih 30 minutah tekme je Škotska imela skoraj 77 % posesti žoge, medtem ko so Madžari redko posegali po kratkih podajah. Opirali so se predvsem na vratarja Gulacsija, ki je pogosto izvajal dolge direktne podaje na centralnega napadalca Barnabasa.

Na sliki 76 je prikazan redek primer ustvarjanja za Madžarsko značilne igre s preobremenitvijo na krilnih položajih.

6.2.4 Ocena igre Madžarske reprezentance na Euru 2024 v primerjavi s pričakovanji

Madžarska reprezentanca je s svojo funkcionalno taktično identiteto oziroma relacionizmom pokazala premalo, kar me je precej razočaralo, saj sem pričakoval več.

Razloge za to je mogoče iskati predvsem v:

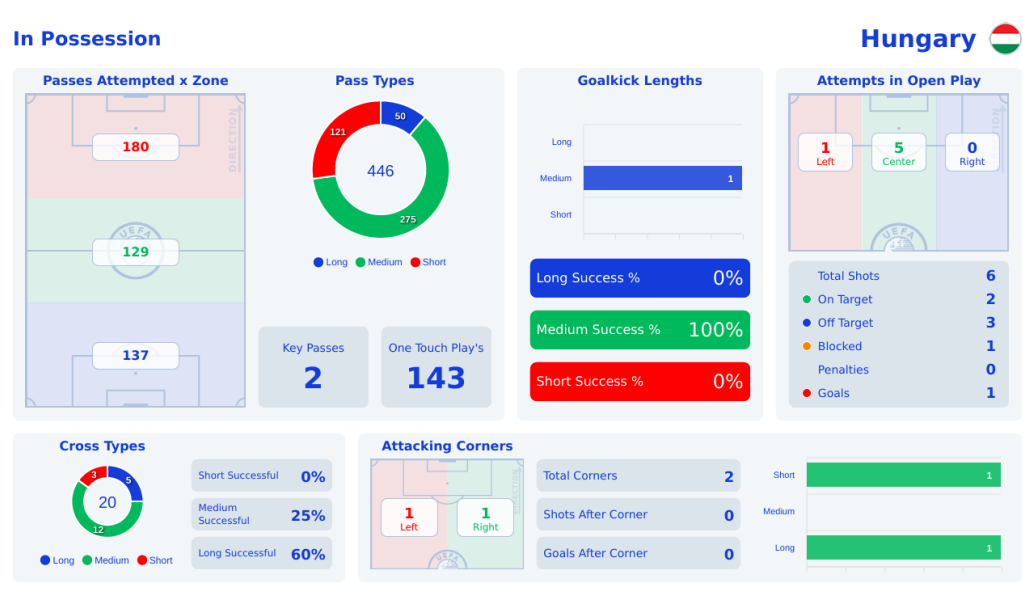
- **Vpliv negativnih rezultatov:** Negativni rezultati v prvih dveh tekmah so vplivali na selektorja Rossija, kar je povzročilo bolj konzervativen pristop, še posebej v zadnji tekmi proti Škotski.
- **Izjemno slaba obrambna predstava:** Obrambna uspešnost je bila pod 50 %, kar kaže na pomanjkljivo organizacijo in komunikacijo v obrambi.
- **Preobremenjenost sredinske linije:** Sredinska linija je bila pogosto ujeta v tranzicije, kar je zmanjšalo učinkovitost njihovih akcij in prispevalo k izgubi posesti žoge.
- **Analiza podatkov:** Podatki (Wyscout) kažejo, da je bil odstotek dolgih podaj izjemno visok, medtem ko je bil odstotek posesti žoge precej nizek, kar kaže na pomanjkljivo igro v posesti.
- **Poškodba ključnega igralca:** Szoboszlai je igral poškodovan, kar je močno vplivalo na kakovost igre in pomanjkljivost relacionizma v madžarski reprezentanci.

Te okoliščine so skupaj prispevale k manj uspešni predstavi Madžarske na Euru 2024 in zmanjšale njihov potencial za učinkovito izvajanje funkcionalne taktične identitete.

6.3 Primerjava statističnih podatkov na vseh tekmah Madžarske na Euru 2024

6.3.1 Madžarska 1–3 Švica – statistični podatki

Slika 77: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

6.3.2 Madžarska 0–2 Nemčija – statistični podatki

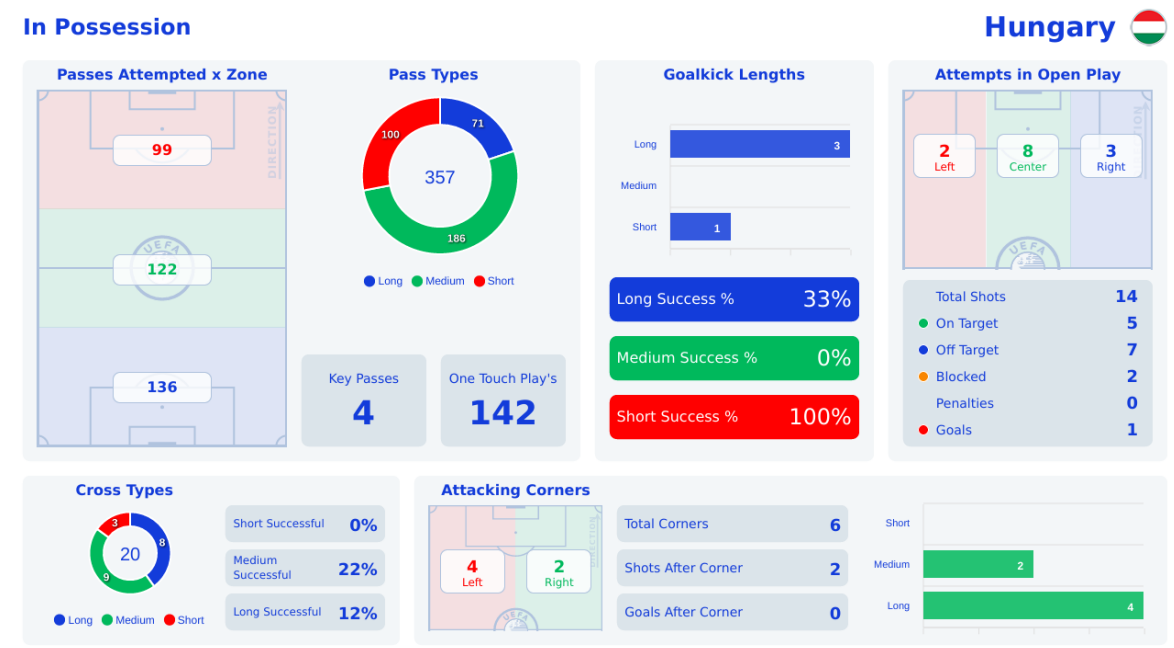
Slika 78: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

6.3.3 Madžarska 1–0 Škotska – statistični podatki

Slika 79: Statistični podatki – Madžarska v posesti žoge

Vir: UEFA, 2024.

Statistične podatke madžarske igre v napadu sem, tako kot pri Avstriji, primerjal z Nemčijo in dobil naslednjo primerjavo:

- **Podaje po conah igrišča:** Madžarska ekipa izvaja precej manj podaj v primerjavi z Nemčijo (od 313 do 446 podaj na tekmo, medtem ko Nemčija izvaja 600–700 podaj). Obema ekipama je sredina igrišča ključna za organizacijo igre, vendar Nemčija precej bolj obvladuje igro v tem prostoru z višjim številom podaj in boljšo nadzorovano distribucijo. Madžarska prav tako poskuša igrati preko sredine, vendar je bolj omejena v skupnem številu podaj.
- **Vrste podaj:** Obe ekipi se zanašata na podaje srednje dolžine, pri čemer ima Madžarska 100-odstotno uspešnost pri teh podajah, podobno kot Nemčija. Razlika je v tem, da Nemčija poskuša tudi z več dolgimi podajami, še posebej v izločilnih bojih, kjer pa Madžarska tega ne počne v enaki meri. Kratke podaje so za obe ekipi zanesljive, a Nemčija to bolj izkorišča za varen začetek napadov.
- **Streli na gol:** Nemčija je v povprečju precej bolj uspešna, saj izvede kar okoli 20 strelav na tekmo, medtem ko Madžarska doseže največ 14 strelav. Nemci so bolj

učinkoviti pri zaključkih znotraj kazenskega prostora, medtem ko Madžarska kljub nekaterim priložnostim ne uspe v celoti realizirati teh priložnosti.

- **Predložki:** Nemčija je uspešnejša pri predložkih, zlasti srednje dolžine, kjer doseže približno 50-% uspešnost. Madžarska ima bolj mešane rezultate pri predložkih – v nekaterih primerih visoko uspešnost, v drugih pa nizko. Pri dolgih predložkih se obe ekipi soočata z nekoliko manj uspeha. Nemci bolje izkoriščajo kote, medtem ko Madžarska tega elementa igre ne izkorišča dovolj za ustvarjanje nevarnih priložnosti.

Nemčija kaže večjo kontroliranost in učinkovitost v posesti in napadu v primerjavi z Madžarsko, predvsem zaradi večjega števila podaj, boljše distribucije skozi sredino, večje agresivnosti pri streljih in boljše izkoriščenosti predložkov. Madžarska pa se zanaša na podobne principe, vendar v manjšem obsegu in s slabšo realizacijo v zaključnih fazah igre.

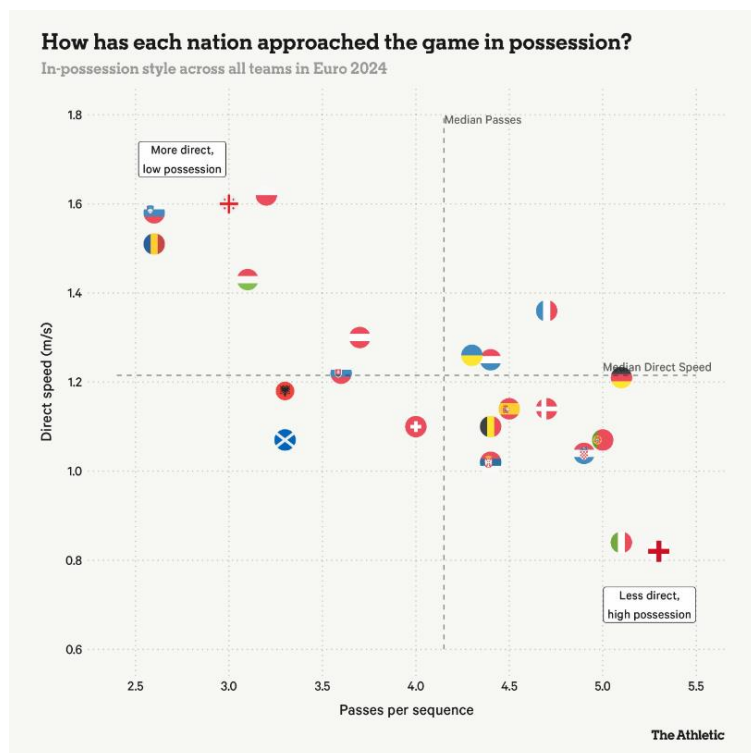
7 SPLOŠNA OCENA IGER IN PRIMERJAVE MED IZBRANIMI REPREZENTANCAMI NA EURU 2024

Na sliki 80 so prikazane vse reprezentance, ki so nastopale na Euru 2024, ter njihov pristop k igri v fazi napada, torej ko imajo žogo v svoji posesti. Na koordinatah sta navedena dva parametra: število podaj na akcijo in hitrost napada, izražena v metrih na sekundo.

Nemčija je, kot je razvidno, stavila na večjo posest, manj direktno igro ter srednjo hitrost napadov. Avstrija je bila precej bolj direktna, s nekoliko višjo hitrostjo napadov in nižjim odstotkom posesti. Madžarska je bila še najbolj direktna v fazi napada, saj je imela zelo malo podaj in hitro iskala napade.

Zmagovalka turnirja, Španija, je imela posest tik nad povprečjem (kar je precej manj v primerjavi s preteklimi leti), hkrati pa je bila hitrost njenih napadov nekoliko podpovprečna. Španija je iskala ravnotežje v kontroli posesti in direktne igre.

Slika 80: Reprezentance na Euru 2024 – različni pristopi v posesti žoge

Vir: The Athletic, 2024

Na Euru 2024 so reprezentance Nemčije, Madžarske in Avstrije v napadalni fazi igre izstopale z različnimi ključnimi statističnimi podatki, ki odražajo njihov pristop in uspešnost na turnirju. V tabeli 2 sem primerjal nekatere statistične kazalnike med analiziranimi reprezentancami ter končno zmagovalko turnirja, Španijo. Osredotočil sem se predvsem na podatke iz napadalne faze igre, ko so ekipe imele žogo v svoji posesti. Pri analizi sem uporabil tri vire: UEFA, Wyscout in FBref.

Po podatkih Wyscouta je Nemčija, ki je izpadla v četrtfinalu, izstopala po svoji napadalni igri, saj je imela visoko posest žoge (62,05 %), povprečen xG 2.28 ter dosegla 11 golov v petih tekmah. Kljub visoki natančnosti podaj (90,7 %) in največ dotikov v kazenskem prostoru (28 na tekmo), so se pogosto odločali za preboje po bočnih položajih, saj so nasprotniki z agresivnim pristopom zapirali sredino.

Podatki UEFA pa nekoliko drugače prikazujejo sliko: Nemčija je sicer ustvarila veliko priložnosti, vendar jih ni vedno učinkovito izkoristila, kar je prispevalo k njihovem izpadu. Kljub temu so z 11 goli in povprečjem 2,21 gola na tekmo ostali ena najmočnejših ekip v napadu. Njihov stil igre je temeljil na visoki posesti (59,2 %), zelo natančnih podajah (91,2 %) in intenzivnem pritisku, kar odraža tudi 321 napadov ter 36 izvedenih kotov. Njihova sposobnost konstantnega pritiska na nasprotnika je dodatno potrjena s 95 vstopi v ključne igralne cone.

Wyscout podatki kažejo, da je Avstrija, ki je izpadla v osmini finala, igrala z močnim poudarkom na hitrih prehodih in odločnem odločanju, kar je omogočilo učinkovitost v zaključkih. Dosegli so 8 golov v 4 tekmah, pri čemer so imeli 54,3 % posesti in povprečen xG 1.61. Pogosto so prehajali iz obrambe v napad preko hitrih tranzicij. Čeprav natančnost podaj v zadnjo tretjino ni bila visoka (75,5 %), so učinkovito izkoriščali bočne položaje in ustvarjali priložnosti z manj dotiki v kazenskem prostoru (16,5 na tekmo).

Po podatkih UEFA se je Avstrija v fazi napada prav tako izkazala kot zelo dinamična ekipa, zlasti pri hitrih prehodih iz obrambe v napad. Njihova posest je bila nižja od Nemčije (46,7 %), vendar je njihov vertikalni stil igre omogočil več napadov, pri čemer so sprejemali hitre

odločitve v ključnih trenutkih. Čeprav so ustvarili več napadalnih situacij kot Madžarska, niso dosegli enake učinkovitosti kot Nemčija pri zaključkih.

Wyscout podatki kažejo, da je Madžarska, ki je izpadla v skupinskem delu, imela nizko posest (40,6 %), kar je presenetljivo glede na njihov relacijski stil igre, ki temelji na kontroli posesti za ustvarjanje številčne premoči in preobremenitev na določenih delih igrišča. Namesto pričakovane igre so zabeležili le 2 gola v 3 tekmah, z omejenim številom dotikov v kazenskem prostoru (11 na tekmo) in nizko natančnostjo podaj v zadnjo tretjino (62,2 %). Po podatkih UEFA Madžarska ni bila uspešna v napadu. Dosegli so le 2 gola (0,67 na tekmo), kar kaže na bolj defenzivno usmerjeno taktiko, podprto z nižjo posestjo (41,34 %). Njihova natančnost podaj (81,34 %) ni bila dovolj visoka, kar je otežilo gradnjo napadov. Skupno so izvedli le 94 napadov, z 9 vstopi v kazenski prostor, kar kaže na omejen napadalni potencial.

Prav tako te statistike odražajo različne pristope ekip k napadu – Nemčija se je osredotočala na visoko posest in natančnost podaj, vendar ji to ni zadostovalo za uspeh. Avstrija je dosegla večji učinek s hitrimi prehodi in manjšim številom dotikov v kazenskem prostoru, vendar ji je v ključnih trenutkih primanjkovalo natančnosti pri organizaciji napadov. Madžarska, presenetljivo, ni sledila svojemu običajnemu slogu nadzora posesti in je temeljila na bolj defenzivni strategiji, kar je omejilo njihovo ustvarjalnost in prispevalo k zgodnjemu izpadu.

Tabela 2

Statistika	Nemčija	Avstrija	Madžarska	Španija
Posest žoge (%)	62.05%	54.3%	40.6%	59.35%
Pričakovani goli (xG)	2.28	1.61	1.67	1.5
Doseženi goli	11	8	2	15
Natančnost vseh podaj (%)	90.7%	84.9%	81.8%	89.9%
Natančnost progresivnih podaj (%)	83.5%	79.2%	72%	80.9%
Natančnost podaj v zadnjo tretjino igrišča (%)	86.5%	75.5%	62.2%	88.4%
Dotiki v kazenskem prostoru (povprečje na tekmo)	28	16.5	11	22.14
Vstopi v kazenski prostor (povprečje na tekmo)	36.2	29.5	20.33	29.57
Povprečno število podaj na posest	6.72	4.68	3.71	6.28

Vir: Wyscout, 2024.

Na spletni strani www.fbref.com sem pregledal številne statistične podatke o napadalni igri in primerjal ključne kazalnike Nemčije, Avstrije in Madžarske z drugimi reprezentancami na Euru 2024. Izpostavil bom ključne močne in šibke strani na podlagi analiziranih podatkov.

Ključne točke:

Nemčija:

- **Močne strani:** Najvišje število podaj (564,5) in progresivnih podaj (56,4). Odlična natančnost (88,0 %), kar kaže na izjemen nadzor igre.
- **Šibke strani:** Ni veliko odstopanj od povprečja v končni učinkovitosti asistenc.

Avstrija:

- **Močne strani:** Soliden rezultat pri progresivnih podajah (44,0) in podajah v zadnjo tretjino (39,3).
- **Šibke strani:** Nižja natančnost podaj (80,3 %) v primerjavi z vrhunskimi ekipami, kar zmanjšuje njihovo učinkovitost pri nadzoru igre.

Madžarska:

- **Močne strani:** Dobra ocena glede progresivnih podaj (28,3) glede na natančnost in stil igre.
- **Šibke strani:** Slabi pri podajah v zadnjo tretjino (16,0), kar omejuje ustvarjanje priložnosti, ter relativno nizko število asistenc (xA 0,93).

Na podlagi zgoraj navedenega lahko ugotovimo, da Nemčija, podobno kot zmagovalka Španija, izstopata po nadzoru igre in natančnih podajah, medtem ko ima Avstrija soliden, a manj konsistenten pristop. Madžarska pa izstopa kot ekipa z manjšo kreativno močjo, zlasti v ofenzivnih fazah.

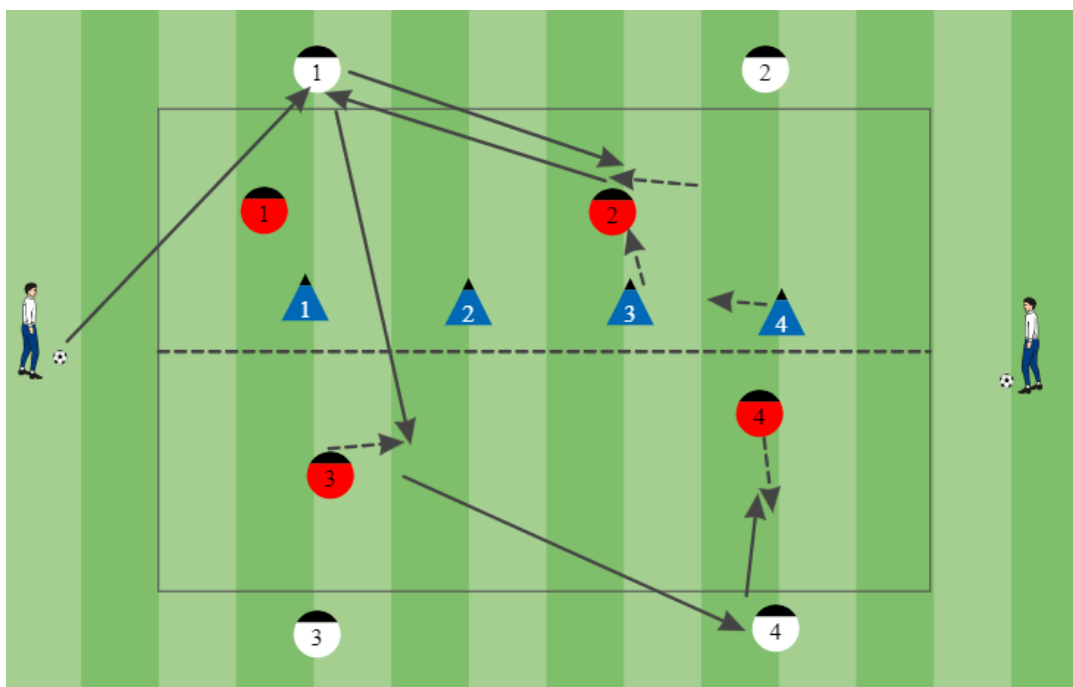
8 PREDSTAVITEV IZBIRE VAJ ZA UČENJE IGRE V NAPADU NA OSNOVI ANALIZE IGRE NEMŠKE, AVSTRIJSKE IN MADŽARSKE REPREZENTANCE

8.1 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Nemčije na Euru 2024

Na podlagi vzorcev in principov igre, opaženih pri reprezentanci Nemčije v fazi organizacije napada, sem izbral primer vaj, ki izboljšujejo komunikacijo, odločanje ter izvedbo odločitev.

8.1.1 Primer vaje igralne oblike za organizacijo napada – manjše število igralcev

Slika 81: Igra 4+4:4 v dveh prostorih

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: velike igre 46x50 m, srednje igre 40x44 m, majhne igre 34x38 m.
- Število igralcev: 12 igralcev - v tri ekipe po štiri igralce.
- Vaja se začne z eno ekipo, razdeljeno na oba konca igrišča, in dvema ekipama znotraj označenega prostora.
- Ekipa, ki se brani, vedno deluje usklajeno in se mora braniti v polovici, kjer je žoga.

- Cilj napadalne ekipe rdečih je prejeti podajo od igralcev, ki so postavljeni izven označenega prostora, in prenesti žogo na nasprotno stran s podajo ali kombinacijo podaj s soigralci.
- Cilj branilske ekipe modrih je preprečiti napadalni ekipi prenos žoge z enega konca igrišča na drugega. Ko branilska ekipa pridobi žogo nazaj, prejme eno točko za vsako uspešno podajo, ki jo izmenja med seboj.
- Po določenem času zamenjajte položaje ekip.

TRENERJEVI POUDARKI

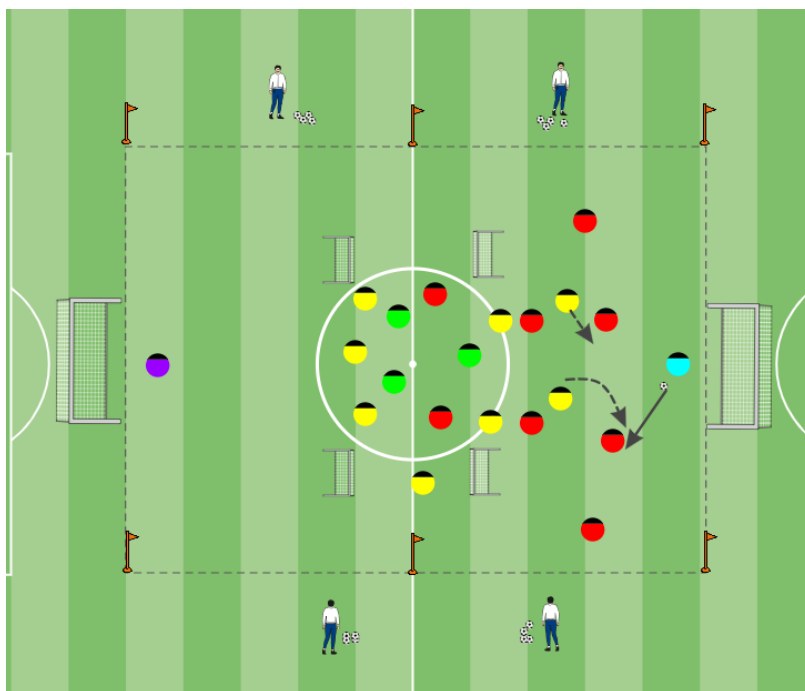
- Rdeča ekipa – rotacija položajev.
- Ekipa, ki se brani, lahko pritiska in odvzema žogo igralcem, ki so postavljeni izven označenega polja.
- Napadalna ekipa – brez povratne žoge, iskanje globine in direktnih podaj.
- **FIZIČNA OBREMENITEV:** Večja polja za visoke sprinte/razdalje in manjša polja za pospeševanja/upočasnjevanja.

REŠITVE - POSAMEZNIK

- PREGLED – nenehno komuniciranje in skeniranje, pogled za žogo in iskanje naslednje podaje.
- GIBANJE – hitra gibanja in premikanja za podporo igre v posesti.
- SPREJEM – sprejem žoge z odprto nogo za napredovanje ali zaprta noga za povratno podajo.
- PODAJANJE – omogoči uporabno podajo.

8.1.2 Primer vaje igralne oblike za organizacijo napada in ustvarjanja številčne premoči v posesti žoge

Slika 82: Igra v srednji coni 9:9+3 nevtralni igralci na 2 velika in 4 male gole – večje število igralcev

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: širina 40 m in dolžina 65 m.
- Število igralcev: 21 igralcev – dve ekipi po devet igralcev in 3 nevtralni igralci.
- Vaja se začne z vsemi igralci znotraj označenega prostora.
- Ekipa, ki se brani, vedno deluje usklajeno in brani oba mala gola kot tudi veliki gol – majhne razdalje med igralci in fokus na kompaktnost v sredini.
- Ekipa, ki napada, ima na voljo 3 nevtralne igralce in skuša v posesti ustvariti številčno premoč.
- Če ekipa, ki se brani, odvzame žogo, ima za cilj hitri prehod na veliki gol ali na dva mala gola.
- Ekipa, ki izgubi žogo, je takoj osredotočena na protipritisk in hitro reakcijo po izgubljeni žogi.

TRENERJEVI Poudarki

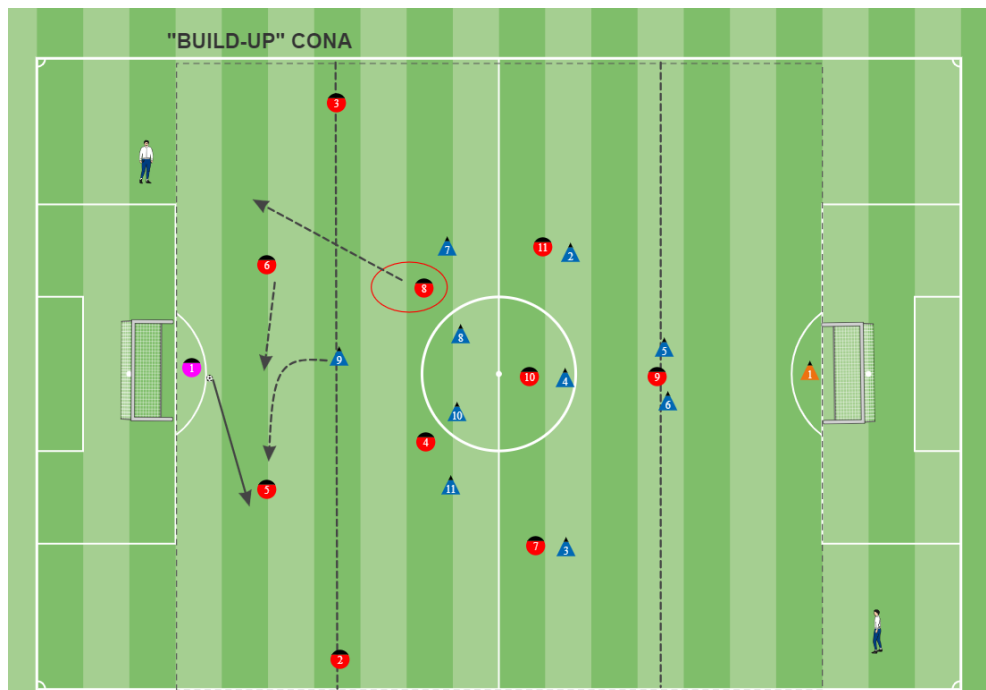
- Napadalna ekipa – kontrola posesti z ustvarjanjem številčne premoči. Princip podaj in se odkrij znova.
- Ekipa, ki se brani, organizirano in kompaktno ter poskuša odvzeti žogo, pri tem pa skuša preprečiti igro naprej skozi sredino.
- Reakcija po odvzeti/izgubljeni žogi – hitri prehodi in usmerjenost v gol ter hitra reakcija številnih igralcev v bližini izgubljene žoge ter protipritisk.

Rešitve - posameznik

- PREGLED – nenehno komuniciranje in skeniranje, pogled za žogo in iskanje naslednje podaje,
- GIBANJE – hitra gibanja in premikanja za podporo igre v posesti.
- SPREJEM – sprejem žoge z odprto nogo za napredovanje ali zaprta noga za povratno podajo.
- PODAJANJE – omogoči uporabno podajo.

8.1.3 Primer vaje igralne oblike za organizacijo in kreacijo napada – večje število igralcev

Slika 83: Igra 11:11 med kazenskima prostoroma – fokus na organizacijo napada preko veznega igralca

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: »box to box« (od kazenskega do kazenskega prostora)
- Število igralcev: 22 igralcev – igrišče razdeljeno v 3 cone
- Vaja se začne z vsemi igralci znotraj označenega prostora
- Poseben fokus je na ustvarjanje igre s pomočjo igralca št. 8 pri rdeči ekipi
- Rdeča ekipa v formaciji 1-4-2-3-1 in modra ekipa v formaciji 1-4-1-4-1
- Začetek vaje vedno s strani vratarja rdeče ekipe
- Modra ekipa lahko pritiska v »build-up« coni vedno le z enim igralcem.
- Cilj rdeče ekipe je, da doseže gol. Cilj modre ekipe je, da osvoji žogo in doseže gol.

TRENERJEVI POUDARKI

- Modra ekipa – dva igralca se branita/pritiskata v »build-up« coni.
- Modra ekipa – visok pritisk in potem blok v srednji ali nizki coni.

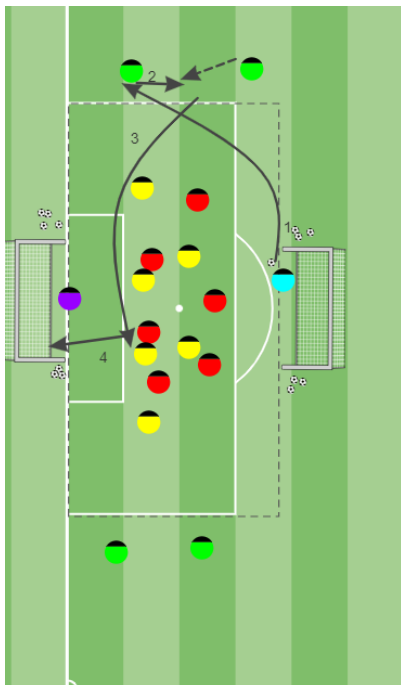
- Prilagodi velikost igrišča – večje igrišče (šprinti in distance), manjše igrišče (pospeševanja/zaviranja).

REŠITVE - POSAMEZNIK

- PREGLED – nenehno komuniciranje in skeniranje, pogled za žogo in iskanje naslednje podaje.
- GIBANJE – hitra gibanja in premikanja za podporo igre v posesti.
- SPREJEM – sprejem žoge z odprto nogo za napredovanje.
- PODAJANJE – omogoči uporabno podajo.

8.1.4 Primer vaje igralne oblike za vadbo predlozkov v kazenski prostor in zaključka napada po predlošku s strani

Slika 84: Igra v napadalni coni V+6:6+V + 4 nevtralni igralci

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: širina 40 m (kazenski prostor) in dolžina 25-30 m.
- Število igralcev: 18 igralcev – dve ekipi po 7 igralcev in 4 nevtralni igralci.
- Vaja se začne z dvema ekipama, postavljenima znotraj označenega igrišča, in štirimi nevtralnimi igralci zunaj označenega prostora.
- Vratar pošlje žogo na nevtralna igralca, ki izmenjata vsaj eno podajo, preden pošljeta predložek v petmeterski prostor, kjer ena ekipa napada, druga pa se brani.
- Akcija se zaključi bodisi ko se doseže zadetek bodisi ko žoga zapusti označeno polje.

TRENERJEVI POUDARKI

- Napadalna ekipa – gibanje v prostoru, vtekanje, menjava mest in napadanje žoge.
- Ekipa, ki se brani, kompaktnost, organiziranost, komunikacija in preprečevanje napadalni ekipi, da pride do zaključka.
- Obe ekipi – osredotočenost na drugo, tretjo žogo in vse dokler žoga ne zapusti označenega prostora.
- Vratarja – hitre reakcije in podaje z namenom hitrega zaključka.
- Nevtralni igralci – različne vrste predložkov.

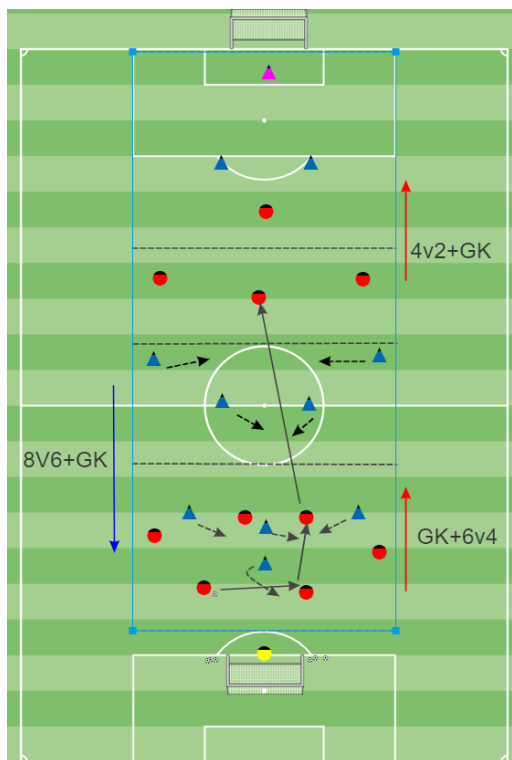
8.2 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Avstrije na Euru 2024

Kljub temu, da je Avstrija na Euru 2024 blestela v intenzivnosti igre brez žoge, je pri izbiri vaj za fazo napada smiselno upoštevati nekaj ključnih principov, ki sem jih že omenil: direktnost in vertikalnost igre, ustvarjanje številčne premoči pred obrambno linijo nasprotnika ter hitra igra protinapadov po odvzeti žogi. Te komponente so osnova za uspešno ofenzivno igro, zlasti v situacijah, ko je treba hitro preiti iz obrambe v napad.

Vaje, ki jih lahko izvajamo, vključujejo na primer "10-sekundno pravilo," pri katerem morajo igralci v tem času po osvojitvi žoge sprožiti strel. To pravilo pomaga ekipi razviti instinkt za hiter prehod iz obrambe v napad. Ena ključnih taktičnih vaj Avstrije je tudi treniranje

reakcije po izgubljeni žogi in prehoda iz napada v obrambo. Selektor Ralf Rangnick pri tem uporablja svoje znano "8-sekundno pravilo," ki poudarja hiter povratek v obrambo po izgubi žoge – temelj njegove filozofije.

Slika 85: Igra V+6:4 : 4:2+V – hitri prehodi + 10 sekund za zaključek

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: dolžina 80 m, širina 40 m; igrišče je razdeljeno v štiri vertikalne cone.
- Število igralcev: 22 igralcev.
- Opis vaje: Vaja se začne z rdečo ekipo v prvi označeni coni. Ekipa organizira napad od vratarja v postavitvi vratar + 6 igralcev proti 4 nasprotnim igralcem. Cilj je s podajo v globino prebiti cono, kjer so postavljeni še štirje nasprotniki. Če jim uspe, se nadaljuje igra 4 napadalcev proti 2 branilcema in vratarju, z zaključkom v 10 sekundah po sprejemu žoge v napadalni coni.
Ekipa, ki se brani ima enak cilj – po odvzemu žoge sprožiti strel v 10 sekundah. Če preprečijo globinsko podajo, se nadaljuje igra vendar zdaj oni napadajo in sicer 8 napadalcev proti 6 branilcem in vratarju. Cilj je hitro zaključiti napad.
- Po določenem času se zamenjata vlogi ekip.

TRENERJEVI POUČENKI

- Rdeča ekipa pri organizaciji napada: kontrola posesti in čimprejšnje iskanje globinskih podaj.
- Rdeča ekipa pri zaključku napada: direktnost, hiter sprejem, dinamika napadov, zaključek akcije v 10 sekundah.
- Ekipa v obrambi v visoki coni: pritisk in odvzem žoge v označenem polju – usklajeno delovanje, agresija, hitri prehodi in zaključek po odvzeti žogi.
- Ekipa v obrambi v srednji coni – ozko skupinsko delovanje, predvidevanje, prestrezanje žog, hitri prehodi in zaključek po odvzeti žogi.

REŠITVE - POSAMEZNIK

- PREGLED – nenehno komuniciranje, skeniranje prostora in iskanje naslednje podaje.
- GIBANJE – hitro premikanje in podpora igre v posesti.
- SPREJEM – sprejem žoge z odprto nogo za napredovanje ali zaprta noga za povratno podajo.
- PODAJANJE – omogočanje uporabne podaje.
- PREIGRAVANJE – iskanje direktnosti in ustvarjanje številčne premoči.

Slika 86: Igralna oblika 6+6:6 + 2 nevtralna igralca na 4 male gole – hitri prehodi + 10 sekund za zaključek

Vir: lastno delo

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: dolžina 40 m, širina 15 m; igrišče je razdeljeno v tri vertikalne cone.
- Število igralcev: 18 igralcev – tri ekipe po 6 igralcev in 2 nevtralna igralca.
- Opis vaje: Vaja se začne z rdečo ekipo v prvi označeni coni in v razmerju 6 igralcev proti 2 branilcema. Cilj je s podajo v globino v tretjo cone prebiti srednjo cono, kjer sta postavljena dva dodatna branilca. Če jim uspe, se nadaljuje igra 6 napadalcev proti 2 branilcema v tretji coni.
- Ekipa, ki se brani ima naslednji cilj – po odvzemu žoge najprej napadajo gole v coni v kateri so odvzeli žogo. V podporo se pridodajo še, oba nevtralna igralca ter igralca iz srednje cone. Cilj je hitro v 10 sekundah zaključiti napad.
- Po določenem času se zamenjajo vloge ekip.

TRENERJEVI POUDARKI

- Rdeča in modra ekipa pri organizaciji napada: kontrola posesti in čimprejšnje iskanje globinskih podaj.
- Rdeča in modra ekipa pri izgubljeni žogi: hitra reakcija in prehod iz napada v obrambo, proti pritisk in preprečevanje doseganja zadetka rumene ekipe.
- Rumena ekipa pri branjenju: pritisk in odvzem žoge v označenem polju – usklajeno delovanje, agresija, hitri prehodi in zaključek po odvzeti žogi.

REŠITVE - POSAMEZNIK

- PREGLED – nenehno komuniciranje, skeniranje prostora in iskanje naslednje podaje.
- GIBANJE – hitro premikanje in podpora igre v posesti.
- SPREJEM – sprejem žoge z odprto nogo za napredovanje ali zaprta noga za povratno podajo.
- PODAJANJE – omogočanje uporabne podaje.
- PREIGRAVANJE – iskanje direktnosti in ustvarjanje številčne premoči.

Avstrija je bila sicer nesrečna, ko je po izjemnem turnirju izpadla po porazu proti Turčiji. Rangnick je po tekmi izjavil: "Tehnično še nismo popolni." Ta izjava je zanimiva, saj je Rangnick, znan kot "profesor pressing igre," ne le strokovnjak za igro brez žoge in hitre prehode, temveč tudi ključni vplivnež v avstrijskem nogometu. Njegov vpliv izvira predvsem iz obdobja njegovega delovanja pri RB Salzburgu, kjer je uvedel ideje, ki so temeljito spremenile način igre v mnogih klubih in akademijah. Kljub temu njegova izjava nakazuje, da popolna osredotočenost na igro brez žoge in hitre prehode lahko zanemarja tehnični razvoj igre z žogo.

Izjava poudarja potrebo po uravnoteženju obeh vidikov igre. Tehnična dovršenost in sposobnost igre z žogo sta namreč ključni za dolgoročni uspeh ekipe, saj sama intenzivnost brez žoge ne zadostuje za vrhunske dosežke.

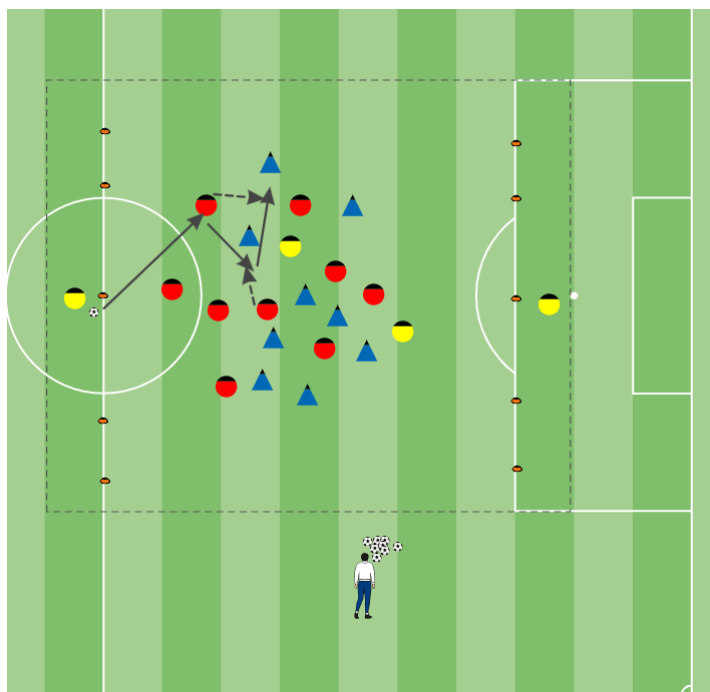
8.3 Vaje za učenje igre v napadu na osnovi analize igre Madžarske na Euru 2024

Relacijska igra, ki jo je Madžarska kazala v kvalifikacijah za Euro 2024, se ni najbolj obrestovala, saj so, kot sem že omenil, številni zunanji dejavniki imeli negativen vpliv na njihov nastop. Kljub temu lahko v fazi napada uporabimo določena načela, ki temeljijo na principih, opisanih tako v poglavju o relacijski igri kot tudi v poglavju o Madžarski.

Nekateri značilni elementi, ki jih lahko vključimo v vaje, so dvojna podaja, »tabela«, »shadow-play« in drugi pristopi, ki spodbujajo hitro in natančno kombinatorno igro. Te elemente sem podrobneje prikazal v spodnjih slikah in opisih igralnih situacij, ki omogočajo izboljšanje igre z žogo in večjo učinkovitost v napadalnih fazah.

Za razliko od pozicijske igre, ki se nanaša na to, kako se ekipa organizira v napadu s consko razporeditvijo, se pri relacijski igri ekipa organizira v ne-conski postavitvi. Naključno postavljanje samo po sebi ne pomeni kreativnosti. Tudi v relacijskih vajah zahtevamo vzorce, ki so prisotni v vseh oblikah nogometa, na primer: dvojna podaja med igralcema, podaja in gibanje naprej, igra na tretjega igralca, diagonalne podaje itd.

Slika 87: Igra posesti 9:9 + 4 nevtralni igralci z različnimi cilji progresije

Vir: lastno delo.

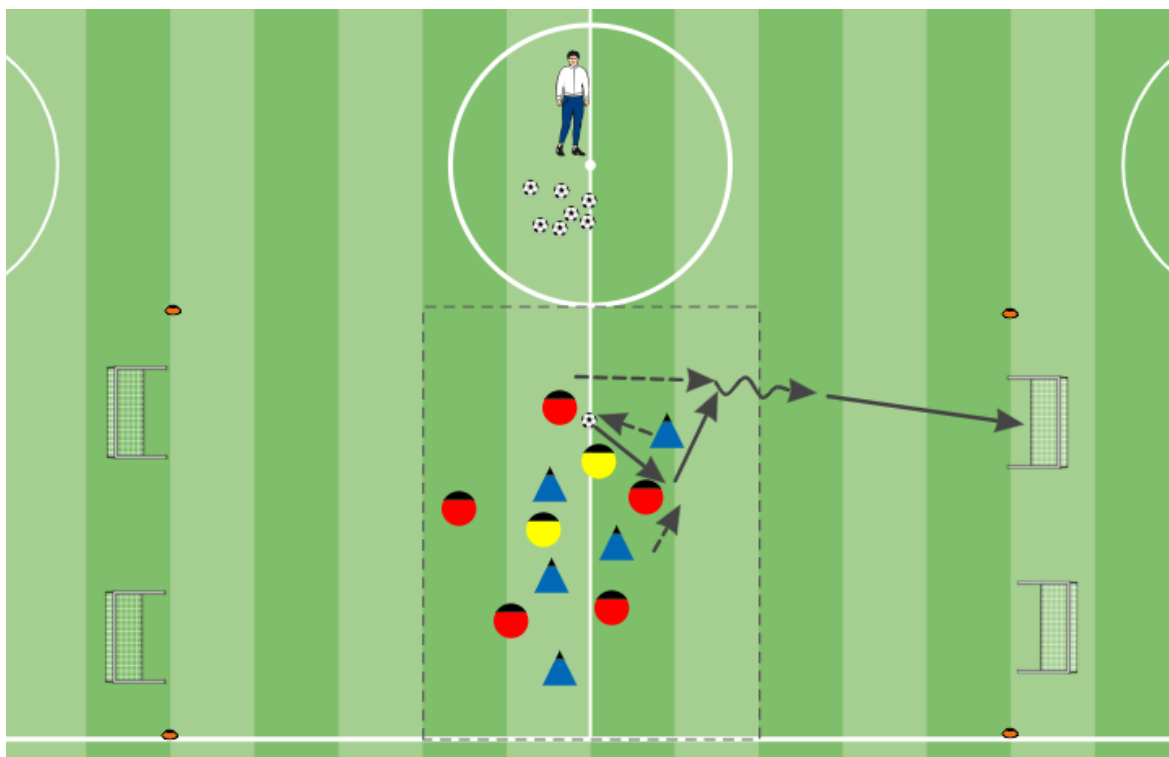
STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: širina 40 m in dolžina 60 m.
- Število igralcev: 22 igralcev – dve ekipi po 9 igralcev in 4 nevtralni igralci.
- Vaja se začne z 20 igralci znotraj označenega prostora, 2 zunanja nevtralna igralca sta lahko vratarja in se gibata v zanj označenem prostoru.
- Ni formacij in razporeditev po conah, igralci se gibajo prosto po prostoru.
- Cilji so lahko različni: v tem primeru odigravanje uspešne dvojne podaje.
- Različni cilji: dvojna podaja, igra na tretjega, »corta-luz« ali spuščanje žoge, #escadinha« - zaporedje kratkih hitrih podaj med več igralci na majhnem prostoru...

TRENERJEVI POUDARKI

- Določanje cilja igre – prepuščanje svobode odločitev.

Slika 88: Igra posesti 5:5 + 2 nevtralna igralca na 4 male gole

Vir: lastno delo.

STRUKTURA VAJE

- Velikost igrišča: širina 20 m in dolžina 30 m.
- Število igralcev: 12 igralcev – dve ekipi po pet igralcev in 2 nevtralna igralca
- Vaja se začne znotraj sredinskega označenega prostora. Cilj je progresija v napadalni prostor in doseganje zadetka.
- Cilji progresije so lahko različni: v tem primeru odigravanje uspešne dvojne podaje.
- Različni cilji: dvojna podaja, igra na tretjega, »corta-luz« ali spuščanje žoge, #escadinha« - zaporedje kratkih hitrih podaj med več igralci na majhnem prostoru...

TRENERJEVI POUDARKI

- Določanje cilja igre – prepuščanje svobode odločitev.

9 SKLEP

V uvodnem delu sem se dotaknil evropskega nogometnega prvenstva 2024, podal kratek pregled zgodovine in predstavil nov format tekmovanja ter rezultate. V teoretičnem delu sem raziskoval sodobno razumevanje nogometa kot igre, pri čemer sem se večinoma opiral na tuje avtorje. S pomočjo njihovega dela sem delno razčlenil model igre in se posebej osredotočil na dve filozofski usmeritvi v nogometu – pozicionizem in relacionizem. Obe me že nekaj časa navdušujeta, zato sem se v tej nalogi lotil osnovne razčlenitve obeh pristopov. Pri tem sem želel prikazati prednosti in slabosti obeh ter obenem razmišljati o prihodnosti nogometne igre.

V glavnem delu naloge sem analiziral faze napada izbranih reprezentanc na Euru 2024. Najbolj me je navdušila Nemčija, ki sem jo podrobno preučil. Poleg osnovne predstavitve selektorja in značilnosti igre pred prvenstvom sem analiziral faze napada v vseh conah na igrišču v posameznih tekmah, kjer je Nemčija nastopila. Cilj je bil čim bolj jasno prikazati njihove principe igre, tako slikovno kot tudi opisno. Pri Avstriji sem pristopil nekoliko drugače. Ob osnovni predstavitvi reprezentance in selektorja sem dodal še analizo ključnih principov v fazi napada na tekmah, ki sem jih preučil. Čeprav je Avstrija izstopala predvsem v fazi obrambe, z visokim in intenzivnim pritiskom ter hitrimi prehodi v napad, so v fazi napada prav tako prikazali jasne principe, značilne za najvišjo raven evropskega nogometa. Madžarska, ki sem jo izbral kot primer reprezentance, ki se nagiba k relacionizmu in je tako v diametralnem nasprotju z bolj pozicijsko usmerjenima Nemčijo in Avstrijo, je na Euru 2024 razočarala. Prikazal sem primerjavo statističnih podatkov in slikovno analizo njihove igre pred ter med prvenstvom in iskal razloge za njihov slabši nastop. Pri vseh treh reprezentancah sem predstavil tudi statistične podatke v fazi napada na posameznih tekmah ter poskusil oblikovati povzetek.

V sklepnem delu sem podal svojo subjektivno oceno iger in primerjal izbrane reprezentance. Z nekaj statističnimi podatki in slikami sem dodatno podkrepil svoje ugotovitve. Pri predstavitvi vaj za učenje igre v fazi napada sem se pri Nemčiji osredotočil na organizacijo napada v srednji coni. Cilj je bil prikazati različne oblike igre za ustvarjanje številčne premoči v tej coni in predstaviti možne principe za kreacijo napada. Pri Avstriji

sem poudaril princip vertikalnosti in hitrih zaključkov napadov, pri Madžarski pa sem prikazal nekaj osnovnih principov relacionizma, ki igrajo pomembno vlogo v fazi napada in njeni organizaciji.

Menim, da bo prihodnost nogometne igre verjetno nekje vmes med pozicionizmom in relacionizmom. Pomembno je, da treniramo, razvijamo in izvajamo napadalno igro z vidika pozicijske igre, ki zagotavlja nadzor in disciplino. Hkrati pa je treba vključiti elemente relacionizma, ki omogočajo nepričakovane akcije na igrišču in lahko še dodatno popestrijo dobro organizirano igro. To bo tudi moj koncept v nadaljevanju – omogočiti igralcem čim več svobode pri izbiri in izvajanju njihovih odločitev na igrišču.

LITERATURA IN VIRI

1. Ábel, M. (2023, 17. november). A Rossi-éra taktikai evolúciója és három 2023-as újítás, amivel a magyar válogatott kijutott az Eb-re. Telex. <https://telex.hu/sport/2023/11/17/magyar-futball-valogatott-elemzes-marco-rossi-taktika-szoboszlai-dominik-schafer-andras>
2. Booth, D. (2023, 24. marec). Revealed: The staggering €30m fee Bayern Munich may have to pay Julian Nagelsmann for sudden sacking. Goal.com. <https://www.goal.com/en/news/revealed-staggering-eur30m-fee-bayern-munich-julian-nagelsmann-sacking/blt0f7227f9a549b2c8>
3. Burdsey, D. (ur.). (2012). Race, ethnicity and football: Persisting debates and emergent issues (Vol. 6). Routledge.
4. Caudwell, J. (ur.). (2013). Women's football in the UK: Continuing with gender analyses. Routledge.
5. Christoph. (2022, 9. junij). Team analysis: Ralf Rangnick's start for Austria. Medium. <https://medium.com/@christophthetactician/team-analysis-ralf-rangnicks-start-for-austria-2d7810d0987c>
6. Dauti, R. (2024, 6. maj). Our attacking style in Czech Republic. LinkedIn. https://www.linkedin.com/posts/ridi-dauti_football-soccer-coaching-activity-7193242000643477504-yPis/
7. Dauti, R. (2021, 7. februar). An analysis of Liverpool's attack and what might be behind their lack of goals in the first half of the 2020-21 season. LinkedIn. <https://www.linkedin.com/pulse/analysis-liverpools-attack-what-might-behind-lack-goals-ridi-dauti/>
8. Finn, F. (2021, 27. julij). Analysis: What did Euro 2020 tell us about player development? Futsalfinn. <https://futsalfinn.wordpress.com/2021/07/27/analysis-what-did-euro-2020-tell-us-about-player-development/>
9. Hamilton, J. (2023, 27. marec). What is relationism? Medium. <https://medium.com/@stirlingj1982/what-is-relationism-c98d6233d9c2>
10. Hamilton, J. (2023, 27. marec.). The positionist. Medium. <https://medium.com/@stirlingj1982/the-positionist-5af49c787cb0>
11. Hylton, K. (2016). 'Race', racism and football. In Routledge handbook of football studies (pp. 284-294). Routledge.

12. Kircher, L. (2023, 21. november). Julian Nagelsmann archives. Total Football Analysis Magazine. <https://totalfootballanalysis.com/category/coaches/julian-nagelsmann>
13. Mortimer, T. (2024, 3. junij). Euro 2024 team guides part two: Hungary. The Guardian. <https://www.theguardian.com/football/article/2024/jun/03/euro-2024-team-guides-part-2-hungary>
14. Premium Speakers. (2024). Ralf Rangnick. <https://premium-speakers.com/en/speaker-presenter/ralf-rangnick/>
15. Transfermarkt. (2024). Marco Rossi - Manager profile. Transfermarkt. <https://www.transfermarkt.com/marco-rossi/profil/trainer/16090>
16. UEFA. (2024, 9. junij). Hungary coach Marco Rossi on EURO Group A rivals, Dominik Szoboszlai's class and tactical approach – interview. UEFA. <https://www.uefa.com/euro2024/news/028e-1b1aee4383ee-ab6c3e4104f5-1000--hungary-coach-marco-rossi-on-euro-group-a-rivals-dominik-/>
17. Verheijen, R. (2014). Football periodisation. World Football Academy.
18. Vonnard, P. (2014). A competition that shook European football: The origins of the European Champion Clubs' Cup, 1954–1955. *Sport in History*, 34(4), 595-619.
19. Wilson, J. (2016). Inverting the pyramid: The history of football tactics. Orion Publishing Group, Limited.
20. FBref. (b.d.). Passing statistics – UEFA Euro. FBref. <https://fbref.com/en/comps/676/passing/UEFA-Euro-Stats>
21. UEFA. (b.d.). EURO 2024 statistics. UEFA. <https://www.uefa.com/euro2024/statistics/>